

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 6 kr.

Főszerkesztő

MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is

II. év.

Budapest, 1898, vasárnap, június 19-én.

168. szám.

Dignitáriusok.

Régen volt az, mikor a főrendiház csinált valamit és beszélni kellett róla. Az utolsó időben inkább azért lehetett volna róla beszélni, hogy semmit sem csinál. Az egyházpolitika előtt és azóta nem volt olyan kérdés, amikor ebben az országban valaki arra lett volna kíváncsi, hogy milyen a főrendiház hangulata. Olyanok akadtak, akiket a Nemzeti Casino hangulata érdekelt, még egyes kamarák hangulatát is figyelték, de a főrendiházra senki sem volt kíváncsi. Van is annak hangulata! Egyszer volt és akkor is inkább ne lett volna, mert akkor ismerte meg az ország, hogy nem a mai modern magyar világ képére van teremtve.

Kétségtelen, hogy a főrendiház reformja annak idején félmunka volt és hogy nemsokára be kell következnie egy nagyobb, komolyabb reformnak, mely az országgyűlés másik házát is azzá teszi, amivé lennie kell, a megtisztult, kiforrt politikai bölcsesség legutolsó rostjának. Ezt be kell látni azon néhány, igen kevés férfiaknak is, akik a főrendiház iránt eddigi formájában érdeklődik és mint tagjai, vezetői, azt a csöpp lelket tartják, mely a szó szoros értelmében háltni jár bele. Nekik kell, hogy fájjon a legjobban, hogy nem részesül abban a tekintélyben, abban az érdeklődésben, amely megilletné, mint ahogy fáj nekünk, akik szeretettel, tisztelettel csüggünk minden institúciónkon, még ha gyenge is. Mert végre is a mienk ez a főrendiház, akármilyen is,

a mienk, és ez a fő, szégyeneltük magunkat érte nem egyszer, de mégis csak a mienk s teljes szívünkkel óhajtuk, hogy a prestigejét, ha másképp nem lehet, mesterségesen is emeljék.

Mindezeket pedig azért hozzuk elő e percben, mert két zászlós ur megüresedett helyén kívül ez idő szerint az elnöki szék is üresen áll és mert a kormánynak így időközben csak ebben a formában nyílik némi alkalom a főrendiház szellemén is lendíteni, mert három dignitárius, ezek közt az elnök, ha jól vannak a személyek megválasztva, új festék lehet a főrendiház szürkeségében, azonfelül pedig e vezérletre hivatott személyek egyéniségében kell megnyilatkozni a azon korszellemnek, melyet a kormány itt meghonosítani akar. Sőt mondhatnók: melyet itt propagálni és legalább lassankint bevezetnie kötelessége is azon óriás többség közérzése szerint, mely őt az országban támogatja.

Ezt egyebütt voltaképpen hangoztatni se kell, mert ez olyan szükséges, mint a mindennapi kenyér, ott, ahol a kormány megvan győződve, hogy az a levegő, amely őt elteti, milyen fontos, ez magától értődik mindenütt, de nálunk nem egészen fölösleges a külön figyelmeztetés.

Először, mert nálunk bizonyos nem-törődöm volt ez irányban.

Másodszor, mert nálunk vannak bizonyos családok, akik bizonyos pozíciókra igényt tartanak. Van egy magyar felosztás. Családok az arany gyapjura.

Családok a zászlósuri méltóságokra. Családok a főispánságokra. Szóval, családok és családok.

Harmadszor pedig, mert a legutóbbi ilyfajta személyi választásai és kitérítései a kormánynak igen elkedvetlenül hatottak azokra, kik a liberális zászló szolgálatában állnak. Ilyen volt a gróf Szapáry Gyula delegácziós elnöksége, ilyen volt a gróf Szapáry László fiúmei kormányzósága és sok-sok belső titkos tanácsosi kinevezés. Derék, arravaló férfiak lehetnek. Nem vitatkozunk. Jó. De ők a liberalizmus ellenfelei voltak.

Hol itt az igazságszolgáltatás? Ilyet nem tanít se a politikai, se az isteni morál. Hogyan lett volna az, ha Krisztus hal meg a világ bűneiért a keresztfán és Pilátus támadt volna fel helyette?

Tudjuk mi azt, hogy a kormányok egyebütt is nyulnak ilyen taktikákhoz, még Angliában is, úgy a török mint a wighek, ha kicsiny a többség s valamely családot megnyerhetnek, ámbár rendszerre tenni az átédesgetést mindig veszedelmes, mert ez decomponálja az erkölcsöket az országban — de mikor egy kormánynak oly óriási többsége van, mint a Bánffy-kabinetnek úgy a parlamentben, mint a magyar közvéleményben, akkor épenséggel megengedhetetlen, hogy praemiumokat adjon azoknak, akik a nemzeti akarat ellen rugaszkodnak.

Ezzel természetesen nem azt értjük, hogy mindazokat ki kell zárni a méltóságokból és kitérítésekéből, akik nincsenek velünk egy nézetben. Oh nem. Egy országban minden párt otthon kell hogy érezze magát. És akinek a tehetsége a

A parlament.

(Második közlemény.)

És ezekkel az urakkal bevégződik az orátorok sora, mert Tisza Kálmán már nem orátor, bár kétségkívül a legnagyobb élő államférfi, kinél jobban senki se tudott uralkodni az eseményeken, a mások akaratán a saját akaratával és a saját akaratán is, ha más volt a raison. Bár huszonöt évig paskolta e nagy öreg ember, ez az emberbe komprimált fegyelmesség, rettenetes vitatkozási képességével ellenfeleit — se a rethorok, se az orátorok Wallhallájába nem való, mert beszédeiben nincs szerkezet s nagy pontyolás van. Csodálatos, hogy mégis az ő beszélési módja nyomódott rá a mai nemzedékre. Épen a legrosszabb szólamái, kifejezés-formái, szókötési sablonjai terjedtek el leginkább, hanyatlását okozva a parlamenti szónoklatnak. Ragadt e nyelvezet, mint a lépseméz. Faluhelyeken látni azt, ahol két tanító van, egy rossz írásu és egy kaligrafikus írásu; az egész generáció a csunyairásu mester vonásait sajátítja el.

De nem akarok krokodiluskönyveket sirni a rethorok és orátorok eltűnésén, kiket

veszedelmes művészetük gyakran csábított arra, hogy az igazságtalanságot felcíszomázzák tetszetős szallagokkal, szögyöngyökkel és csillogó fülbevalókkal. (Hiszen ezek az urak mindig a bravurokra utaztak.) A ravasz sillogismus cornutusok, melyek ugyanabban az egy tárgyban két homlokegyenest ellenkező igazságot tudnak előugratni, a szemfényvesztő similkék, a sziporkázó ötletek, a játszi antithesisek, e fényes szónoki fegyverek, mind igen sokszor furódtak, mély sebet vájva, az igazság bordáiba. Cicero óta Eötvös Károlyig sok gyönyörűséget okoztak és sok kárt.

Egyenesen meglehet mondani, hogy a parlamenti-debatte semmit se veszít, ha a legegyszerűbb módon tárgyalatnak a kérdések. A parlamenti debatte megelégedhet a luciditással. Sőt ha tovább akar még élni a parlamentarizmus, inkább van szüksége okos, higgadt és önérzetes férfiakra, mint szösztyár rethorokra. Hogy a bölények kivésztek, nem olyan kár, mintha az igavonó állatokból pusztult volna ki valamely faj. Hányszor lehetett hallani régebbi időkben egyik-másik vezető férfiról.

— Nagy szónok, de nem ért a politikához.

Hát akkor mit keresett a politikában? Mit különösen a vezetésben?

Az idők fordultak. A tudás háttérével kell birnia, hogy valaki imponálhasson, habár dadogva szól is hallgatóihoz. De vajjon vannak-e ilyen embereink?

Hát igen. A kitömött czimek s a gazdag semmittevők mellett, akik a cigarettéiket kiszívni jönnek el délelőtt a Házba és friss híreket hallani, vannak a parlamentnek értelmes elemei. E tekintetben nincs panaszra ok. Az általános niveau kétségtelenül emelkedett, csak a nagyok csappantak meg. Az anyák ellejtették őket megszűlni. Az egy Tisza István áll kimagaslón a fiatal generációból, társtalanul mint egy hegyorom. Egy fiatalon kiforrt államférfi. A fiatal Gladstone nézhetett ki így, kiről Macaulay már az első beszédei után megírhatta, hogy egykor Angliát fogja vezetni; de Gladstoneban sok idealizmus volt, gróf Tisza István ellenben a rideg valóságok embere, aki a nemzetet elfogja tudni vezetni a legegyszerűbb utakon a legokosabb feladataihoz, de nem fogja tudni megmelegíteni utközben.

Ha nincsenek is sokan ugynevezett nagykaliberűk, az értelmesség dolgában mit sem nélkülöz még a parlament. Sőt munkás, igyekvő

haza javára válik, azt a tehetséget nem szabad ellőkní, sőt utána kell hajolni.

Hanem a zászlósuri méltóságok más szempont alá esnek: azok vezéri posztók, azok nem hivatalok, azok maguk is jelzőszínek; liberális őrség fölé kapitányoknak tenni az antiliberálisokat, mikor a liberálisoké a győzelem, keserű érzést kelthet azokban.

Ezeket akartuk elmondani a kormányoknak, most, midőn e három megüresedett hely betöltésének kényes feladata előállt.

Egyrészt ott állnak a „Kornevillei harangok“ „tekints ide, tekints oda“ methodusában az aspiránsok — a „születtek“ és „tradicionálisok“, vérszemet kapva a kecsgetető példákban.

Másrészt éber figyelemmel nézi ezeket a kinevezéseket a liberális közvélemény is, gyanura kapva a példákban.

A kormányoknak kellemetlen lesz határozni, de nem nehéz.

POLITIKAI HIREK.

A kvótatárgyalás. A magyar kvóta-küldöttség csütörtökön a képviselőházban ülést tart, amelyen meghatározzák az osztrák küldöttséggel folytatandó tárgyalásokon követendő eljárást. Ebben az ülésben állapodnak meg aziránt is, vajjon az osztrák javaslatokkal szemben tesznek-e ellenjavaslatot és esetleg mi legyen az ellenjavaslat. A magyar kvóta-küldöttség tagjai, valamint báró Bánffy Dezső miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter pénteken Bécsbe utaznak.

A közös költségek. A hivatalos lap mai száma közli a magyar delegációnak az 1899-iki közös költségekre vonatkozó határozatait.

A honvédfőreáliskola póthitele. Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter a felállítandó honvédfőreáliskola és két hadapródiskola céljaira szolgáló építkezések költségeinek fedezésére szükséges póthitelről ma a következő törvényjavaslatot terjesztette a képviselőház elé:

1. §. Az 1897. XXIII. törvényzikk 6. §-a alapján felállítandó honvédfőreáliskola és két hadapródiskola építési költségeinek fedezésére 1 millió forintig terjedhető póthitel bocsátatik a magyar királyi honvédelmi miniszter rendelkezésére s fel-

hatalmaztatik nevezett miniszter, hogy a szükségletnek megfelelő összeget hitelművelet útján beszerelhesse s az annak legfeljebb 60 év alatt leendő törlesztésére szükséges részleteket az államköltségvetésbe beállíthassa.

2. §. A jelen törvény 1. §-ában említett építkezésekre fordított összegek az 1898. évi zárszámadásban a honvédelmi tárca beruházásainál, a VII. fejezet 6. czim alatt, a hitelművelet útján befolyó összeg pedig a honvédelmi tárca előirányzatnélküli átmeneti bevételeként számolandó el.

3. §. Jelen törvény végrehajtásával a honvédelmi és a pénzügyminiszter bizatik meg.

Uj főispán. A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, Kállay Albertet, Szeged és Hódmezővásárhely városok főispánját az utóbbi város főispáni állásától felmentette és Hódmezővásárhely város főispánjává báró Thorockay Viktort nevezte ki. (Nem hiszünk, hogy nagyon szerencsés ez a választás.) Kállay Albert főispánnak ugyancsak a hivatalos lap mai közlése szerint a király, buzgó szolgálatai elismerésül, a Lipótrond levágkeresztjét adományozta.

A szesz- és cukoradó. A főrendiház pénzügyi bizottsága ma foglalkozott a szesz- és cukoradóról szóló törvényjavaslatokkal. A bizottság, amely báró Nikolics Fedor elnöklése alatt ülésezett, báró Dániel Ernő és Lukács László miniszterek felvilágosításai után elfogadta a javaslatokat és több más kisebb jelentőségű törvényjavaslatot is letárgyalta.

Az 1897. évi állami zárszámadás. Az állami számvéviszéknek már megkezdődtek a zárszámadási munkálatok, melyek mellett éppen csak a legsürgősebb folyó ügyeket intézik el. A miniszteriumok és különböző többi hatóságok már nagyjából elküldötték az 1897. évi kezelés eredményeit feltüntető pénzkezelési és leltári számadásokat, melyekből az állami zárszámadás készül. Ez a zárszámadás az utolsó azok közül, melyek a korábbi számviteli szabályok szerinti lefolyt kezelésről számolnak be, amennyiben az 1898. évi kezelésre és zárszámadásra már a folyó évi január hó elsejével életbe lépett új számviteli törvény (1897. XX. törvény-cikk) rendelkezései nyerne alkalmazást.

A katolikus autonomia bukása.

Még meg se született a katolikus autonomia, már is megbukott. Ki hitte volna, mikor a közjogi és a mérsékelt ellenzék a katolikusok autonomiájának a megszerzését sürgetni kezdte, hogy a kétségtelenül nagyfontosságú kérdés valamikor némely politikai párt monopoliumává legyen. Mert ez történt a

mult esztendőben az autonomiai kongresszus szervezésére küldött képviselők választásánál. Többé-kevésbé mérsékelt ellenzéki politikai pártárrnyalathoz tartozó férfiak kapták meg a mandátumok legnagyobb részét, holott itt pusztán csak a katolikus magyar egyház önkormányzatához valóban értő emberekről lehetett volna szó. Így történt aztán, hogy akiket az autonomia tervének a megszerkesztésével megbiztak, azok sem értenek a dologhoz, amiből következik, hogy a régóta pengetett jó szándék ép úgy, mint a huszonhét évvel ezelőtt megint dugába dől.

Az országos kongresszus, köztudomás szerint, a mult év végén huszonhét tagu bizottságot küldött ki, az autonomiai szervezet alapelveinek megbeszélése végett. A bizottságban kétféle elvi álláspont volt. Az egyik, amelyet Timon Ákos egyetemi tanár képviselt s eszerint az autonomia szervezésére vonatkozó nézetek annyira divergensnek, hogy valami olyasféle terv megállapítása, amelyet a bizottság többsége hosszabb vita nélkül is elfogadna, csak úgy lehetséges, ha az alapelveket minden kétséget kizárólag már eleve, — a huszonhetes bizottságban — letárgyalják. Indítványozta is, hogy az önkormányzat szervezésének alapelveit, amelyeket különben kellőképen formulázva terjesztett a bizottság elé, azonnal vitassák meg s ebben az esetben a szabályzat kidolgozására két-három ahhoz értő bizottsági tag is elegendő lett volna.

A másik nézet gróf Zichy Nándoré és gróf Apponyi Alberté volt, akik fölöslegesnek tartották, hogy a huszonhéttagu bizottság — amelyben kormánypárti katolikusok is voltak — az alapelvekről tanácskozzék s azt ajánlották, hogy a tárgyalások bizalmasabb módon való vezetése végett kilencztagu albizottságot válaszzanak. A többség ezt el is fogadta és a következőket választotta meg az albizottságra: gróf Szapáry Gyula elnök, gróf Zichy Nándor, gróf Apponyi Albert, báró Horvát Károly veszprémi püspök, Reiner Lajos esztergomi kanonok, Hoványi József nagyváradi jogakadémiai tanár (a büntető jogi tanárszéken) Pásztélyi Jenő ügyvéd és dr. Günther Antal ügyvéd, tagok. Hogy a tárgyalás minél bizalmasabb jellegű legyen s Zichynek mi-

emberek egész sokasága hemzseg: vannak, akiken Nessus-ing van, szinte égnek a tettvágytól, némelyek a jármot is vállalnak, meg nem ijedve egy kis csonttöréstől a vállaknál, viszont mások a phrigiai sapkában tetszelegnek s ha első volt is, de nem volt utolsó az a képviselő, aki midőn néhány év előtt maga a kormány módosította meg számos paragrafusát egyik javaslatának, a két könyökével vájt magának utat a kultuszminiszterig, lihegve kérdezősködve a tolongó tömegben:

— Hol osztogatják azokat a módosításokat?

Ez uttörő férfiúnak, kiből később közjegyző lett és aki mindenből ki akarván venni a maga osztályrészét, boldog, ha egy styláris módosítványt kap, számos követői támadtak, akik fűrgén fölszedték a morzsákat a szereplés asztalánál, akik lenyultak az elgyufáért is, ha egy miniszter dohta el, mert annak az úszkével is legalább a szemöldöküket festhetik meg.

A stréberség üli orgiáit. Ha valami bizottsági tagság megürül, valóságos ostromnak vannak kitéve a miniszterek. „Dolgozni akarok!“ ez a kiáltás hangzik ő excellentiáik felé. Dolgozni és dolgozni. Oh istenem, mindenki dolgozni akar. A delegációban ülni, a dínerken megjelenni, Naplót bírálui, javaslatokat

előadni, mentelmi bizottságban kiadni és ki nem adni a kollegákat, örökké csak dolgozni és dolgozni. Milyen boldog ország ez!

Nem a tettvágy hiánya s nem az apathia a baj, hanem az egészséges közszellem romlott meg a parlamentben. A századvégi levegő behatolt az üvegboltozat alá. Azonfelül egészségtelen miazmák párolognak ki a parlamenti talajból. Az egyéni emelkedés a minden rugók főrugója. Szüli az összes parlamenti betegségeket. Nem is parlament ez már e sok kapáskodóval és akarnokkal, hanem csak egy indóház, különböző várótermeivel, ahol mindenki csak ideiglenesen, indulóban ácsorog, lesve a csengetyűhangot, amikor felszállhat, ha lehet egy első vagy egy második, ha nem lehet, akkor legalább egy harmadik osztályu coupéba, mert a jelszó: menni, egyre menni, nem nézve sem hátra, sem előre, csak érvényesülni és menni. Otthon senki se érzi magát többé eszerencsétlen teremben, melyet minden nap szellőztetnek a szolgák és mégis rossz és lankasztó a levegője. A politikusoknak az a fajtája, akik nem akartak valamivé lenni, hanem hivatásszerűen csak képviselők maradni, akár holtuk napjáig, elenyészett. A mammuthekből még találnak néhány példányt befagyva az

északi sarkon, de e politikusokból már csak az aggastyán Podmaniczky Frigyes van meg; az Ernusztok, a Szontagh Pálok, a Horváth Lajosok eltűntek innen, a Muzeumba.

Kiszorították őket a türelmetlenek, az átmenetiek, az intrikusok, a poseurók. Ah, e poseurók az ó apró komédiáikkal, nagyképtükkel, feszes, kevély derekukkal (mely azonban legott meghajlik, ha a kellő rugót megnyomják) igazán nevetségesek. Azt hiszik ők, hogy vak a világ, vagy együgyű és felül a látszatnak. Szegény poseurók! Láttátok kőből faragott; másaitokat némely nagy palotákban a kapuivek alatt elhelyezve? Ott állnak emelő poseban e kőherkulesek, többnyire ketten, felfújt arcczal, megfeszített vállakkal, kidudorodó karizmokkal, mintha ők tartanák a massív épületet. Pedig dehoggy. Mindenki tudja, hogy ők csak dekoráció, hogy erőlködésük csak pose és hogy éppen nem tartanak semmit.

És e poseurség kiirthatatlan, mert csak folyomány. Következménye a stréberségnek — elsőosztályu utasnak látszani — és az is csak folyomány, hogy e poseurók — s itt következik a parlament megölő bettije — nem az országot szolgálják, hanem pártjaikat vagy vezéreiket, sokszor az ország ellen is. Minden, de minden rombolás ez átkozott stréberségre

nél kevésbé kelljen tartaniok terveik meghíradásáról. Ugron Gábert, Timon Ákóst, Gyórfy Gyulát óvatosan kihagyták a bizottságból. Előzetes elvi megállapodásokról szó sem volt s az albizottságot minden utasítás nélkül küldötték ki érintkezék úgy, ahogy jónak látja, a kormánnyal és a püspöki karral, azután pedig a legrövidebb idő alatt tegyen jelentést és terjesszen kidolgozott elaborátumot a huszonhetes bizottság elé.

A princípium az volt, hogy lehetőleg bizalmasan, azaz titokban történjék minden s öt hónapig nem is igen hallatott az albizottság magáról, pedig — amint most mondják — számos értekezletet tartott. Megkísérelte — természetesen titokban — a kormánnyal és a püspöki karral való érintkezést, de olyasmiről tudakozódott, amiket mindenki tud: hány királyi katolikus főgimnázium, hány katolikus elemi iskola van az országban? Mennyi a vallás- és tanügyügyi alap? Mintha ezeket a vallás- és közoktatási miniszterium évről-évre kiadott jelentéseiben számszerűen föl nem sorolná.

Viszont igaz, hogy a kormány és a főpapság nem igen lehetnek hajlandók arra, hogy egy titokzatos nyomozó albizottságnak kötelező nyilatkozatokat tegyenek, mielőtt magukat az alapelveket nem látják.

Mivel pedig ez a mód egyáltalán nem volt alkalmas arra, hogy a kormány és a főpapság vélekedéséből állapítsák meg az alapelveket, neki fanyalodtak a munkának, innen-onnan féltészetes keserves vajadás után összeállították, valamint általánosságban a felől, hogy: hogyan is gondolják ők az önkormányzat tervezését. Körmönfont kis tervezet, az bizonyos. Világosan igazolja, hogy aki szerkesztette, (Hoványi József, kissé még fiatalbűntető jogász) nem igen lehetett tisztában azzal, hogy mik legyenek a princípiumok, továbbá, hogy a bizottság a legkardinálisabb kérdéseket sem ismeri.

Igy például a magasabb egyházi méltóságok betöltésére való jelölésnél egy határozott, hogy kétféleképpen is történhetik. Vagy a kormány jelöl s az autonómiai kormányzótestület választja ki a három közül a kinevezésre ajánlandó személyt, vagy pedig

az autonomia jelöl és a kormány választ a három jelölt közül, kit terjesszen föl kinevezés végett.

Az alapítványok kezelése, ami fölött már 1870-ben és 1871-ben is annyit vitatkoztak, az albizottság szerint nyílt kérdés marad. Döntésön a huszonhetes bizottság, vagy a kongresszus. Mert valószínűleg azért küldötték ki a külkereskedelmi albizottságot, hogy ne dolgozzék, hanem munkát osszon és gondosan véta alá rejtsse — a semmit.

Hétfőn, június 20-án, délután 4 órakor ül egybe ismét az albizottság, összegezi, amit eddig végzett, ami a községi és egyházmegyeyi szervezet szabályainak a leszámítása után állig vehető számításba.

A Lepsényi-eset.

(Az országgyűlésből.)

Beesteledett. A parlament bezárta a kaput és szeptemberig ki sem nyitja, legalább érdemleges tárgyalásra nem.

Az utolsó ülés azonban eléggé érdekes volt. A mentelmi bizottság jelentése kapcsán ugyanis ismét szőnyegre került a Lepsényi-eset és a néppárt ezáltal kiönthette egész keservét. Sokan beszéltek közülük, a legmulatságosabban Kálmán Károly főtisztelendő úr, aki azt a kedves kérdést vetette fel, hogy vajjon az sem volna-e mentelmi sérelem, ha a bűnös liberális rendszert dinamittal robbantanák szét? (Erre a kérdésre a tiszteit Ház szinte fölrobbant, természetesen a nevetéstől.) Aztán sokkal unalmasabb beszédek következtek, míg végre Rakovszky István egy fölöttebb paprikás beszéddel mégis csak fölharagította a szélsőbalit. S ebből támadt egy kis vihar, amely egy csomó felszólalásra is okot adott. De az egész se tartott tovább tíz percnél.

Azután pedig a honatyák elszéledtek — szeptemberig.

A képviselőház ülése.

Az ülés elején báró Fajérvary Géza honvédelmi miniszter javaslatot terjesztett be a katonai realiskolák építkezéseire szükséges póthitelről.

Harmadik olvasásban is elfogadták ezután a tegnapi elintézett kisebb javaslatokat.

A mentelmi jelentés.

Következett a mentelmi bizottság jelentése a Lepsényi-esetről.

Molnár Béla előadó ismertette a bizottság jelentését, aztán kitérjéskedett gróf Zichy Aladár különvéleményére, amelyivel szemben bizonyította, hogy a mentelmi jog körén kívül esik az az eset, ha a képviselőt magánember támadja meg olyan

cselekedeteért, amelyet mint magánember követett el. Kérte a Házat, fogadjon el a mentelmi bizottság javaslatát.

Molnár János kérte az előzőt, hogy olvasson föl gróf Zichy Aladár különvéleményét. (Felkiáltások: Ki van nyomontra!) Azért kérem a felolvasást, hogy a különvélemény belekerüljön a naplóba!

A jelentést felolvassák.

Molnár János: A mentelmi bizottság jelentéséből igyekezett kimutatni, hogy a Lepsényi mentelmi ügye tényleg sérülést szenvedett, mert bent a Házban is, künn a Ház előtt is oly inaktusokban részesült, amelyek őt korlátozzák a szabad járkálásban. Hogy mennyire korlátozzák: mutatja az is, hogy Lepsényinek az ablakon keresztül való menekülést ajánlották.

Mócsy Antal: Tiltakozik az ellen, mintha a néppárt Kossuth-uralzó volna. Őszintén beszél, őszinte érzésről. Bizonyosságul czitátumot olvas föl egy kalocsai néplapból, amely a szónok lapja, kijelenti, hogy a Zimándyék harcsmódját a néppárt elítéli és Kossuth Lajost, mint a világtörténet egyik nagy alakját tiszteli és becsüli is s mint pedagógus ideálul is állítja az ifjúság elé. Ami az elvűséget és következésséget illeti, nem állítható föl ideálul Karolusz (Derűtség.) Azt a Zimándy-féle könyvet ugyszólrán senki sem olvasta. Lepsényi sem. A Kossuth-kegyelet megsértése tekintetében a Zimándy könyve szunyogcsipés egy magyar hírlap darázsamarásához kepest. E keztő közé esik a Karolusz neve. Megbotránkoztató, hogy Eötvös, a jogász, a linchelés jogát redi. Azután a verekezés után, amelyet itt a Házban végre vitt, Olay és társainak karofogra kellett volna kivezetni s a bántalmazástól megvédeni Lepsényit.

Rigó Ferencz: Bali Mihály neki!

Fáy István: Föl kell akasztani!

Mócsy Antal: Hogy lenne az, ha Pichler urat, aki egyetemi hallgató, diáktársai valami összeküldömbözés miatt megakadályozták törvényhozói működésében? Pártolja Zichy Aladár javaslatát.

Kálmán Károly kérde, hogy az sem volna mentelmi sérelem, ha a főálló bűnös liberális rendszert dinamittal robbantanák szét? (Derűtség.)

Rakovszky István: Az a sérelem, ami Lepsényin esett, összefüggésben van a Házban történnel, hiszen Komjáthy itt a Házban szökölt föl Lepsényi ellen s ez volt oka az Olay és Pichler „nemes fölhevülésének”. Emlekezettelé idéri Ugron Gábornak 1884-ben Czegléden történt bántalmazását, amelyet a Ház mentelmi sérelemnek tekintett s miniszter a kormányt a legszigorúbb megtorlásra. Mért nem következett a Ház ehhez a praecedenshez? Emlekezteti Eötvös Géza, pardon Károly urat 1884 április 2-ára, amikor Herman Ottó bántalmazták ugyanoly módon, mint Lepsényit; akkor a szélsőbal a bántalmazókra a fejvesztés büntetését követelte és Tisza Kálmán is a megtorlást hangoztatta. Ámde most egy védtelemről, egy katolikus papról van szó: természetesen tehát, hogy a szélsőbal és a kormánypart együttesen védtelemül hagyja Lepsényit. Most nem mondja, hogy Olay és Pichler lesben állva vártak Lepsényire: boljukat fölemeltam, föl-tartottam illedelmesen várakozták képviselőársukra.

vihető vissza. Ez az egyik oka annak is, amin fennebb töprengtünk, hogy nem hallgatják mint egykor a szép tartalmas beszédeket, inkább azt lesik, hogy valaki elszólja magát, valami bolondot mondjon vagy tegyen, mert a mások ostobaságán emelkednek az ő chance-ik. De balgaság volna azt hinni, hogy a parlamentnek ez a philloxerája, a stréberség, csak a „husos fazekak” környékén pusztít; a stréberség általános, nincs ment terület. Nem csak a hatalmasok előtti hajlongásból, hízlegéből és bizantinismusból áll az, sőt ez a legártatlanabb neme, mert szerencsére Magyarországon mindig tisztességesek voltak a kormányok, mióta parlamentarizmus van, hanem minden kapaszkodási motívum stréberség. Stréberség például Kossuthot meggyalázni, mert ez is emelkedési szándék fölfelé és stréberség lehet a Kossuth gyalázót megverni, ha emelkedési szándék lefelé. A stréberség ezer alakban nyilvánulhat s főismérve mindig s talzás.

A Tulzás, ez a szeles, zabokzártalan fráter, aki a fejébe vette, hogy tömkrereszi s parlamentek hitélet, komolyságát az egész kontinensen. E kétése jellemű, durva fesületlen ur francia származásu jelenleg osztrak hóes

gyakran beállit hozzánk is és otthon van a magyar parlamentben. Űzi apró szilajságait és széttekint, mint Rontó Pali: hogy mit lehetne még elrontani. (Már nem nagyon sokat!) De a mi gondoskodó hatalmasaink nem nézték öszszedugott kézzel Tulzás urat, belélták a veszedelmeket, amiket szór s neveltek neki egy ellentábast a másik oldalon, egy bizánczi eredetű, hasonló erejű, sima talpu, kiborotvált képű urat, a Tapintatot és olyan dominans állásba, olyan nagy piedestálra tették Tapintat urat, hogy úgy szölván ő most a regni Hungariae palatinus. Neki hódolnak a nagyok és legnagyobbak, miniszterek és miniszter-aspiránsok, tudatlanok, tanultak, politikusok és államférfiak, még Tisza Kálmán is (csak Szilágyi ad neki néha fricskát), az ő nevében gondolkoznak és ítélnék, cselekedzenek és nem cselekedzenek, szólanak és hallgatnak, lépnek, vagy nem lépnek, folytonosan visszahangoztatva, hogy „ezt, vagy azt a tapintat kívánja így”. És a tapintat sokszor és sokat kíván: kívánja, hogy ne szelőlőztessék, amit szelőlőztetni kellene. A tapintat nem szereti a kellemetlent, az őszinteséget, tehát alattomos maradás, maraja és cselekvés indul meg hűvösök sötétben, a tapintat nem szereti a kinnál.

tehát mélyeséges nyomasztó csőnd támad, mint a temetőn, a tapintat nem szereti a mozgalmat, beáll tehát a stagnáció és a stagnáció az a posvány. A tapintat megbénítja az actió kedvet s az actió hiány megbénítja a parlamentarizmust. Nézzetek be, ti hitetlen urak, a klubba ahol egy párt belső élete folyik és látni fogjátok éveken át, hogy az elméket semmi sem mozgatja; a törekvések, tervtergetések, vágyak megvannak ölve, azon elmélet szerint, mint a korbádt fognak az érző idegei s ha van még valami actió vagy mozgás, az csak olyan dolgokra irányul, hogy a kártyaszatlok mozognak, megkellene a lábukat csináltatni.

Bizonyára nagy oktalanság volt e tapintatnak a szarvait így megnevelni. Hadd maradt volna ő a maga helyén, a diplomáták puhaszönyegű termeiben, ahol a fondoriatok eltákarásában vihetne méltó szerepet, vagy a királyi palota márvány falai közt, a szolgálattevő kamarások és az udvaroncok oktatójánul, de ne állították volna neki piedestált a parlament élet helyiségében, ahol egy nemzet életének kell forrnia és perzsgenie a maga szabálytalan valóságában és erejében. Itt csak árt és ópen nem parázolja, aki ott van felnevelve, a tulzás rombolásait, mert ő maga

KÜLFÖLD.

Az államcsiny ellen. A legutóbbi napokban az a hír járta be a lapokat, hogy az ujonnan egybehívandó osztrák reichsrath oktrojált új házszabályok alapján fog működni. A konservatív lengyel lapok erről a hírről — mint **L o m b e r g b ő l** jelentik — a következőképen emlékeznek meg:

Minden egyes komoly osztráknak már előre tiltakozni kell az államcsiny ellen, mely abban áll, hogy a reichsrath házszabályait a 14. szakasz alapján önkényesen megváltoztatják. Egyébként is végzetes tévedéssé válhatik az, ha azt hiszik, hogy ilyen mechanikus változtatás jobbra fordítja az osztrák helyzetet. Addig Ausztriában alig lesz rend, míg a németeknek nem nyújtanak biztosítékot az iránt, hogy nemzetiségi jogaikban nem sértetnek meg.

Az olasz kabinet lemondása.

(Távirati tudósítás.)

A római kamara mai ülése rendkívül mozgalmas és élénk volt. Már jóval az ülés megnyitása előtt megtelt a ház s a képviselők izgatottan tárgyalták a helyzetet.

Diktatura, alkotmányértés; államcsiny s ezekhez hasonló szavak röpködtek a levegőben s a lárma fülsiketítővé vált, mikor a miniszterek bevonultak az ülésterembe. Az elnök szokásos bejelentéseit alig hallgatták, mikor azonban Rudini miniszterelnök felállott szólásra, egyszeriben csend lett.

Rudini elővett tárczájából egy szelet papírost s arról a következőket olvasta fel:

— A miniszterium megfontolta a parlamenti helyzetet s minthogy nem akar pre-judikálni a közrend fentartása nehéz kérdésének, átadta lemondását a királynak, aki holnap estig meg gondolási időt tartott fenn magának.

Az ügyeket a kabinet az új miniszterium kinevezéséig tovább fogja vezetni s ezennel azt indítványozza, hogy a kamara szakítsa félbe üléseit.

Mikor Rudini odáig jutott, hogy a kamara függessze fel az üléseit, óriási lárma keletkezett.

V e n d r i a r d i n i így kiáltott fel:

— Beszéljen, amit akar! Mi itt maradunk.

A Zimándy könyvét a szélsőbalon nem is olvasták, Polczner Jenő sem, aki közbe kiabálta a nép-pártra: Kossuth-gyalázó. Mért nem támadta meg a szélsőbal Bekács Gusztávot, aki egy könyvében Zimándynál erősebben támadta Kossuthot, vagy pedig Bessenyei Ferenczet? Kossuth Ferencz nem helyeselte, hogy Kossuth Lajos emlékének védelmére az esküdtszékhez forduljanak, pedig Kossuth honosította meg az esküdtszékét. Talán a farkósbót helyeselte Kossuth Ferencz? Ha igen, mért nem vette ő a kezébe? A Kossuth-kultusznak senki sem értett annyira, mint Komjáthy a fősztá-lalásával és Pichler és Olay a botjaikkal! A gróf Zichy javaslatát pártolja, (Zaj.)

Komlóssy Ferencz: Azért szólal föl, mert a Lepsényi-ügyet a közvélemény egyes részei összefüggésbe hozzák a katolikus klérussal. A katolikus klérus ma sem más, mint 48-ban volt, mikor Kossuth Lajos oldala mellé állt. A katolikus klérus nem vállal szolidaritást azokkal a papokkal, akik magukról megfeledkeztek.

Bessenyei Ferencz kijelenti, hogy az ő művéről Rakovszky nem szólhat, mert ő az idézett munkát nem írta. V u k o v i c h Sebő emlékiratai azok, amelyeket a szólok csak kiadott.

Rakovszky István: Igaz. Azt a művet nem Bessenyei Ferencz írta, hanem Vukanich Sebő, de Bessenyei adta ki.

Komjáthy Béla: Kijelenti, hogy ő olvasta Zimándy könyvét. Nincs az országban ember, Rakovszkyt kivül, aki a szónokot Kossuth emlékének meggyalázásával vádolhatná. A függetlenségi pártot nem vezeti felekezeti érzület, hanem politikai gondolat. Ezt jegyezze mag Rakovszky.

Rakovszky István: Nem az egész függetlenségi párttól beszélt, hanem azokról csak, akik Komjáthy szűkebb társasága.

Komjáthy Béla: Kik azok?

Rakovszky István: Nem azok, akik a mult szélbéli tisztujtásnál Komjáthy urra nem zavartak.

Madarász József: Mi régi emberek úgy értelmeztük a mentelmi jogot, hogy a képviselő mindenhol sérthetetlen; ezért nem fogadja el a mentelmi bizottság jelentését.

A többség azonban elfogadja.

Förster Ottó: Kérek egy botot!

Bolgar Ferencz: Majd revolverrel jövünk!

Miniszteri válasz.

Porozel Dezső miniszter válaszol ezután Pető Dániel sajtó-hídvégi községi jegyző és állami anyakönyvvezető ellen Molnár János által beadott interpellációra. Elismeri, hogy tényleg vallási tekinteteket sértő mulasztás követetett el: ezért a jegyző és bíró ellen a fegyelmi eljárást elrendelte.

Molnár János a választ köszönettel tudomásul vette.

A Ház is.

Elnök indítványozza, hogy szeptember 6-ig ne legyen érdemleges ülés. Szeptember 6-ika is csak napirendet megállapító ülés legyen.

A Ház ezt elfogadta. (Az egész Ház „Éljen az elnök!” kiáltások közt oszlik szét.)

se egyéb — ha nem tapintatlanság egy titkot leleplezni — mint a tulzás édes testvére, a másik „tulzás” — aki a nevét „tapintatra” változtatta. Ezt a két impostort ki kellene seprőzni a magyar parlamentből.

Ezek és más okok idézték elő a szembe-ötölő tekintélycsökkenést a közvélemény előtt, mely az okokkal nem bibelődik és nem kutatja kegyetlen analysissele a hanyatlás eredetét, hanem látja az óriási lomha testet formátlanul mozogni, látja ásitani, aztán aludni, látja dühbe jönni, de ritkán a közügyért, hanem vagy a taktika érdekében, vagy a taktika ellen; látja a hétszázkezü szörnyeteget, ki a szabadság és a népszerűtet emlőiből szopta erejét, látja mind a hétszáz kezével, de ezeknek nem mindenikét tartja a nemzet ütérén — hanem egyebet is csinál velük; és a közvélemény kezdi fölvenni a fitymáló alure-öket a parlamenttel szemben s ha nem mondja is meg, de már látja, hogy az erejét nem arra használja, amire az adva van, hogy nem a kormányzat hibáit kevesbiti ellenőrzésével, hanem szaporítja azokat a saját szeszélyeinek érvényesítésével; látja a negyedfélszáz apró zsarnokot, akiknek a kormányra kellene vigyázniok, de akikre a kormány kell, hogy vigyázzon, látja mindig, mindenütt, mert mindenütt utban vannak s a

jámbor közvélemény kezdi megsokalni bizalmának letéteményeseit és közel áll hozzá, hogy kifakadjon, mint Pobjedonoszev, a szent zsinat elnöke, mondván: „Meddig türi még az emberiség a zsarnokságot, ebben a formájában?”

Csöndes lugasodból pipászó mellett (ha van még dohányod), kedves magyarom, vissza kell gondolnod a jó öreg pozsonyi dietákra. Ezek az akkori poczakos tekintetes követ urak, akik még nem hordtak fehér czilindert államférfiúi voltak külső kifejezésének szempontjából, nem voltak egészen pipogya emberek. Ők már 1832-ben, sőt talán előbb is, gondoltak azokra a nagy napokra, amik tizenhat évvel később előálltak, ők már ott hordták a szívük alatt, az elméjükben azokat az ideákat, melyekből a 48-iki törvények hajtották ki. Forrt, vajudott az izmos nemzet-átalakító anyag, mint a Vulkan mélyében a tűz. Volt egy bizonyos Kossuth nevű ember, aki előre dolgozott... Aztán volt egy Deák nevezetű ember is, aki előre dolgozott... Aztán volt egy Széchenyi nevezetű ember is, aki előre dolgozott és aki jobban, élethűbben megírta negyvennyolcz előtt sok évvel, hogy milyen processuson fog átmenni Magyarország, mint ahogy leírta negyvennyolcz után öök évvel ugyanezen processust Horváth Mihály.

Itt maradunk! kiáltották kórusban a többiek.

— Ki vele! Képmutató! Hallgasson! hangzott ezután összevissza s csak miután az elnök Vendriardinit rendreutasította, lett egy kis csend.

Vendriandini azonban nem hagyta magát s tovább kiabált:

— A kormány megszökik, miután szuronnyal pusztította a népet. Üdvözljük a vérengzés áldozatait!

Egyszerre csak valaki elkiáltotta magát:

— Éljen a hadsereg!

Erre óriási örömradiál támadt, amelynek se vége, se hossza nem volt.

S o n n i n o konstatálja, hogy határozati javaslatot nyújtott be, amely a legteljesebb dicséretben részesíti a hadsereget a legutóbbi szomorú események alkalmával tanúsított példás magatartásáért. (Élénk helyeslés.)

G i o l i t t i hangsúlyozza, hogy az összes alkotmányos pártok egyértelműen csodálják a hadsereg magatartását. (Tetszés.)

San Marzano hadügyminiszter a kamara élénk helyeslése közt kijelenti, hogy a hadsereg a legutóbbi szomorú események alkalmával teljesen megtette kötelességét. A hadsereg, amely a nép véreből való, egyetért a néppel az ország nagy érdekeinek megvédésében.

Rudini alig jutott szóhoz. Folytonos ellenmondás és közbekiáltás között kijelentette, hogy teljesen megokolatlan ez a nagy nyugtalanság, amikor a kamara felhatalmazhatja az elnököt, hogy belátása szerint ismét összehívassa a kamarát abból a célból, hogy az tárgyalhassa a költségvetési provizoriumot.

Utána Crispi állt fel szólásra s figyelmeztette a házat, hogy az amugy is nehéz helyzetet ne tegye még súlyosabbá oktalanságokkal.

S o r i n o az elnapolás mellett foglal állást, mert a kormány kijelentéséből úgy is kitűnik, hogy legyőzöttnek tekinti magát.

R u d i n i miniszterelnök erre harsányan oda kiáltott Sorinonak, hogy

— Nem.

Ez a tagadási nyilatkozat volt az utolsó

és ezen emberek körül volt még sok és sok más ember, aki mind előre dolgozott.

De vajjon ki dolgozik most előre e parlamentben? Mi forr most olyan, ami tizenhat év mulva, 1914-ben glóriával övezi körül Hungariának diademját? Ki tudná feltárni, mi lesz velünk nem tizenhat év mulva, hanem csak legalább a jövő esztendőben? Ki gondolkozik előre? Ki készít tervekét látnoki szemmel, forró szívvel, hideg bölcseséggel a hazaszeretet csodálatos instinctusával?

Senki, senki. E szegény parlamentecske, amelyben alig van már más fényesség — egy humorista szerint — a Demkó Pál nagy aranylánczán kivül, e szegény parlamentecske, a folyó ügyek intézésének ez a viseltes anyókája, nem való egyébre, csak hogy megfőzze napról-napra a keménymagos leveskét — s a többi? Oh istenem, a többi az isten dolga.

Ezért fogy a prestige szemlátomást. A közvélemény felveszi a fitymáló allure-öket. Hara-gudnek a szereplő egyénekre, számonkérné lehaságukat s esetleg összevonná őket. De azok kicsinyek, nagyon, nagyon kicsinyek... Oly rettenetesen kicsinyek. Mit tegyen ezekkel az emberkével? Helyettük haragszik a parlamentarizmusra.

szava, mert óriási láрма keletkezett, amelyből senki szavát sem lehetett megérteni.

Az elnök erre szavazás alá bocsájta Rugini javaslatát, melyeket a ház elfogadott és azután óriási láрма közt berekesztette az ülést.

Egyes képviselők még abban is kételkedtek, hogy a budget provizórium letárgyalása végezték még összehívják a kamarát. (N. Fr. Pr.)

Egészen másképen fogadták Rudini nyilatkozatait a szenatusban. Rudini ugyanazt a nyilatkozatot tette ugyanis, mint a képviselőházban, mire Vitelleschi és Negri szenátorok nagy dicsérettel szólnak Rudini és minisztertársai művéről és kifejezik szívből jövő üdvözlőiket a hadsereg irányában. (Élénk tetszés és helyeslés.)

Rudini megindultan mondott köszönetet és kifejti, hogy a kormány azért adta be lemondását, hogy a közrend fentartása fontos és kényes kérdésének ne prejudikáljon. Ő nem sajnálja, hogy megváltik állásától, csak azt sajnálja, hogy nem mutathatja ki — amint ki-mutathatta volna — az ellene intézett vádak és rágalom alaptalanságát. De a megnyugtató most azt kívánja, hogy hallgasson. Ő bizik abban, hogy az ország ki fog bontakozni a mai nehézségekből, de minden becsvágyat fel kell áldozni a haza oltárán és meg kell gondolni, hogy a mai viszonyok közt csak egy módon lehet a hazát szolgálni: ha a király köré csoportosulnak. (Tetszés. Rudini számosan üdvözlök.)

Erre a szenátus üléseit elnapolták.

A király ma magához hívatta a szenátus és a kamara elnökét, valamint Visconti Venosta márkít és tanácskozott velők a helyzetről.

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

Don Carlos, az állandó trónpretendens, aki Brüsszelben várja, amikor vonulhat be a hidalgók földjére, azzal fenyegetődik, hogy azonnal megjelenik Spanyolországban, ha a kormány szégyenletes békét talál kötni az amerikaiakkal. Nem bánja, ha ez a merész vállalkozása az életébe kerül is.

Vagyis, ha Don Carlos helyt áll a szavának, mindenesetre be fog vonulni Spanyolországba, ahol hívei csinálják már neki az utat előre, mert előbb-utóbb az lesz a vége a háborúnak, hogy Spanyolország békét kell kérni. Már pedig, hogy ez a béke nem lesz valami nagyon dicsőséges Spanyolországra nézve, az nagyon valószínű, mert a balsors üldözi ezt a szegény országot. Manilla eleste a legközelebbi órák kérdése s akkor a szép Filippin-szigetek sorsa is el van intézve.

Havanna és vele Kuba szigete se sokáig tarthatja magát, mert Cervera flottája ártalmatlanná van téve, az amerikaiaknak meg egyre-másra sikerül a szárazföldi csapatokat partra szállítani s a spanyol hadsereg ereje és kitar-tása napról-napra fogy.

A mai nap táviratai a következőket jelentik:

Manilla veszedelme.

London, június 18.

A Reuter-ügynökség különtudósítója táviratozza Manillából folyó hírről:

A spanyolok helyzete mind inkább rosszabb lesz, nagy szükség van élelmiszerekben. A felkelők golyói elérik Manillát; az ágyúnaszádok, amelyek a lagunákon voltak és élelmiszert kellett volna beszerezniük, e feladatukat nem tudták teljesíteni és azt jelentették, hogy a helyőrségeket valószínűleg lemészárolták. A tartományok helyőrségeit egy nap alatt legyőzték. A spanyolok mindenütt tehetetlenek. A déli és északi csapatok állítólag egyesültek. A felkelők tegnap elfoglalták a Zapote folyó melletti erődöt. A spanyolok vitéz ellenállást fejtettek ki, amíg parancsot nem kaptak, hogy lőszerhiány miatt visszavonuljanak. A felkelők ma elfoglalták Las Pinas Pasanaguet, Tungulot és Pineidát. A spanyolok

30 embert vesztek. 7000 ember Manillába vonult vissza. A felkelők most körülzárják Manillát és várják a jelt a támadásra. A kormányzó összehívta a haditanácsot és meg akarta adni magát, minthogy az ellentállás hasztalan. A haditanács azonban hevesen ellenszegült ennek a javaslatnak, mire a kormányzó lemondott hivataláról. Utódja visszavonta azt a parancsot, hogy a csapatok vonuljanak vissza. A citadella a modern hajóhad ellenében nem védhető meg. A legújabb hírek szerint Peris tábornok 1000 emberrel Santa-Cruznál megadta magát.

Washington, június 18.

Don Carlos táviratot küldött Loug tengerészeti államtitkárhoz, amelyben azt mondja, hogy a felkelők Manillát bekerítették és 2000 spanyolt elfogtak, akikkel a leghumánusabb módon bántanak. A felkelőknek most nincs szándékukban a várost hatalmukba keríteni. Tizenkét kereskedelmi hajó, fedélzetén menekülőkkel, horgonyt vetett az öbölben és a semleges hadihajók védelme alatt áll. A hajóraj egészségi állapota kiünő.

Havanna, június 18.

A „Pais” című hivatalos lap szerint komoly differenciák merültek föl a fölkelvezérek között, akik közül többen az amerikaiak ellen készülnek harcolni. A „Diario de la Marine” Gomeznek a new-yorki kubai bizottsághoz intézett iratát közli, amelyben tiltakozik a fegyveres intervenció ellen.

Köln, június 18.

A „Kölnische Ztg.” a „New-York Herald” következő hírére is közli: Manillában a ben-szülöttekből alakított vadász-zászlóaljak megölték a spanyol tiszteket és átpártoltak az ellenséghez. A felkelők vezérei azt tervezik, hogy a Filippin-szigeteken megalakítsák a köztársaságot.

Paris, június 18.

A „Temps”-nek jelentik Madridból: Itt híre jár, hogy Augusti tábornok átadta a reá bízott hatalmat Manila parancsnokának, aki aláírta Manila megadását.

Blanco tábornok jelentése.

Madrid, június 18.

Santiago de Cubából érkezett hivatalos távirat jelenti, hogy e hónap 16-án napkeltekor négy amerikai páncéloshajó és két páncélos cirkálóhajó megkezdte a tüzelést a Santiago partjain álló ütegekre és egy spanyol cirkálóhajóra és yachtra. Az ágyuzás igen heves és szapora volt. Egy félóra alatt több mint ezer lövést tettek, minék következtében a Socapa-erőd két ágyuját és a Morro-erőd egy ágyuját elhallgattatták.

A Socapán levő mellvédeket romba lőték. E rongálódásokat most már kijavították. Az ellenség nagy kárt szenvedett. Tisztán lehetett látni, amint golyóink a két mértföldnyire közel jött ellenséges hajókat elárasztották. Veszteségünk a Morro-erődben 1 halott, 11 sebesült, köztük 1 tiszt, a Socapa-erődben 2 halott és 7 sebesült, köztük 1 tiszt.

A spanyol hajók nem szenvedtek sérülést. A spanyol csapatok magatartása — mint mindig — kiünő volt.

Köln, június 18.

A „Kölnische Zeitung” Madridból arról értesül, hogy Blanco tábornoknak távirati jelentése szerint 25 ezer amerikaiak partraszállása közvetlen küszöbön áll.

Blanco nem cserél.

Madrid, június 18.

A „Pinson” spanyol ágyúnaszád tegnap a havannai kikötőből kifutott, hogy az amerikai hajórajnak megvigye azt a hírt, hogy Blanco tábornagy vonakodik a „Merrimac” foglyait kicserélni.

Elhagyott okkupáció.

London, június 18.

A „Times”-nek jelentik New-Yorkból: Kuba voltaképeni invázióját véglegesen észre halasztották.

Don Carlos fenyegetődik.

Brüsszel, június 18.

Don Carlos kijelentette, hogy nem engedi meg, hogy Spanyolország Amerikával szégyenletes békét kössön. Ha Spanyolország erre a lépésre határozná el magát, nyomban az ország határára sietne, ha mindjárt halálát lenné is ott. (N. W. T.)

A francia kormányválság.

(Távirati tudósítás.)

A legújabb helyzet az, hogy Ribotnak nem sikerült a kormányalakítás. Ribot ma délután három óraker kihallgatáson volt Faure elnöknel s jelentést tett neki eljárásának eredménytelenségéről.

Ribot a „Temps” szerint úgy magyarázta kísérleteinek meghiúsulását, hogy a radikálisok túlságosan sokat követeltek tőle. Azt akarták ugyanis, hogy tizenegy miniszteri tárca közül ötöt adjon a radikálisoknak belőle. Minthogy pedig az a jelszó s az egyedüli lehetőség a kibontakozásra a kényes politikai helyzetből, hogy egy ugynevezett kiengesztelő kormány alakíttassék, nem lehetett egy pártnak odaadni a tárczák felét, mert ki kell elégtetni a többi pártnak az igényeit is. A radikálisok azt kívánták, hogy Peytral, Sarriou, Du Gardin, Salles és Delcasse okvetlenül bejussanak a kabinetbe, akik mind kiváló parlamenti erők, de a kormányt azért még sem tudják életképesse tenni.

Nem ez az egyedüli oka azonban annak, hogy Ribot törekvései meghiúsultak. Ribot ahhoz a többséghez tartozott, amely két évig támogatta Mélinet és nem szavazott azzal a többséggel, amely a jobboldalnak a kormány-pártból való kizárását határozta el.

Sarriou és Peytral a leghatározottabban kijelentették, hogy a Ribot által alakítandó kormányba semmi szín alatt sem lépnek be.

Ilyen nehézségek közepette valószínű, hogy Faure Sarriout fogja a kabinetalakítással megbízni, annál is inkább, mert a másik lehetséges jelölt, Dupuy, beteges s nem vállalkozik a kormányelnökségre.

Valószínű, hogy a radikálisok nem fog-nak elvtársuk — Sarriou — elé lehetetlen föl-tételeket szabni, és így talán a mérsékeltabb elemeket is megnyerheti magának.

Sarriou Bourgeois alatt belügyminiszter volt és már akkor is kitűnt minisztertársai közül mérsékelt, nyugodt nézeteivel.

Jellemzi az uralkodó hangulatot, hogy Boisdeffre, a vezérkari főnököt elvonják a tényleges katonai szolgálattól s minden való-szerűség szerint pétervári nagykövetté nevezik ki.

Boisdeffre szerdán Faurenál volt kihallgatáson. Félhivatalos közlemények azt erősítetik, hogy Boisdeffre nem lett kegyvesztett és ha el is találna menni Pétervárra, úgy ez csak azért történék, mert a császár kívánja. (N. Fr. Pr.)

TÁVIRATOK.

A németországi választások.

Berlin, június 18. A birodalmi gyűlési képviselők közül, gróf Bismarck Herbertet Serichowban, Plötz-öt (mezőgazdák szövetsége) Pirritzenben, Kardorf-öt Ölsben és báró Härtling-el (centrum) Illértissenben választották meg.

Boroszló, június 18. A választások alatt nagyon sok rendezettség történt Boroszló környékén. Bogusiciban a szociáldemokraták oly fenyegetően viselkedtek a választást vezető férfiakkal szemben, hogy azok kénytelenek voltak elmenekülni a választási helyiségből. Brzenkovicben a rendőrségnek közbe kellett lépnie a rend fentartása érdekében. Grünbergbe két szakasz uhlánust küldtek ugyan-eből a célból. Boroszlóban a szociáldemokrata szavazók száma nagyban emelkedett. (N. Fr. Pr.)

Stuttgart, június 18. Württembergben következő a szavazatok aránya 95,000 szavazata van a kartell-pártoknak, 73,000 a centrumnak és 62,000 a szociáldemokratáknak. (N. Fr. Pr.)

A montenegrói határviillongás.

Cettinje, június 18. A zavargások helyére küldött Petrovics Bozo vajda legújabb jelentései megnyugtatóbbak. Tegnap nem történt komolyabb összeütközés. Andrijewicaba orvosokat küldtek, hogy a legutóbbi támadások áldozatait ápolják.

A Palacky-ünnep.

Praha, június 18. Palacky mellezobrát ma leplezték le ünnepélyesen a cseh muzeumban Rezek osztályfőnök, a közoktatásügyi miniszterium képviselője, a helytartó, Dörfel udvari tanácsos, a tartományi főmarsall, a tartományi főörvényszék elnöke, a posta- és távirida-igazgatóság főnöke, a polgármester, Krakó és Lemberg városok képviselői, számos szláv tudományos társaság, a cseh egyetem és a cseh városok képviselői, számos képviselő, a papság és sok író jelenlétében. Harrach elnök üdvözlő és Tomek kormánytanácsos ünnepi beszédet mondott. Beszéltek még Jagics udvari tanácsos (Bécs), Smolka tanár s a zágrábi, pétervári és moszkvai akadémiák és egyetemek képviselői.

Praha, június 18. Konstantin nagyherceg üdvözlő táviratot küldött az itteni Palacky-ünnepély rendező-bizottságának, amelyben szerencsekívánatait fejezi ki. Együttal óhajta azt is, hogy az ünnepély komolyan és jelentőségéhez méltóan menjen végbe. (N. Fr. Pr.)

Hajószerencsétlenség.

Nisni-Novgorod, június 18. A június 15-ikére virradó éjjel a „Dimitri“ személyszállító gőzhajó a Volgán, Jurjev közeleiben összeütközött egy három bárkát vontató hajóval. A heves lökés következtében a harmadosztályú hálólhelyiségnél a személyszállító hajó fala bezúzódtott, mely alkalommal három utas életét vesztette, 16-an pedig megsebesültek. Az ez alkalomból támadt borzasztó pánik következtében számosan a vízbe estek. Legalább 10 ember a vízbe fulladt. A I. és II. osztályok utasai sértetlenek maradtak.

A nemzetközi sakkverseny.

Bécs, június 18. A nemzetközi sakkversenyen a mai XIII. mérkőzésnél Schowalder győzött Alapin ellenében, Pillsbury Schiffers ellenében, Schlechter Wallbrodt ellenében, Steinitz Treuhard ellenében, Janowski Csigorin ellenében. Tarrasch és Blackburne, Caro és Halprin, Baird és Maróczy, Burn és Steinitz között remis lett a játék. A Burn-Marco játszma még eldöntetlen.

HIREK.**Az olvasókhöz.**

Az Országos Hirlap új negyedévéhez közeledve, nem tesz olvasóinak új és hangzatos ígéretek. Ellenkezőleg azt sorolja fel, hogy mit ígért, mikor megindult.

Megígérte, hogy teljesen független lesz pártoktól és a kormánytól; hogy a magyar állam fénye, méltósága és erősödése az a szent háromság, amelyben hisz, amelyet vall és amelyben élni akar. E törekvésből kiindulva ítéli meg az előbontakozó politikai kérdéseket.

Megígérte, hogy a szabadelvűségnek lesz szószólója a szónak magyar átérzésében.

Megígérte, hogy előkelő tisztességes hangot használ bírálataiban s soha el nem ragadtatja magát a közügyekkel össze nem függő tere és személyeskedésre.

Az Országos Hirlap pontról-pontra beváltotta ezeket az ígéretek s már eddig is oly mértékben nyerte meg a közönség pártfogását és tetszését, hogy az szinte páratlan ilyen rövid idő alatt a journalistika történetében. Ebből meríti erejét, hogy a jövőben még fokozottabb, még tökéletesebb módon feléljen meg annak, amire fogadalmát tette.

Az „Országos Hirlap“ a most folyó érdekes regény után a legközelebbi évnegyedben a

„Trilby“ híres szerzőjétől:

Georges d u Maurier-től kezdi meg a

„MARS LAKÓJA“

czimű regény közlését, mely rendkívüli szenzációt tett. Ezt követi a „Hagar fia“ czimű angol regény Hall Cain-tól. Közben

Mikszáth Kálmán tollából

közöljük a „Szamar“ czimű humoros elbeszélést.

Egyben tudatjuk olvasóinkkal, hogy karácsonyra nagy irodalmi ujdonság készül

„A KATÁNGHY NAPTÁR“;

melyet nagyságos Katánghy Menyhért országgyűlési képviselő ur, a Naplóbíró bizottság tagja irt és szerkesztett, választási költségeinek részben való behozásának tekintetéből.

Az „Országos Hirlap“ megszerezte a jeles hazafitól e naptárt kizárólag olvasói részére s mindazoknak, kik a jövő félévben folyton előfizetői maradnak, bérmentve ajándékba küldi karácsony hetében.

Lapunk mai száma 24 oldal.

— Gróf Zichy Nándor diszdoctori oklevele. Most múlt el 50 éve annak, hogy idős gróf Zichy Nándor a budapesti királyi tudomány egyetemen a bölcsészettudori oklevelet elnyerte. A filozófiai fakultás elhatározta, hogy az ötvenéves forduló alkalmából az öreg főurat díszoklevéllel tünteti ki. A díszes oklevelet a jövő hét valamelyik napján adja át a bölcsészeti kar tanáraiból alakított küldöttség.

— Személyi hírek. A román király fivére, Frigyes hohenzollern-sigmaringeni herceg ma fürdőkurára, Pöstyénbe érkezett. — Károly román király a trónörökös herceg nejével és gyermekeivel — mint levelezőnk táviratozza — ma reggel Bukarestből Sinajába utazott nyári tartózkodására. A pályaudvaron megjelentek a miniszter, a hatóságok fejei és a nagyszámu közönség.

— Az új országháza világitása. A „Pol. Corr.“ budapesti levelezője az új országháznak villamos világitással való ellátására vonatkozólag a következőket írja: A parlamenti épület építkezési bizottsága nyilvános nemzetközi pályázat után egy magyar czéget bizott meg a villamvilágitás berendezésével. Ez ellen egy berlini nagyiparos, aki a pályázatban részt vett, panaszt emelt és a tényállást úgy tüntette fel, hogy ez a megbízás ellentétben van a pályázati feltételekkel. Ezzel szemben a „Pol. Corr.“ levelezője kijelenti, hogy a pályázat nemzetközi volt ugyan, de a bizottságnak tekintetbe kellett vennie a hazai ipart még ebben az esetben is, amidőn a külföldivel szemben valamivel nagyobb költséget számított fel a magyar gyáros. Már azért is figyelembe kellett ennek a pályázatát venni, mert művészeti tekintetben sokkal inkább megfelelt az igényeknek, mint minden más pályázó tervezete. Teljesen alaptalan tehát az a vád, mintha az építkezési bizottság eljárása részrehajló lett volna. Sőt elfogultsággal sem vádolható jogosan, mert a csekély árkülönbözettől eltekintve, határozottan a legjobb tervezetet fogadta el.

— Új czimzetes apát. A hivatalos lap mai számának közlése szerint a király Balás Lajos váci székesegyházi kanonoknak a gurlai czimzetes apátságot adományozta.

— Haragos kiskadétkok. Párisi levelezőnk írja: Franciaország egy kisebb városában, La-Flèche-ben, az ottani kadétkolának növendékei néhány nap előtt botokkal támadták meg főlebbvalójukat. A lakosság élénk izgatottsággal tárgyalja a verekedés részleteit és előzményeit, ami annál is érthetőbb, mert 12 évvel ezelőtt ugyanabban az iskolában hasonló eset történt. A la-fléchei kadétkolák ama növendékei, akiket a saint-cyri katonai akadémia számára készítenek elő, a felvételi vizsgálatok alatt csaknem korlátlan szabadságot élveznek és akkor hagyhatják el az intézetet, amikor akarják. Néhány nap előtt néhány növendék egy sánczfalra mászott fel, épen akkor, midőn egyik főlebbvalójuk, egy fiatal hadnagy haladt át a téren, ki meglátta őket. Rájuk parancsolt, hogy

szálljanak le a sánczról, ami meg is történt. De a hadnagy nem elégedett meg azzal, hogy a növendékek parancsának engedelmeskedtek, hanem még az egyik fiatal kadétot, akit legközelebb ért, megfogta a gallérjánál és bármennyire ellenkezett, alaposan megcibálta. Társai, akik egy pillanatig nyugodtan nézték a verekedést, hirtelen a kadét segítségére siettek, botjaikkal megtámadták a hadnagyot és addig nem tágtítottak, míg az áldozatját el nem eresztette. Erre a növendékeknek büntetésből megtiltották az intézetből való eltávozást. Másnap az ebéd alatt, midőn ugyanaz a hadnagy a terembe lépett, hangos „Ki vele!“ kiáltásokkal fogadták. A lármázók közül hatot azonnal néhány napi fogságra ítéltek. A dolog ezel már befejezettnékn látszott. Az első szakasz már letette a vizsgálatokat és 8 napi szabadságot kapott. De a második szakasz növendékei elhatározták, hogy társaikat a fogságból mindenáron kiszabadítják. Éjjel gyűlést tartottak és megesküdtek, hogy nem hagyják el egymást. A romantikus hajlamu kadétkoknak sikerült is a foglyokat kiszabadítani, akik elmenekültek, de másnap a csendőrök visszahozták őket. Ettől a naptól kezdve az iskola épületét a 117-ik gyalogezred egy szakasza tartja szigorú őrizet alatt. A növendékek haragja különösen az intézet parancsnoka ellen irányul, aki harminczat közülök lefokozott, ámbar megígérte, hogy általános amnestiát ad.

— Idős báró Wodianer Albert a ravatalon. A tegnap elhunyt báró Wodianer Albert főrendiházi tagot ma délelőtt balzsamozta be dr. Pertik Ottó egyetemi tanár. A hebalzsamozás után görögstíliú nehéz szarkofágba helyezték el az elhunytat és az Arany János-utcai Wodianer-palota dísztermében tették ravatalra. A családnak vidéken és külföldön idős tagjait táviratilag hívták háza a temetéshez, amely holnap, vasárnap, délután 3 órakor lesz. A beszterlést Lollok Lénárd lipótvárosi plébános végzi, ezután pedig a keleti pályaudvarról Gyomára viszik a koporsót. Itt hétfőn délután 2 órakor lesz a gyászszertartás. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Özvegy kapriorai idős báró Wodianer Albertné született horosjenői Atzél Zsófia, saját valamint unokaöcscsei: kapriorai ifj. Wodianer Albert örökös főrendiházi tag, takaharkányi báró Harkányi Frigyes és takaharkányi báró Harkányi Károly örökös főrendiházi tagok; továbbá unokahugai; Ferri Emma grófnő született Wodianer bárónő, özvegy hidvégi gróf Nemes Vinczéné született kapriorai Wodianer Gabriella bárónő, özvegy lovag Rosmarill Lajosné született Stern Flóra, végül néhai unokahuga lovag Wachtler Gézáné született Wodianer Borbála bárónő gyermekei: lovag Wachtler Lothar és blegleheni lovag Regner Péterné született Wachtler Eleonora nevében mélyen szomorodott szívvvel jelenti, hogy felejtethetlen szeretett férje, illetőleg nagybátyjuk: kapriorai idős báró Wodianer Albert, a magyar főrendiház örökös tagja, a másodosztályú vaskoronarend lovagja és a pápai Szent Gergely-rend közepkeresztése ez év június hó 17-én reggel fél 6 órakor életének 80-ik, boldog házasságának 45-ik évében rövid szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után jobblétre szenderült. A boldogultnak hült tetemei vasárnap, e hó 19-én délután három órakor fognak a gyászházban, V. kerület, Arany János-utca 24. szám alatt a római katolikus egyház szertartásai szerint beszterletetni és Gyomára szállítatván, ott hétfőn, folyó hó 20-án délután 2 órakor ujalagos besztertelés után saját sirboltjába nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozatok folyó hó 22-én délelőtt 10 órakor a lipótvárosi plébánia-templomban és Gyomán a kegyuri templomban fognak a Mindenhatóknak bemutatatni. Budapest, 1898. június 17-én. Áldás és béke poraira.

— Tűzek. A csetneki Concordia vasgyár és bányatársulat tulajdonában levő kuntapolczai vasgyár a napokban éjjel teljesen leégett. A tűz ugyan véletlenségből eredt, mert egy a gyárral összeköttetésben lévő asztalosműhely tetőzete kigyuladván, a gyári telepre terjedt át. Mindazáltal a gyár rendes őreit mulasztás terheli, mert mély álomba voltak elmerülve és csak a rájuk hulló tüzes hamu költötte fel őket. A tüzet csak akkor vették észre, mikor az egész telep valamennyi épületlángban volt. Csak az épületek falai maradtak meg. Odaégett az összes vasanyag mintakészlet és kész öntvény-mennyiség is. A tűz martaléka lett továbbá sok cső, az öntőde, a gépház, az asztalos műhely, az összes gépek, felszerelések és a beren-

dezés. A kár mintegy 50 ezer fortra rug körülbelül 32.700 forint értékű áru be volt biztosítva. Kuntapolca község lakói gyorsan a vész színhelyén termettek, kiknek sikerült is egy szenttelepet megmenteniük. A tűzvész nagy kárára van az egész völgynek, mert őszig, míg újra fölépül a telep, sok ezren esnek el a kenyérkeresettől. A tulajdonos-társaság nagy áldozatok árán újra fölépíti a gyárat. — Az Abauj-Torna megyében fekvő M é h ó s z községben — mint tudósítónk táviratozza — mialatt a lakosok a szántóföldeken voltak, a község nagyrészt tűz pusztította el. Egy kis fiúcska a tűzben veszett.

— **Mérgezett kalácsok.** R u p p a György, R u p p a József kispesti, idősb S z t o j k a József, ifjabb S z t o j k a József és R a f f a y István erzsébetfalvi cigányzenészeket nagy nyomoruságuk a Cséry-féle szentlőrinczi személtérakodó-telep felé kergett — eleséget. Az ifjabb Sztojka talált is egy csomagot, amelyet hamarosan fölbontottak. A csomagban legnagyobb örömmre két kalácsot találtak és testvériesen meg is oszlokdoktak rajta. A kiéhezett emberek mohón ették meg a talált kalácsot, de drágán fizettek érte. A két Ruppá és Raffay István ma délután meghalt, az ifjabb Sztojka még most is beteg, az öregebb Sztojkanak azonban, aki csak keveset evett, semmi baja sem esett. A meghaltak fölbontozták, a beleiket elküldték Felletár Emil állami vegyésznek, hogy megvizsgálja: mi volt a két kalácsban.

— **Halálra ítelt anarchista.** E t i é v a n t anarchistát, akinek az esküdtszék előtt való viselkedéséről irtunk, mint P á r i s b ó l írják, az esküdtszék halálra ítélte. Védőjének L a B a r o n n e n a k beszéde után az elnök felszólítására a vádlott is szót emelt:

— Az államügyész ur, mondta Etiéviant, megállapította, hogy előre megfontolt szándékkal támadtam meg a rendőrt. Ez igaz is. Már most csak az a kérdés, hogy jogosan cselekedtem-e, vagy nem? Föllázdattam a törvény ellen: hát aztán? ki mondja, hogy van egy fölsőbbség, egy biztos, határozott valami, amelynek joga volna törvényt szabni? Én nem akartam egyebet, csak nyugodtan élni. A hatóságok sohasem hagytak békében. Tehát föllázdattam. Ön elnök ur azt mondja: de a törvény szentsége! Erre én azt felelem: ki tartja magát jogosultnak arra, hogy törvényeket szabjon? És ez a felelet igen helyes. Még egy szót! Az államügyész ur azt mondta, hogy a bíróságok nem félnék a magamfajta gonosztevőktől. Ha azonban ezeknek a gonosztevőknek kard van az oldalukon, akkor hasra esnek előttük félelmükben a bíró urak. Tízennyolcz esztendeig mondtak ítéleteket december másodikáig. Én nem félek a haláltól. Minek is élnék, ha, akárhova nézek, mindenhol csak igazságtalanságot és nyomort látok? Csak nektek lehet kedves az élet! De nekem? Én is elítéllek benneteket, úgy, a hogyan az államügyész engem: enyhítő körülmények nélkül!

A halálos ítélet kihirdetése után bosszankodva szólott Etiéviant:

— Füttyölök a beszédekre!

Az elnök kijelentette, hogy joga van fölebeszteni, de ez ellen igen élesen tiltakozott az elítelt. Ügyvédjének is csak úgy engedte meg, hogy czellájában meglátogathassa, hogy nem fog a föllebeszéstől beszélni. Mikor elhagyta a termet, nagyot kiáltott:

— Éljen az anarchia!

— **Munkások gyűlése.** Holnap, vasárnap, két munkásgyűlés lesz. És pedig délelőtt fél 11 órakor a kertész-utca 32. számú vendéglőben a vas- és fém munkások gyűlése lesz halozatokról és szervezkedésről. Délután 4 órakor a teher- és fuvarszállító munkások tartanak gyűlést a Lipót-körút 3. számú helyiségben a következő napirenddel: 1. Hajtási jogosítványok. 2. Egyesületi ügyek.

— **Sikkasztó községi előljárók.** K e v i s z ó l l ó s torontálmegyei községben — mint levelezőnk jelenti — a csendőrök a napokban letartóztatták G u c s u l Pál községi bírót és Z s i v á n Mihály községi pénztárost. A letartóztatás a pancsovai törvényszék intézkedésére történt, mert hivataloskodásuk alatt számtalan sikkasztást követtek el.

— **Elfogott gyilkos.** Mint S o p r o n b ó l táviratozzák, az ottani csendőrségnek végre sikerült a nyéki uradalom fővadászának gyilkosát, T r i m m e l Ferencz nyéki orrvadász személyében, elfognia. Átadták a soproni ügyészségnek.

— **Öngyilkosságok.** M e t z l Nándor 43 éves adóbiztos, ma délelőtt Kőbányán a vaspálya-utca 4. számú lakásán fölakasztotta magát és mire észrevették, meghalt. Holttestét bevitték a bonczoló intézetbe. — A k i s - v á r d a i pénzügyőri lakotányán — mint ottani levelezőnk tudósít — S z t a n i c s fővigyázó reggel fél négy órakor agyonlőtte magát. Tettének oka állítólag szerencsétlen szerelem.

— **Hirtelen halál.** P a p p János 40 éves portás, aki az alkotmány-utcai igazságügyi palotában volt alkalmazva, ma reggel 6 órakor hirtelen rosszul lett és pár perc múlva meghalt. Beszállították a bonczoló intézetbe.

— **Merénylet a vasuton.** Lapunk legutóbbi számában megírtuk, hogy a párisi futárvonaton R o q u e s Róbert nevű ismert gonosztevő megtámadta B i d i s s n é urnőt és több késszurást ejtett az egyedül utazó nő mellén és hátán. Most ez ügyben azt táviratozzák, hogy az elfogott Roquest Lyonban szembesítették áldozatával. A gonosztevő úgy meséli el a történeteket, hogy a tarasconi pályaudvaron egy ismeretlen hölgy nagyon barátságosan tekintgetett reá és ő ezért vasuti jegy és pénz nélkül követte a hölgyet a kocsiba, ahol ismeretséget is kötött vele. Mikor azonban meg akarta csókolni utitársát, csak helyett — megharapta őt; erre rántotta elő Roques a kését. Bidissné határozottan tagadja ezt a mesét és megmarad állításánál, mely szerint a folyosóról jött be a kocsiba, mikor idegen utitársa megtámadta. Ez az utóbbi előadás már csak azért is valószínűnek látszik, mert Roques már három évet töltött javítóintézetben, negyedelel pedig a börtönben.

— **Iskolatársak találkozója.** D r. S z e l é n y i Károly gimnáziumi tanár és dr. Klein Mór ügyvéd Késmárkon, felkérte volt iskolatársait kik 1888-ik évben a késmárki evangélikus liceumban az érettségi vizsgát letették, hogy július 16-án délelőtt 11 órakor a liceum épületében megjelenni sziveskedjenek.

— **Szorb vendégeink elutazása.** A belgrádi kereskedelmi akadémia tanárai és hallgatói a magyar nemzeti muzeum összes tárainak megtekintése után ma utaztak haza Belgrádba. A szorb vendégeket rendkívül meglepte a budapestiek szívélyes vendégszeretete és a bucsuzás alkalmával ezt meg is köszönték.

— **Elgázolt lovak.** Ma reggel a 27. számú villamoskocsi a Zugligetből jövet a retek-utca 48. számú háznál összeütközött L e v e s s y Ferencz fuvaros kétfogatu kocsijával. Az összeütközés következtében a kocsi elé fogott két ló nyomban kiadta paráját, emberéletben nem esett kár.

— **Sztrájk a katonaságnál.** Érdekes sztrájk keletkezett Temesvárott a katonai élelmezési raktárban, ahol sok napszámos van alkalmazva. A napszámosoknak az a teendőjük, hogy zsákokat hordanak és kétszersültet tisztogatnak és ezekhez hasonló munkákat végeznek. Eddig egy forintot fizettek nekik reggel 6 órától este 6 óráig tartó munkáért és akiknek kétszersültet kellett tisztogatniok, hét ládát voltak kötelesek naponként beszoigáltatni. Tegnapelőtt kijelentette az élelmezési tiszt, hogy ezental minden munkásnak, aki kétszersültet tisztít, naponként 30 láda tisztított kétszersültet kell beszoigáltatnia a hét láda helyett. A munkások szó nélkül hozzáálltak a munkához, de mikor látták, hogy nem győzik a munkát és este 6 óra után is kell dolgozniok ugyanazért a bérért, kijelentették a felügyelettel megbízott tisztnek, hogy ezt a munkát nem tudják elvégezni. A tiszt azonban a munkát leszállítani nem akarta és erre a munkások zugalódva abban hagyták a munkát. Mint odaváló levelezőnk értesít, a napokban a hadtestparancsnoksághoz fordulnak a sztrájkolók és remélik, hogy a parancsnokság igazat fog nekik adni.

— **Életmentő rendőr.** C z i b e k István napszámos, aki a királyi palota építkezésénél dolgozott, ma este háromnegyed tízkor a Döbrentey-térnél beleugrott a Dunába. Szőke György rendőr utánugrott és szerencsésen ki is mentette. Az öngyilkosjelölt a kihallgatáson azt mondta, hogy nagyfokú idegessége miatt semmi kedve sincs az élethez, azért akarta magát elemészteni.

— **A nyaralók éji látogatói.** Valóságos betörő szövetkezet működik néhány hét óta Rákos-Keresztúron. Gödöllőn, Rákos-Csabán, Kerepesen és a főváros egész környékén s nagyszerűen érti a nyaralók éji látogatásának a módját. Ami csak elemelhető, az bizonyosan eltűnik onnan, ahol a szövetkezet tagjai megfordulnak. A rendőrség a banda két vezérét, G u b ó Jánost és S z e r e n c s é s Jánost már szerencsésen kézre kerítette s bár a kihallgatás során meglehetősen begubódtak, működésük köréről, segédcsapataikról alig árultak el valamit, valószínű, hogy néhány nap múlva a szövetkezet összes tagja együtt lesz a rendőrség fogházában.

— **Elfogott pénzhamisítók.** Hajdu-Böszörményben — mint levelezőnk írja — utóbbi időben hamis huszfillérek kerültek forgalomba. A csendőrség kinyomozta, hogy a legtöbb hamis huszfilléresen Bém Lajos géplakatos és B. Nagy Imre mészáros akar tudadni. Házkutatást is tartottak nevezett két egyénnél és rákadtak a pénzgártó présre, valamint találtak 56 darab hamis, ólomból készült huszfillérest is. A hamis huszfillérek sikerült utánzatok, csak súlyosabbak az eredetieknél és a színük is elüt ezektől. A prés pedig, melylyel készítették, roppant kezdetleges eszköz. Összehajtható két réztábla, melybe a forma igen ügyes rajz szerint van beillesztve. Kis tölcser-szerű nyíláson a formába beleöntötték a czinezett ólmot és azután egy nagy kovácsbarapófogóval összeszorították és kész volt a hamis pénz.

— **A király tanítója.** A delegációnak nemrégiben véget ért ülészaka alkalmából Pesten időzött báró Helfert József valóságos belső titkos tanácsos, az osztrák urakházának tagja és delegátus is. Báró Helfert az ötvenes években mint már akkor is híres történész, privátánára volt ő felségének a történelemből és földrajzból. A báró jelenleg az összes ausztriai történelmi gyűjtemények bizottságának elnöke (olyanfajta, mint nálunk Fraknói Vilmos, a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelője.) Mint történetíró par excellencq az 1848/49-es eseményekkel foglalkozik és már 48 óta gyűjti az azon idők ereklyéit. Muzeuma igen gazdag és értékes. Mindezeknél fogva s mint udvari embernek a nyilatkozata, melyet a mi szabadságharczunk ereklyéiről és egy nagy művészi emlékéiről tett, felette becses és érdekes. Báró Helfert ugyanis Pesten időztekor megnézte gróf Kreith Béla 48-as ereklyemuzeumát s a Bem-Petőfi körképet, a napokban pedig levelet íntezett gróf Kreithhez, melyben bírálatot mond a látottakról. A muzeumról úgy nyilatkozik, hogy az az ereklyék „száma, értéke, változatosága, valamint történelmi és műbecse tekintetében jóval felülmúlja az előbenit”, mely a Nemzeti Muzeum hirtokába ment át, a körképről pedig így szól: „A körkép reám, mint osztrákra, érthető okokból feszélyezően hatott, de azért művészi tekintetben elég objektív vagyok, hogy a kép kivételéről, ugy a tájképet, mint a rendkívül mozgalmas csataképet illetőleg teljes elismeréssel szóljak”.

— **A Thonet-palota pusztulása.** A dunaparti palotasorból mint rom válik ki a tetőtlen Thonet-palota, melyen számos munkás romboló csákánya dolgozik, hogy mindazt, amit a tűzvész romladozóvá tett a palotán, eltávolítsák, hogy aztán az építkezés megkezdődhessék. Míg a rombolás tart, erős rendőri kordon zárja el a közlekedéstől a tűzvészpusztította palotát. A szakadozó parkányzatot már eltávolították. Ennek a lerontása sok kárt okozott, mert a leomló kődarabok több erkélyt és az ablakokat díszítő szoboralakokat tönkre zuzta. Az építkezést a jövő hét elején kezdik meg és ennél az új építkezési szabályrendeletet teljes szigorúval betartják, négy elkülönített részre osztva a tetőkolosszust. A kerületi kapitány a tűzvész keletkezésére vonatkozólag még mindig folytatja a kihallgatásokat.

— **„Gyógyító ipartelep.”** M é s z á r o s Endre volt már cipész, volt uralági inas, utóljára pedig C s o r v á s o n volt kuruzsló. Ha előbbi foglalkozásai nem is váltak be valami fényesen, annál jövedelmezőbb volt ez az utolsó. Csakhamar olyan vagyona tett szert, hogy gyönyörű házat építhetett és ezt elnevezte „gyógyító ipartelep”-nek. Mészáros gyors vagyonszerzésének egyszerű a nyitja. Biztos szere van a halál ellen és ez hat még a XIX. században is. Hisz nagyszerű még gondo-

latnak is: biztosan legyőzni a halált! Vándoroltak is hozzá csapatosan Szegedről, Biharból és mig pationsei csak éltek, Mészáros kezdett jól élni. A hatóság azonban, úgy látszik, megijedt, hogy így nemsokára kevés lesz a foka és a „gyógyító ipartelep” tulajdonosa ellen megindította a vizsgálatot.

— Az örökség miatt. Paulis aradmegyei községben egy jó módú gazda eltűnése foglalkoztatja a bíróságot. Alapos a gyanu, hogy a szerencsétlen embert a saját felesége gyilkoltatta meg. Megerősíti a gyanut, hogy felesége és hozzátartozói nem tettek mindjárt jelentést az esetről, hanem csak két nappal az eltűnés után s akkor is hamis adatokat mondtak be. Az eset a következő: Szávics György paulisi lakos e hét elején ruhát vitt fel a község házára, ahol elmondotta, hogy azokat sógora, Márk Miklós viselte, aki magát a Marosba ölte és ő a ruhákat a folyó partján találta. Az előjáróság felszólította a marosmenti községeket, hogy keressék a holttestet, de a keresésnek nem volt eredménye. A sok ellentmondás gyanussá tette Márk Miklós hozzátartozóit a csendőrség előtt és vállaltára fogta az asszonyt, aki határozottan állítja, hogy férje magát a Marosba ölte. A tanuk azonban, kik utoljára látták, bizonyítják, hogy Márk jó kedélyhangulatban volt és épen nem olyan volt, mint aki öngyilkos akar lenni. A kihallgatott tanuk vallomásaiból beigazolást nyert az is, hogy Márk és neje utóbbi időben rossz viszonyban élt. Gyermekeiknek lévén, fölmerült közöttük az a kérdés, hogy kire hagyják tekintélyes vagyonukat. A férfi az ő rokonai, az asszony pedig Szávics György javára óhajtott a végrendeletet elkészíteni. Márk azonban kijelentette, hogy a vagyon az övé s azt e hónap 18-án a királyi közjegyző előtt rokonai javára akarta biztosítani. E kijelentését e hónap 12-én tette Márk, de szándékát meg nem valósíthatta, mert már a következő nap eltűnt. Miután a gyilkosság nagyon valószínű, Popovics vizsgálóbíró Márknét és öcscsét, Szávics Györgyöt, letartóztatta.

— Rajeczfürdőről halljuk a nem érdektelen hírt, hogy a fürdővendégek között eddig ott megfordult báró Seckendorf Egon nevével s most érkezett gróf Serényi János családjával Bécsből. A jövő hétre lakást rendelték Taaffe grófnő alapítványi hölgy Bécsből, Mattencloit és Sedlnitzky bárónők Szilváziából stb. Kissé haragos osztrák szomszédainknak épen legnagyobb személyiségei. A fürdőben így legalább is olyan sűrűn hallatszik a német szó, mint valamely osztrák fürdőben — a magyar. Hja, hiába! úgy látszik, a fürdők boldogulásának útja is a külföldön át vezet.

— A boszuálló szerető. Nyiregyházáról táviratozzák, hogy Lampenfeld József asztalos szeretőjével, Bozmann Annával, tegnap Budapestről oda érkezett és a fogadóban, ahol megszálltak, alvás közben, a leány szeretőjét mert szakítani akart vele, borzalmasan meg akarta csonkítani, de Lampenfeld még idejében felébredt és segélykiáltásaira a vérengző leányt letartóztatták.

— Összedől lakóház. Bizonyára nagy megelégedéssel fogják hallani a budapesti építőmesterek, hogy épülő házak már a vidéken is összedőlnek. Temes-Ujfaluról táviratozza tudósítónk, hogy ott egy nagy lakóház dült össze és husz munkást temetett maga alá. Egyikük, Wagner Péter, szörnyet halt, őt pedig súlyosan megsebesült.

— A szegény. Feitler Zsuzsanna cseléd ma este 11 órakor a József-körúti 69. számú házban leugrott a harmadik emeletről. Agrázkódást szenvedett s ezenfelül a lábát is kitérte. Szeretett valakit, aki cserben hagyta és ezért akart az élettől megválni.

— Ós-Budavárban holnap lesz a második ajándékünnepély, mely alkalomból az első három látogató és folytatónak minden 300-ik egy-egy jól járó zseborát kap ajándékba. Az igazgatóság a rendes 8 és 10 órai variété előadásokon kívül 5 1/2 órára is rendez nagyszabású variété-előadást a nyílt színpadon, hogy előkelő művészeit a gyermekeknek is bemutatthassa. Megemlítendő az újonnan érkezett művészek közül Rosita Tejero Szevilla csillaga spanyol táncosnő, valamint Ocran Georges lovasmútatványai.

— Vilamos és gázcivilárokat ajánl a Csillárgyár-részvénytársaság. Budapest, VII., Ilka-utca. (Közlekedés zuglói közúti vasúttal.)

Naplrend.

Naptár. Vasárnap, június 19. — Római katolikus: B. 3. Gy. és Pr. — Protestáns: Gy. és Pr. — Görögorszag (június 7.) D. 2. Teod. — Zsidó: Sivan 29. — Nap két: 3 óra 46 perczkor. — Nyugszik: 7 óra 44 perczkor. — Hold két éjjel 3 óra 39 perczkor. — Nyugszik délután 8 óra 11 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. Az iparművészeti múzeum nyitva 9—1-ig. Nemzeti múzeum képtára nyitva délelőtt 9—1 óráig. Többi tárai 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Technológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9-től 1-ig, délután 3-tól 5-ig.

Természettudományi gyűjtemények múzeuma nyitva 10—12-ig. (Múzeum-körút 4.)

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva 8—12-ig.

Akadémiái könyvtár zárva.

Muzeumi könyvtár zárva.

Deák-mauzóleum a kerepesi-úti temetőben nyitva este 5 óráig.

Rovargyűjtemény a nemzeti múzeumban nyitva 9—1-ig.

Az új országház kupolacsarnoka megtekinthető 10—1-ig 50 krajczár belépődíj mellett.

A várszínház multja.

Számos régi épület pusztult már el a romboló csákány alatt, most rákerül a sor a várszínházra is, amely még a XVIII. század vége felé is karmelita-kolostor volt.

Multjáról különböző régi írásokban sok érdeket találunk, ami világosságot derít a budai színház multjára is.

Pozsony után ugyanis Budán találjuk hazánkban a legrégebb színházat, Schams Ferencznek egy, „Beschreibung der königl. Hauptstadt Ofen” című munkájában olvassuk, hogy a várban, a vörös sündisznó elnevezésű házban, a vizvárosban pedig a „Fehér kereszt”-hez címzett vendéglőben, már 1760-ban játszottak elvétre theatristák; természetesen kizárólag német nyelven.

Egy másik forrásmunka, Bayer József „Theater-Taschenbuch”-ja, emlékezik egy állandó budai színházról, melyet Reischl ácamester épített, még pedig a régi hajóhidnál, a mai budai kioszk környékén. Ebben a nyári színházban kezdte meg előadásait 1783. április 1-én egy német színjátszó társaság, melynek jelesebb tagjai a Landerer, Dietelmayer és Mayer házastársak, valamint Hornung Antal és egy Braun nevezetű kisasszony voltak.

Miután II. József egy, 1783. november 28-án kelt rendeletével a magyar királyi helytartótanácsot Budára tette át, annak a hivatalnokai lettek a színházat legnagyobb pártolói.

1784 szeptember 19-én történt, hogy a császár elrendelte a Carmeliták eltörlését s ezzel a zárda megüresülvén, azt is, hogy azt a budai várban lakó tisztviselők szállásainak alakítsák át.

Hogy a volt klostrom színházzá legyen, ezt az eszmét először Bulla Henrik Ferencz, a Rundella bérlője pendítette meg.

Kérelmet is intézett ez iránt a császárhoz, aki azonban még ekkor nem egyezett bele. Ellenben egy nagy, kényelmes színházat akart építtetni Budán, amelyről következő, és az országos levéltárban máig is meglévő, aktának következő sorai tesznek bizonyosságot:

— am Fusse des Schlossberges, am Proviant Magazin, mit der nämlichen Größe und Eintheilung wie das Pressburger Theater; wodurch es weder zu gross, noch zu klein wird.

1786-ban volt ez, mikor a császár hosszabb időt töltött Pesten és sokat foglalkozott ugy ennek a városnak, mint Budának is az ügyeivel. Tervét azonban csakhamar megváltoztatta, és noha Hillebrand császári udvari építész el is készítette a színház tervét, 50,000 forintban állapítva meg a költségeket, a császárt Pesten létében a megyei urak, sőt a hivatalnokok egy részének is ellenséges viselkedése annyira elkésértette, hogy több, a város előnyére célzó tervét megváltoztatta s így szól egyik intimusának:

— Eine mindere Spectakelbude wird ihnen auch genügen.

Ext az elhatározását aztán következő, a bécsi császári levéltárban meglévő H and b ille t-ben tudatta gróf Pálffyval:

Lieber Graf Pálffy! Dassjenige, so ich letzthin wegen Errichtung eines Theaters in Ofen an Sie erlassen habe, hat bis zu meiner Zurückkunft noch in Suspension zu verbleiben, weil mir vielleicht ein anderer Plan wird vorgelegt werden können, welcher der Absicht angemessen und weniger Kostspielig ausfallen dürfte. Pest den 21. August 1786. Joseph m. p.

És valóban, két nap mulva, augusztus 23-án elrendeli a császár, hogy a Carmeliták zárdaját és templomát kiüresítsék, refectoriumát kaszinónak, templomát pedig színháznak alakítsák át. Erre vonatkozólag egy hosszabb H and b ille t-et ír gróf Niczky Kristófnak. Érdekes ez a H and b ille t nemcsak azért, mert Pest és Buda ügyeivel behatóan foglalkozik, de azért is, mert egy, népei, sőt családja közvetlen környezetete által is minden lépten-nyomon félreértett és félremagyarázott ember elkésereését tolmácsolja. A császár utasítja gróf Niczkyt, hogy a színház tervezetének kidolgozásával Kempelen Farkas udvari kamarai tanácsost bizza meg, ami meg is történt. Kempelen a tervvel elkészülvén, azt az Allgemeine Hofbau Direction felülvizsgálta s a főösszeget 28,362 forint 45 krajczárban jóváhagyta.

Meglévő akták és számlák szerint, az alakítási munkálatokat Hikisch Kristóf kőműves, Gelinet Ferencz festő, Iblein János kárpitos, Hof József üveges és Seybauek lakatosmesterek végezték. A színház 1787. utolján készült el, az előadásokat pedig 1788-ban kezdték meg.

A színház homlokzatára Kempelen Farkas következő verset írta:

Ubi mistae —
Nunc musae
Ubi tabernaculum,
Nunc spectaculum.

A verset azonban irányadó körök kissé mégis frivólnak találták és így nem került rendeltetési helyére. Az első darab, amit az általakított színházban játszottak „Der Mönch vom Berge Carmel” volt, vonatkozással az épület multjára.

1785—1795, Tuschl Sebestyén bérelte ki az összes pesti és budai spectaculumokat. A magyar királyi helytartótanács engedelméből albérlők a várszínházra 1785—88-ban Bulla Henrik, 1788—90-ig Bergopzoom, 1790-től 93-ig a híres spectaculorum dramaticorum arendator, gróf Unwerth Emmanuel volt, akivel a magyar színjátszók folytatták annyi meddő alkudozásukat. 1790-ben volt ez, amikor a magyar nyelvnek 80 éven keresztül megszakítás nélkül való küzdelme kezdődött. Ekkor létesült gróf Ráday Pál és Kazinczy Ferencz igazgatása alatt az a magyar színtársulat, melynek legkiválóbb alakja Kelemen László, híres tragikája Moor Anna s egy másik kiténő művésznője Termeczky Fáni voltak.

Az 1790-iki országgyűlés alatt pártolták is a magyar színházat, de mikor ősszel, II. Leopold koronázása miatt a diétát Pozsonyba tették át, vége szakadt a színház aranyidejének. Küzdelmeik leirhatatlanok voltak, míg végre, miután Unwerth sem a várszínházban, sem a Rundellában nem hagyta őket játszani, az általuk építtetett Reischl-féle szinkörben sem boldogulva, Szentkirályi László viczeispány 1796. május 31-én kijelentette Pestmegye Rendének, hogy: „A magyar Színjátszó Társaság megúván a' fogyatkozásnak soknémű szorongatásait, foglalatoskodni megszűnt.”

1800-tól aztán provisorium következett a budai várszínházra. Az ügyeket Jándl, operai és Czibulka Alajos mint drámai rendező vezette.

A század első napján Cosa rara-t s utána Haydn Gott erhalt-óját énekelték, melyről érdekes tudni, hogy akkor még csupán mint Volkslied s nem mint az uralkodó család hivatalos hymnusza szerepelt a színi tizedülán. Jándl és Czibulka 1810-ig vezették a színházat s kormányzásuk alatt évente 30—40 újdonság került színre, kiváló helyet foglalnak el az operák, köztük a legkedveltebb Rinaldo Rinaldini, Lodoiska, der Wasserträger és Caesar in farmacusa.

Mint a régi irások mutatják, télen át az előadás néha el is maradt, még pedig a jégzajlás miatt, mert ilyenkor a Pesten lakó színészek nem tudtak átmenni. Több fényes díszelőadásról is történik említés, ilyen volt az, amelyet Károly főhercegnek Budán való tartózkodása alkalmából, 1803-ban tartottak és a „Das lustige Beilager“ című vígjátékot adták elő.

Mikor 1812-ben a nagy, pesti városi színház fölépült s a művészet mindinkább Pestre helyeződött át, a várszínház egyre rosszabb napokat kezdett élni, mindaddig, míg 1833-ban megkezdte ott előadásait az Abauj és Borsodmegye Rendei által protegált híres magyar színjátszó-társaság, melynek igazgatói Fáy András és Döbrentey Gábor voltak. A társaság első előadását július 7-én tartotta „Bocskay István“ című darabban, míg az első magyar operai előadás augusztus 19-én, Szent-István napjának előestéjén nagy fényvel és díszszel ment végbe. Ez alkalommal „Béla futása“ került színre és különösen Déryné ragadta el a közönséget. Ez a magyar színjátszó-társaság nyitotta meg azután 1837-ben az első állandó magyar — a mai Nemzeti Színházat — és ezzel be is fejeződött a várszínház múltja, amely immár maga is elmúlik.

A cigányok sinecurája.

(Vítás alapítvány Érsekújváron.)

Végzet hazánkon, hogy az alapok természetével nálunk tisztában senki sincsen. Ime a tanulmányi alapról is azt mondja az 1855-ik évi concordátum, hogy az katolikus vagyon; Timon Ákos ellenben külön jogiszemélynek tartja. De nem csupán a primás és ezen professzor ur között van nézeteltérés; a vita, úgy látszik, együttművelik minden fundációval, mintha csak a kegyes alapítók írott rendelkezéseiben is benn volna e clausula disputandi: „... Az Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében rendelem végül, hogy ezen kegyes fundációim halálom után száz esztendő múlva vitás kezdjen lenni. A fűcsanak előre is hagyok száz drab körmőczi aranyat ezen nehéz fáradozásáért.“

... Aki jött valaha a marheggi vonalon Bécsből, az bizonyosan hallotta az érsekújvári cigányokat is. E kormos legények a Rákóczy-indulót játszó (bár korántsem a Liszt-Berlioz átíratában) minden bécsi vonatnak. Így fogadták már Lessepset is, meg még előbb Bismarckot is híres magyarországi útján, melyről akkor nem tudott senki. Így játszó a Münchenből és a Salzkammergutból visszatérő nászutasoknak is, kegyetlen nőitáikat, a vonat érkezésekor és indulásakor mindig pontosan hegedülvén. A közbeeső időt aztán sáros kezük tisztogatásával töltik, mert rendszeren ép akkor szaladtak el a vályogvetésből. Miért játszanak ezek a szegény cigányok, azért a pár krajczárért-e, amit összetányéroznak a szórakozott utasoktól? ... Kevesen tudják, hogy nekik is van egy kegyes alapítványuk, hogy ők hát tulajdonképpen alapítványi férfiak, ezek a füstös cigányok. Az ötvenes években történt ugyanis, hogy egy Bánhidv-fut, egy gazdag katonamebert, mikor külföldről hazahozta a menyasszonyát, az érsekújvári cigányok vig muzsikával fogadták az állomáson. (Bizonyosan volt okuk a háladatosságra.) A fiatal férjet aztán úgy meghattotta hű cigányainak ragaszkodása, az asszonykát oly kellemesen érintette a magyar muzsika, hogy Bánhidv, a gavallér, így szólt rögtön: „Akarom, hogy ettől a percztől fogva minden vonatot muzsikával fogadjanak itt ezen az állomáson.“ Azzal behajtatott a városba és a plébánosnál huszezer pengő forint alapítványt tett le azzal a rendeltetéssel, hogy a kamatok (évi 1020 forint) az akkori érsekújvári cigányoknak, illetőleg a hálás cigánybandának és utódainak járjanak emberemlékezetig. A banda köteles ezért minden Bécs felől érkező vonatot muzsikával fogadni és kötelessége, hogy tiszta góllal álljon. Az alapítványt a plébános kezeli s ha a cigányok nem tesznek eleget kötelességüknek, akkor a tőke az egyházra száll át. Ez hát az érsekújvári cigányok alapítványa.

Tiszta, világos a rendelkezés. De hát azóta mult az idő, nagyon mult az idő, elmúlt sok idő.

Mi természetesebb hát, mint hogy a természeti törvények szerint most már az érsekújvári alapítvány is vitás, mint a többi! A cigányok meg a plébános úgy vannak, mint a concordátum meg Timon Ákos: ellenkező az álláspontjuk. Egygyel több háta vitás alapítványunk.

Hogy honnan eredt a viszály, azt egy naiv, de arra illetékes érsekújvári kiabögös mondta el ma szerkesztőségünknek egy szenvedélytől áradozó levélben. Ime az érdekes írás:

T. cz. Nacscsásos „Országos Hirlap“ szerkesztő urak tisztelettel Budapest kenyergek ezsen pár soraimért kezsit csokolom tisztelettel.

Költ levelem Érsekújvár, 17-ik Június és kenyergek ezsen pár soraimért tisztelettel kezsit csokolom nacscsásos szerkesztő Urak, és a fétistelendő Ur ázt mondja, nincs tizs roma a bándába és nem ágyá ki a fertály 30-cz forintot oszt. ért., mert tizs romának kel a bándába lenni és mán ászongyá, a 20 ezer forint pengő is a káptalány lesz, a devla üsse meg a csonká Lácsit, de a czimbalmos hozsta Nyitrából, de a brácsos felesige mán dobott a kemenczibé semugrátót, ost úgy ugrik máj ki a fétistelendő ur seme is, ha ki nem ágyja a 30-cz ost. ért., mert a dacsí is roma, ű a tizsedik roma, kezsit csokolom tisztelettel, tessik azs ujságba kiírni, hogy ki ván a bándá. Mer hogy kilencsen lettünk, mer hogy meghót a brácsos azs öreg Bindis, hát ászongyá a csimbalmos, minek egyen it tizs hángás, mikor ugyis 19-cz krájcár a list ost minek ossuk tizsfelé a keresetet, mikor így jobb les, hát ű elhozsa Nyitrából a csonká Lácsit, mert azs hibádzik a két hivellukja meg a gyírís ujjá, hát csak hordoznyi jó a nágybégét meg a csimbalmot, de nem kér egész rést a keresetből a Lacsí, ost mégis ki les a tizs roma. Hát helés mondtuk ost most itt ván a csonká Lácsi, de a fétistelendő Ur ast mondja, hogy nincs ki a bándá, mert a Lácsi azs nem sámít és mán mink így csáljuk a világot husvit úta, de kezsit csokolom t. cz. Országos Szerkesztő nacscsásos Urak tessik kiírni azs Ujságba, hogy azs Érsekújvári bándába ki ván azs Igásság és a káptalány elakarja venynyi a 20-sz ezer forint pengőt de azs rozsz Igásság, mert a csonka Lacsí is roma.

Költ levelem Érsekújvár 17-ik Június és kenyergek ezsen pár soraimért t. cz. nacscsásos urak tisztelettel kisbégés Kolompár Mihál m. k. és a brácsos felesige mán veti a semugrátót, tessik kiírni a fétistelendő Urnak.

Tessék hát uraim. Az érsekújvári alapítvány is vitás már, mert a cigányok azt mondják, hogy ők tizen vannak, de a plébános ur azt mondja, hogy nincsenek tizen, mert a „csonka Lacsí“, az nem számít. A fundációt tehát a papok a maguk számára igényelik. Kié lesz már most az alapítvány?!

Nehéz a kérdés és bizonyára szomorú dolog, hogy az egész hazában csak egy alapítványuk van a cigányoknak, hát nem a papok már azt is el akarják venni? ... De még szomorubb, hogy ebben az országban általában is terjed az igazságtalanság; az urakat nem zavarják ki a sinecurákból, csak a cigányokat.

A galicziai lázadás.

Galicziában csak nem akarnak megszűnni a zavarok. A legutolsó huszonnégy óra alatt, nem fordultak ugyan rosszabbra a dolgok, de ez nem vehető mindjárt biztató jelnek arra nézve, hogy most már helyre is áll a nyugalom. Ma délután Bécsben minisztertanács is volt a zavargások ügyében, melyen épen e rövid nyugalomra való tekintettel elhatározta, hogy egyelőre nem tesz szigorubb intézkedéseket. A galicziai eseményekről ma a következő táviratokat kaptuk:

Lemberg, június 18.

Az ide érkezett távirati jelentések szerint a tegnapi nap nyugodtan folyt le. Ujabb rendezavarás sehol sem történt. Gróf Pininsky helytartó Gorliczéből visszatért Jasloba és ma ott maradt.

Lemberg, június 18.

Galiczia nyugati részében 30 gyalogos század és 3 lovas-eszkadron van, úgy, hogy a zavargó községek mindegyikében van katonaság. Valószínű, hogy a zavargások nem is fognak többé ismétlődni. Úgy látszik, hogy a rendkívüli intézkedések megtétele előtt a közel napok eseményeit várják be.

Lemberg, június 18.

A „Slowo Poljske“ Jaroslauba tudósítót küldött, aki ma a következőket jelenti lapjának:

Jaslo közelében egy lengyel földbirtokost kiraboltak, gazdasági épületeit szétrombolták. Jaroslauba tegnap és ma Javorski-nak, a lengyel klub elnökének megérkezését várták. Csakhogy Javorski még mindeddig nem érkezett meg; a Jaroslai járás főkapitánya valamennyi községet felszólította, hogy alkítsanak polgárőrséget, mert különben statáriumot kér az egész kerületre. Javosenben Jason mellett a közsén-munkások közt strike ütött ki. Öt ezer munkás hagyta abba a munkát. A helyzet az által válik rendkívül komolylyá, hogy a szomszédos Miszoviczében, Poroszországban, szintén kijelentették a munkások, hogy nem fognak tovább dolgozni. (N. W. Pr.)

Krakó, június 18.

Jaslaban az ottani parasztság között még mindig nagy az izgatottság. Majdnem az egész kerületben ismétlődnék a zavargások.

Ma temették el a csendőrség által megölt zavargót erős katonai fedezet mellett, mivel zavargásoktól tartottak. Gorliczében a helytartó jelenléte és a hatóságok erélyes intézkedése megnyugtatólag hatnak a kerület lakosságára. Négy tekintélyes ottani polgár emlékiratot nyújtott át a helytartónak, amely a kerület jelenlegi helyzetét yázolja.

A Szczałowa mellett levő Jaworzno-ba a császári és királyi 56. gyalogszereg egy százada vasuton elindult, mivel ott zavargásoktól tartanak.

Bécs, június 18.

Ma délután három óráig tartó minisztertanács volt, amelyen majdnem kizárólag a galicziai zavargásokat beszélték meg. A minisztertanács elé terjesztett jelentések alapján elhatározták, hogy szigorú intézkedésekhez nem nyulnak. Minthogy huszonnégy óra óta ujabb zavargásról nem érkezett semmiféle hír, csakis az eddig kirendelt katonaság fog a rend további fentartására ügyelni. (N. Fr. Pr.)

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Vig opera Budapesten. Ma délelőtt Alpar Ignác műépítész, Bartók Lajos, dr. Silberstein Ötös Adolf írók és Basch Vilmos operaszenes, Márkus József főpolgármesterhez kérvényt nyújtottak be, amelyben 50 évi engedélyért folyamodnak egy „Vig Opera“ építésére. Ebben a színházban a négy nyári hónapban át szándékoznak játszani, amikor a téli színházak szünetelnek. A színház a városligetben 2400 négyszögölnyi park közepén épülne. A felvonásközökben és előadás után éjfélig a kertben cigányzenekar fog játszani, mint a berlini Kroll-színházban, a porosz fővárosnak nyári udvari operájában. A kertbe, ahol vendéglőt rendeznek be, a belépti díj egy korona lesz. A koronaért váltott belépti jeggyel be lehet majd menni a színházba is, míg ülőhelyeket és páholyokat utánfizetéssel lehet majd váltani. A kert és a színház 4000 ember befogadására van tervezve. A műsoron vig dalművek, nagy operák és operettek fognak szerepelni. A színház építéséhez még ebben az évben akarnak hozzáfogni.

* A párisi új opera. A Párisban megnyíló új dalmű-színház, mint hírlik, évenként 300,000 frank szubvencziót fog kapni. A színház Puzet Pálnak egy, „Sok hűhó semmiért“ című új dalművével fog megnyitni. Az újdonság szövegkönyve Shakespeare hasonló című vígjátéka nyomán készült. Az intézet igazgatója Gustave Charpentier, a „Vie du poète“ című opera szerzője, van közreműködve.

* **A Vigaszínház utolsó előadása.** A Vigaszínházban holnap, vasárnap, tartják meg az utolsó előadást. A „Coulisset ur” című bohózat kerül színpadra. A színház holnaptól kezdve augusztus második feléig zárva marad.

* **Turgenjev magyar színpadon.** A Vigaszínház jövő szezójának egyik érdekes újdonsága lesz Turgenjev Iván „Kurovkin” című színműve, amelyet Barabás Ábel kolozsvári hírlapíró fordított le. A darabot különben a télen Zaccani társulatától láttuk olasz előadásban „Pane d'altrui” (A mások kenyere) címen. A főszerepet, amelyet Zaccani játszott, Gál Gyulának osztják ki.

* **Romeo és Júlia.** A városligeti színikör nem veszi példát a Nemzeti Színházról és előadja Shakespeare-t is. Ma este a „Romeo és Júlia” került színpadra és a nézőtér telve volt. Júliát Feld Irén csinosan és érzelmesen játszotta. A közönség a felvonások után és nyílt színen sokat tapsolt neki. A többiek is igyekeztek nehéz feladatuknak megfelelni.

* **Fővárosi művészek Kecskeméten.** A kecskeméti kereskedő-íjakk köre e hónap 26-án segélyalapja javára, több fővárosi művész közreműködésével hangversenyt rendez. A közreműködésre Diósy né H. Bertát, a magyar királyi Operaház, Ligeti Juliskát, a Nemzeti Színház és Tollagi Adolfot, a Népszínház tagjait kérték föl.

* **Sorsolás a műcsarnokban.** A képzőművészeti társulat ma tartotta meg egyforintos sorsjátékát. Az első nyeresemény Grünwald Gy. Imre „Falusi részlet” című olajfestménye a 102. számú sorsjegyre esett, a második pedig Szilányi Lajos „Falusi részlet” című vízfestménye a 207. számú sorsjegyre. A nyeresemények a műcsarnokban átvehetők.

* **Jane Hading körutja.** A párisi Gymszínház ünnepelt művésznője szeptembertől február végéig európai körúton lesz. Erre a hat hónapra 250.000 frankot kap. Ezenfelül impresszáriója viseli a költséget annak a harminczkét tolettének, amelyet Jane Hading erre a körútra szabadon rendelhet a párisi Doucet-czégnél.

* **2000 márka három dalért.** Russe Lilian, az amerikai operetteénekesnő, legközelebb föllép egy berlini variété-színpadon. Esténként három dalt fog énekelni és egy föllépésért 2000 márkát kap.

* **Stavenhagen bucsuja.** A nagy zongorázó és weimari udvari karmester ez utóbbi állásából a közönség határtalan ovációi között bucsuzott el. Vele együtt felesége, Stavenhagen Ágnes kamaranékesnő is megvált a weimari színpadtól. A „Mesterdalnokok”-ot adták és a közönség csak úgy tombolt lelkesedésében. A darab végeztével a színpad egész virág és habérdővé változott át. A közönség aztán Vignau intendáns páholya felé fordult és az intendáns lehurrogatta. Stavenhagen elmegy Münchenbe udvari karmesternek.

* **A kaszinó művásárlása.** Margittay Tihamérnek Nagyszében ostroma 1849-ben című csataképét és Roskovics Ignácznak „A Szent Korona kivétele a millennium alkalmával 1896. június 8.” című festményét az országos kaszinó megvásárolta.

* **Színészek fölvétele.** Rónaszék Gyuszta szabályzatot dolgozott ki a színészek fölvétele tárgyában. Ezt a tervezetet hétfőn tárgyalja a színpézszerületnek erre a célra kiküldött bizottsága.

* **Premiére a színikörben.** A városligeti színikörben csütörtökön mutatják be „A vízfejű család” című bohózatot, amelyet Feld Mátyás magyarosított.

* **Színésznövendékek vizsgálata.** A Rákosi Szidi iskolájának növendékei ma este tartották a Magyar Színházban második előadásukat. Ez alkalommal négyféle töredék is színpadra került: vígjáték, tragédia, színmű és operette. A növendékek közül egy grációzus és jól iskolázott hangú soubrette emelkedik ki: Haller Margit, aki a „Gésák”-ban Mimosa szerepét játszotta. Keringőjét a közönség ötször is elénekelte vele. Egy másik fiatal hölgy: Simon Mariška mindegyik darabban fellépett, hebizonyítván ezzel sokoldalúságát. A „Kamélias hölgy”-ben Gauthier Margitot Gró Irén adja megnyerő külsővel. A „Gésák”-ból még fölemlítjük Beöthy Zsigmondot, aki meglepően jól indul, valamint Nádasdy Matildot, aki Molly szerepében temperamentummal és kellemmel játszott.

FŐVÁROS.

(Az Újépület modellje.) Az Újépület lerombolása alkalmával a tanács elrendelte, hogy az épület modellje a létesítendő fővárosi múzeum számára elkészíttessék. — Dr. Kuzsinszky Bálint volt a munka kivételével illetőleg felügyeletével megbízva, aki feladatának kiváló sikerrel felelt meg, amennyiben az 1:750 nagyságban készült gipsz-modell általános tetszést aratott. — A modell teljesen élethű, megvan rajta minden egyes ablak és ajtó-söt rajta vannak a fölrások is. — A fővárosi múzeumnak bizonyára ez a modell lesz egyik legvonzóbb látványossága. A modellt különben ma délelőtt tartott ülésén a tanács hivatalosan is átvette.

(Budapest a párisi kiállításon.) A főváros köztörvényhatóságának a párisi világiállítás előkészületei végett kiküldött nagybizottsága ma délután ülést tartott. Jelen voltak: Lukács Béla, a kiállítás magyar kormánybiztosa és Miklós Ödön helyettes kormánybiztos is. Halmos János polgármester elmondotta a tanácskozás czélját, Medrey Zsigmond, Preyer Hugó, Heltai Ferencz, Wolfner József sokalták a kiállításra szánt 133.000 forintos, mivel az ezredéves kiállításban való részvétel mindössze csak 77.000 forintjába került a fővárosnak, Lukács Béla pedig azt fejtette, hogy Budapestnek a többi európai fővároshoz és önmagához méltó módon kell magát képviseltetnie, bemutatnia a nemzetközi nagy kiállításon. Végül tiztagu végrehajtó-bizottságot küldöttek ki a tervek részleteinek megállapítására.

(Az Iparkamarai választás.) A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a kereskedelmi és iparkamarai választásoknál azok is szavazhassanak, akik nincsenek a választók névjegyzékében, hanem pusztán adókönyveikkel igazolják választói jogukat. Sok baj történt e miatt, némelyik kétszer is szavazott a voltak olyanok is, akiket választói jog nélkül is leszavaztattak. Az iparoskör megtámadta a választást folyamodott a kereskedelmi miniszterhez, hogy semmisítse azt meg. A miniszter ma délelőtt felhívta az alakuló-bizottság elnökét, Lung György tanácsost, hogy a választás lefolyásáról részletes jelentést tegyen.

(A főváros egyesítésének évfordulója.) Szeptemberben lesz huszonöt éve, hogy Buda és Pest városok egyesültek. Hogy a nevezetes esemény emlékét hogyan ünneplik meg, még nem tudni, de Márkus József főpolgármester már intézkedett, hogy a köztörvényhatósági bizottság mostani tagjait a fővárosi könyvtár díszítésére lefotografálják. E végből az összes bizottsági tagokhoz körlevelet intézett, kérvén, hogy minél előbb jelenjenek meg Erdélyi udvari fényképész műtermében, ahol a főváros jubiláris albuma készül.

Az igazságos tanács.

Ismét a nemes tanács pártatlan igazságszeretetről kell énekelnünk.

Ma délelőtt folytatták a tanítói választásokat. Ezuttal az elemi iskolai segédtanítókra és segédtanítónőkre került a sor. A segédtanítói állásokra első helyen jelölt 44 tanító közül ötöt mellőztek. Ez még nem volna valami nagyon feltűnő, de sajnos, hogy körülbelül épen az öt legérdemesebb embert hagyták ki, a megválasztottak helyettük olyan ötöt, akik bátran várhattak volna s akiknek mellőzésével senkin sérelem nem esett volna.

A segédtanítónői választás azonban, legenyhébben szólva, megbotránkoztató volt. Az első helyen jelölt 29 tanítónő közül nem kevesebb mint tizet buktattak ki s beválasztottak helyettük ötöt a második és ötöt a harmadik helyről. A mellőzöttek egytől-egyig kiválóan képzett tanítónők s olyanok, akik már 2-3 éve állandó megbízottak voltak. Akiket pedig helyökbe beválasztottak, azok fiatal, vidéki kis lányok, nagyjából olyanok, akikről azt sem tudni, vajjon egyáltalán tudnak-e tanítani.

Biz ez szomorú dolog! Mert igaz ugyan, hogy a tanácsnak megvan a szabad választási joga, de hát ilyen tömegesen a választásnál, leg-

alább a harmadik helyen jelöltek nem volna szabad becsempészni.

Az ilyen választásoknál nem ok nélkül merül föl az a gyanu, hogy a nemes tanácsbéliek nem a közérdeket, hanem a magánérdekeket szolgálják, mert lehetetlenségnek tartják, hogy a tanügyi osztály, meg a közoktatásügyi bizottmány oly kevéssé ösmernék a pályázókat vagy annyira igazságtalanok volnának, hogy épen a legérdemesebb jelöltek a második meg harmadik helyen jelölnek.

A megválasztottak névsora egyébként a következő:

Segédtanítókká lettek: Lutzenburger József, Kemény János, Füle János, Hlaváček Mihály, Dobos Béla, Horváth Gyula, Lathwesen Gyula, Gutánszky Lipót, Visnyovszky János, Dietz Elek, Bednarik Antal, Lermasszer József, Gurka Béla, Seenger Rezső, Kovács Gábor, Sterz István, Oleják Károly, Erdős Géza, Porinka János, Nagy Ede, Sedlmayer János, Schiff Fülöp, Zersenzy Károly, Kindlovics Pál, Németh István, Cserven Géza, Wolhardt Károly, Mészö József, Kempf Zoltán, Kurucz Károly, Ember Jenő, Trenkosz János, Siminszky Vilmos, Kolányi Ignác, Balla Bernát, Bartos Gyula, Sör Mihály, Kapronczay Mihály, Révai Adolf, ifj. Eller Ferencz, Stokovszky Mátyás, Tietsch Lajos, Mátyus Jenő, Vrabcz Mihály.

Segédtanítónőkké lettek: Duck Henriette, Lengyel Ilona, Bednárz Mária, Doletskó Mária, Sztójanovits Milicza, Relkovic Demetria, Horváth Irma, Dacsesz Emilia, Végh Julia, Tóth Adél, Rupp Irén, Péter Anna, Róghsek Olga, MocsáryViola, Eördögh Annyalka, Weinmann Lujza, Müller Ilona, Domauer Józsa, Barna Jolán, Buxbaum Irén, Strobl Margit, Platz Ilona, Hirschler Katicza, özvegy Planéter Guidoné, Wagner Ilona, Szervánszky Matild, Frank Kamilla, Kollmann Mária, Fleischhat Mária.

VIDÉK.

* (Zalamegye főhíborodása.) Zala vármegye kétszáz tekintélyes bizottsági tagja, Inkey László elnöklése alatt, ma értekezletet tartott Nagy-Kanizsán, hogy a Polgár Béla szerkesztésében Nyíradon, idősazonként megjelenő „Szálló levelek” című folyóiratban közölt és gróf Jankovics László főispán, valamint a megyei tisztviselők ellen intézett durva támadások ellen felemelje tiltakozó szavát. Az értekezlet egyhangúleg kimondta, hogy az alacsony színvonalon álló cikkekkel elítéli, a közlemény íróját, Polgár Béla szerkesztőt nem ismeri el a közhangulat illetőkes kifejezőjének és kárhóztatja úgy őt, mint a lap szellemi és anyagi támogatóit.

* (A Hortobágy öntözése.) A földmivelésügyi miniszter arról értesítette Debreczen várost, hogy a Hortobágy öntözése dolgában újabb tanácskozás lesz. A miniszter tudni óhajja, hogy hanyadrészt vállalkoznának debreczeniek, vagy vidékiek 13.000 hold réten termő széna lekaszáására. Mert a számitás szerint sokat változtathat, ha a réteket nem egynegyed, hanem egyharmad rész termésért takarítják be. A második kérdés az volt, hogy 151.875 métermázsa szénatermés kazalba rakásánál mit érhet egy métermázsa? Harmadszor: az utolsó tiz év alatt volt-e olyan esztendő, hogy a Hortobágy legmélyebb fekvésű helyei is kiszáradtak? A városi tanács több gazdát meghallgatott ez iránt. Az első kérdést illetőleg azt felelték, hogy a helyi viszonyok között és tapasztalatok szerint még 1000 hold réty szénatermését is csak felében takarítanak be, vagy jó minőségű és gazdag termés idején legfeljebb kétötöd részért. A betakarítás 13.000 holdas réten még nehezebben menne. Megtörténik azonban, hogy vidékiek harmadában is elvállalják a betakarítást. A második kérdésre az volt a válasz, hogy Debreczenben lehetetlen másfél-száz ezer métermázsa szénát értékesíteni. Számitás erre nézve egyedül azon az alapon teendő, hogy Budapesten, Bécsben, vagy más ily nagy fogyasztó-helyen volna eladható. Helyben egy métermázsa széna a költségek levonásával 1-25-1-50 forint értékkel vehető fel. A harmadik kérdésre nemmel feleltek.

* (Fegyelmi vizsgálat egy bíró ellen.) Sáros vármegye főispánjánál Molnár Istvánnál, mint tudósítónk táviratozza, ma tisztelgett Sárospatak képviselőtestülete, mely alkalommal kérték a főispánt, hogy mielőbb tárgyalassa a Molnár János sárospataki főbíró ellen indított fegyelmi ügyet, melyet ellene állítólagos visszaélései miatt indítottak. Molnár István főispán tudatta a küldöttséggel, hogy a

közgazgatási bizottság fegyelmi választmánya július elején veszi tárgyalás alá a vizsgálati iratokat. A sárospataki intelligencia egy tekintélyes része ellenszenvezik a néptanítóból lett bírónak, de a nép támogatja és azt állítja, hogy hivatalát lelkiismeretesen betölti és az ügyeket rendesen végzi, miért is nagy érdeklődéssel várják az ítéletet.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **A bagaméri zendülők pöre.** A bagaméri zendülők bűnügyét a nagyvárad királyi törvényszék Millye Gyula táblabíró elnöklése alatt — mint Nagyváradról jelentik — öt napon át tárgyalta. 65-en ültek a vádlottak padján és 55 tanut hallgattak ki. A zendülést ez évi január 12-én az okozta, hogy Balogh Imrénél egy zsák tengerit foglalt le a végrehajtó 1 forint 50 krajczár utadó tartozásában. Balogh ellenszegült, mire az egyik csendőr leszúrta. A nép ezen annyira felingerült, hogy megtámadta a csendőröket és a végrehajtót, ezek elmenekülése után pedig Sartory községi jegyzőre törtek, ki csak a véletlennek köszönhető megmenekülését. A törvényszék hatóság elleni erőszak büntette, valamint egyesek ellen elkövetett erőszak miatt helyezte őket vád alá. A tárgyalás hétfő óta tartott. A lázítók nagyrészt tagadtak. Annyi kétségen kívül kiderült, hogy a zendülést nem szociális izgatások, hanem nagyrészt az adóvégrehajtás körül elkövetett szabálytalanságok és a csendőrök erőszakos fellépése okozták. A törvényszék ma hirdette ki az ítéletet, a mely 65 vádlott közül csak egyet ment fel, a többi hatóság és magánosok elleni erőszak büntette miatt másfélvi—nyolcz havi börtönre ítélték. Az elsőrendű vádlott: Lőcsei Sándor 6 évi fegyházra kapott, az átszuri Balogh Imre pedig 8 napi börtönt. Az ügyész, valamint az elítéltek felebbezték. Sartory jegyzőnek a törvényszék kártérítést ítélt.

— **A megölt rendőrellenőr.** Tegnap délután kísérték át az ügyésség fogházába Mader Ferenc betűszedőt, ki a minap hozuból rálőtt Bóta János rendőrellenőre. A merénylő tudvalevőleg egy másik rendőrellenőrnek, Szerdahelyi Józsefnek szánta a golyót. A törvényszék dr. Horváth Sándor bírót bízta meg a vizsgálattal, aki ma délelőtt már ki is hallgatta Mádert. Kihallgatása után megnyugvással fogadta a bírónak azt a határozatát, mely vizsgálati fogságot rendelt el ellene.

— **Gyilkosság szerelemből.** Megirtuk annak idején, hogy Pap Lajos timáregény ez évi márcziusban megölte kedvesét, Tatár Erzsikaszimót, aki egy újpesti kávéházban volt alkalmazva. Ebben a bűnügyben a törvényszék Bakonyi Kálmán elnöklése alatt tegnap hozta meg a vádhatározatot, amely Pap Lajost szándékos emberölésért helyezi vád alá és védőjéül dr. Káldor Gyula ügyvédet rendelte ki. Vád alá helyezték még lopás miatt is, mert a megölt leánytól 60 krajczárt elvett. A vádlott a vádhatározat utóbbi része ellen felebbezett, mert nemcsak hogy nem lopott, hanem épen ő adott a megölt napon a leánynak néhány krajczárt.

— **Otero pöre.** Otero Karolina, a híres és szép spanyol tánczosnő, aki a mult esztendőben a Somossy-mulatóban játszott, beperelte az igazgatóját, amiért fizetéséből 2117 frankot levont. A pört ma tárgyalta a törvényszék, amely előtt Somossy azzal védekezett, hogy Otero egy estén nem lépett fel és az így szenvedett kárért akarta kárpótolni magát. A bíróság úgy döntött, hogy Somossy 960 franknak feltétlenül fizetésére marasztalta, a további 1157 frankot pedig akkor kapja meg Otero asszony, ha megesküszik arra, hogy annyiba került garde-robe-jának Párisba szállítása.

— **Detsinyiék és társai.** Ma végre ítéletet mondott a törvényszék Detsinyi Frigyes és társai bűnperében.

Egy órára volt kitűzve az ítélethirdetés, de már tizenkét órakor az érdeklődők egész serege lepte el a folyosókat és az esküdtszéki terem szorongásig megtelt, midőn az ítélt tanács elfoglalta helyét.

A törvényszék Detsinyi Frigyeset az orgazdaság büntettének vádjá lól fölmentette, ellenben tulajdon elleni kihágás miatt egy hónapi elzárásra ítélte, amely büntetését a vizsgálati fogság által kitöltöttnek vette. Detsinyi

Károlyt a tulajdon elleni kihágás vádjá lól fölmentették; Szekeres Istvánt és Braunstein Józsefet orgazdaság büntette miatt három-három esztendői fegyházbüntetéssel sújtották, míg Stern Sándort egy hónapi, Rechnitzer Józsefet pedig hat hónapi fegyházra ítelték. Krausz Lipótot és nejét, Szekeres Istvánnét, Kándi Lipótot, Heller Leót, Krausz Lipótot és nejét fölmentették.

A Detsinyi Frigyesre kiszabott büntetést a törvényszék azzal okolja meg, hogy a bizonyító eljárás adatai szerint Detsinyi gyanithatta, hogy a Szekeres Istvántól és Braunsteintől vásárolt tárgyak lopás útján jutottak az eladók birtokába. Azt azonban a végtárgyalás adatai nem igazolták, hogy Detsinyinek a lopásról tudomása volt.

A magánpanaszosokat a törvényszék polgári peruttra utasította. Pataki közbíró az ítéletnek csakis Detsinyi Frigyesre vonatkozó része ellen jelentett be felebbezést.

— **Elítelt apostolok.** Két szociálista apostol állott ma délután az esküdtszék előtt. Az egyik Pollacsek József, szabad óráiban kereskedelmi ágens, a másik Reisz József szabólegény. A társadalmi rend ellen izgató cikkekkel írtak a párt magyar és német lapjában, Pollacsek négyet, Reisz pedig egyet. A főrendiház, a delegáció, a földmívelési miniszter, a csendőrség, rendőrség mind mind sorra kerültek és pedig a sajtótörvénnyel meglehetősen ellentétes módon. Az esküdtszék mind a két vádlottat bűnösnek találta és a sajtóbírósság Pollacseket két, Reiszot pedig egy havi államfogházra ítélte.

— **Meghúsult hitvesgyilkosság.** Érdekes bűnperben vezet a vizsgálatot dr. Polányi vizsgálóbíró. Horváth Pál gyári szolga ellen a felesége azt a panaszt emelte, hogy megakarták öngyilkolni. Néhány hónappal ezelőtt rosszul volt s orvost hivatott, aki éppen akkor írta meg a receptet, midőn Horváth Pál a szobába nyitott. Ez aztán a recepttel a gyógyszerháza futott s onnan haza jövet, üvegéből tele öntött egy evőkanalat a magával hozott orvosságból s gyöngéd szavuk kíséretében nyújtotta azt át ágyban fekvő nejének. Horváthnének azonban gyanus volt az orvosság is, meg férjének magaviselete is, mert Horváth Pál mindig durván, kegyetlenül bánt vele. Az orvosságból néhány csöppet a tenyerébe öntött s akkor tudta meg, hogy gyanuja alapos volt, mert férje sósavat akart itatni vele. Horváth Pált az asszony panaszára letartóztatták s az a vizsgálóbíró előtt beismerte, hogy megakarták ölni a feleségét, a ki az utóbbi időkben már nagyon is terhére volt. A királyi ügyésség szándékos emberölés büntettének kísérlete miatt indítványozta a vizsgálat megindítását. Polányi bírónak ma napokban befejezi a vizsgálatot.

SPORT.

— **Kassai löversenyek.** Holnap, vasárnap, kezdődik a kassai háromnapos meeting. A versenyek, ha nem is dusan javadalmazottak, mindenestre érdekeseznek ígérkeznek. A változatos program távhajtási versenyeket is kitűzött, melyekben urkocsisok fognak összekerülni. A versenyek díjának alapításához 5 felsege, a földmívelési miniszter, a magyar lovaregylet, az urlovasok szövetsége, gróf Károlyi László, gróf Andrassy Géza, gróf Dessewffy Alajos, gróf Forgách László és István, Fabiny Lajos altábornagy, Kassa városa és az abauj-torna-megyei gazdasági-egyesület is hozzájárultak. A versenyintézőség tagjai: Gróf Andrassy Géza, Fabiny Lajos altábornagy, gróf Forgách István, gróf Forgách László, Surányi Ferenc ezredes, Demel Károly alezredes, báró Taxis József ezredes, Zeller Alfred ezredes, báró Sennyei István, gróf Teleki László.

Az urlovasok közül a következők fognak lovagolni:

Bárczay hadnagy	Gömöröy Viktor
Gr. Bethlen Károly	Horthy Szabolcs
Burchard Károly	Jankovich Dezső
Calm Oszkár	Br. Korb főhadnagy
Előkes hadnagy	Manasteriotti hadnagy
Farkas főhadnagy	Gr. Pejacsevics A.
	Br. Szentkoreszty Pál.

— **Háziverseny.** A Magyar Testgyakorlók Köre a csömöri-uti millennárius versenypályán holnap, vasárnap, délután 3 órakor tartja első 100 méteres háziversenyét. Összesen 64 nevezés érkezett a versenyszámokra. Különösen érdekesnek ígérkezik a súlyemelés-verseny 50 kilogrammos vasruddal, a 2000 méteres kerékpárverseny térelőnyvel és az 1609 méteres síkfutás.

Krakói löversenyek.

(Második nap.)

Favoritok győzelme, gyönyörű végküzdelmek, kicsiny osztalékok jellemzik a mai krakói versenyeket. Az igazgatósági díjat elkeseredett küzdelem után báró Springer Gusztáv Feerie-je nyerte Ottó főherceg Soschá-ja ellen. Timár, melynek győzelmét biztosra vették, nem futott. Az Államdíjat szintén erős küzdelem után Veloce nyerte meg Driver ellen. Több ló nem is futott s talán e körülménynek tulajdonítható, hogy Veloce Drivert alig-alig birta elhagyni. Jelöltjeink közül ma négy elsőnek, kettő pedig helyre érkezett. A futamok részletes eredménye a következő:

A részletes eredmény a következő:

I. **Casino-díj.** Díj 2000 korona. Távolság 1800 méter.

I. Kréta 49 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
II. Turi-Tari 59 kilogramm, lovagolta Hyams.
Bírói ítélet: Könnyen négy hosszal első.
Totalisateur: 5 : 14.

II. **Wanda-díj.** Díj 2000 korona. Távolság 900 méter.

1. Faistonchemin 54 1/2 kilogramm, lovagolta Hyams.
2. Jaskólka 54 1/2 kilogramm, lovagolta A. Bulford.
3. Pielgrzymka 54 1/2 kilogramm, lovagolta S. Bulford.
Futott még: Plug 56 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
Bírói ítélet: Könnyen három hosszal első, három hosszal harmadik.
Totalisateur: 5 : 22, helyre 25 : 29 I., 25 : 26 II.

III. **Igazgatósági díj.** Díj 10.000 korona. Távolság 900 méter.

1. Feerie 52 kilogramm, lovagolta Hyams.
2. Soscha 52 kilogramm, lovagolta Cleminson.
3. Canterbury 53 1/2 kilogramm, lovagolta Huxtable.
Futott még: Tristan 53 1/2 kilogramm, lovagolta A. Bulford, Inconue 49 1/2 kilogramm, lovagolta Ibbett.
Bírói ítélet: Küzdelem után félhosszal első, három hosszal harmadik.
Totalisateur: 5 : 7, helyre 25 : 30 I., 25 : 60 II.

IV. **Államdíj.** Díj 3000 korona. Távolság 2800 méter.

1. Veloce 44 1/2 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
2. Driver 60 kilogramm, lovagolta Adams.
Bírói ítélet: Erős küzdelem után félhosszal nyerve.
Totalisateur: 5 : 6.

V. **Nyeretlenek versenye.** Díj 2000 korona. Távolság 1600 méter.

1. Telli 53 kilogramm, lovagolta Bulford A.
II. Maraska 51 1/2 kilogramm, lovagolta Hyams.
III. Candeur 51 1/2 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
Futott még: Trebevics 53 kilogramm, lovagolta Adams.
Bírói ítélet: Könnyen 1 1/2 hosszal első, három hosszal harmadik.
Totalisateur: 5 : 8, helyre 25 : 28 I., 25 : 32 II.

VI. **Handicap.** Díj 2000 korona. Távolság 1800 méter.

1. Ili 62 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
2. Charre 53 1/2 kilogramm, lovagolta Adams.
3. Domina 51 kilogramm, lovagolta S. Bulford.
Futott még: Titos 46 kilogramm, lovagolta Zangen.
Bírói ítélet: Küzdelem után egy hosszal első, öt hosszal harmadik.
Totalisateur: 5 : 9, helyre 25 : 36 I., 25 : 57. II.

VII. **Krakó város díja, gátverseny.** Díj 2000 korona. Távolság 2400 méter.

1. Margoesza 65 kilogramm, lovagolta Janeczki.
2. Wiosna 75 kilogramm, lovagolta Klanud.
3. Vignola 70 kilogramm, lovagolta Kapusek.
Bírói ítélet: Igen könnyen tíz hosszal első, öt hosszal harmadik.
Totalisateur: 5 : 8, helyre 25 : 28 I., 25 : 62 II.

(Harmadik nap.)

A holnapi nap a 10.000 koronás „Lobzowi díj"-at hozza, melyben a következő lovak várhatók a starthoz:

Pavolin	lovagolja	Hyams
Gagerl	"	S. Bulford.
Bátor	"	Barker
Toll	"	A. Bulford.
Biegun	"	?
Hebe	"	Wilton
L'Astro	"	Huxtable

Pavolin a Viztula-díjban aratott könnyű győzelme után ma is nagy eséllyel bír, ha csak az nem lesz hátrányára, hogy a verseny távolsága 400 méterrel hosszabb. Pavolin ma mindenestre erősebb ellenfelekkel fog találkozni, ilyenek Gagerl L'Astro és Bátor.

A Dreher-ló az első napon a 3000 méteres államdíjban könnyen győzött. Igaz, hogy Trial és Candide nagyon győnge ellenfelek voltak, de a stílus mégis imponáló volt; de ha ez a győzelme nem is ért sokat, a Cambuscan-verseny győzelme elég rekord ahhoz, hogy kilátással induljon a futamban. Hátrányára szolgálhat talán az a körülmény, hogy a futam távolsága csupán 1800 méter s így kitartó erejét nem érvényesítheti. Épen ezért inkább L'Astro-ban keressük a győztest, mely tavaly a Krakói derbyben győzött. A Tränkel-ló tavaly a Király-díjban második volt maga mögött hagyta Tokió-t, Ordur-t s néhány kiváló lovat.

Ha L'Astro indul, úgy legtöbb esélye lehet a győzelemre. Jól fog még futni Bátor, mely, ha az iram nem lesz gyors, talán ott lesz az első között. Ha Gagerl helyett Tip Top-ot nyergelnék e díjhoz, úgy ettől is jó futást várunk. Összegezve kombinációt, azt hisszük, hogy a Lobzewi-díjat

L'Astro

fogja megnyerni.

Tipjeink a holnapi napra a következők:

- I. Häng di an—André
- II. Blagun—Kréta
- III. L'Astro—Dreher-ist.
- IV. Etruria—Billnitz.
- V. Páratian—Candeur
- VI. Slava
- VII. Poptita—Or-chef.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Horváth Ignác és dr. Daday Jenő magyar nemzeti muzeumi segédellenőrökét örökké, dr. Sebestyén Gyula és dr. Seemayer Vilhalm magyar nemzeti muzeumi segédekét segédörökké, végül Havrán Dániel és Báty Zsigmond díjgyakornokokat muzeumi segédökké, Dobai Sándort a zilahi középiskolához rendes tanárrá, a pénzügyminiszter a nagyszombati királyi adóhivatalhoz Bachrathy Antal hivatali ellenőrt adóhivatali pénztárnokká, a pozsonyi pénzügyigazgatóságához Benedek Endre balassa-gyarmati adóhivatali ellenőrt pénzügyi fogalmazóvá, a nagyroczei adóhivatalhoz Ströcker József dicsőszenzmártoni adóhivatali ellenőrré és a dicsőszenzmártoni adóhivatalhoz Brazzorotto Áladár balassagyarmati adóhivatali gyakornokot adóhivatali, Mann Adolf hadnagy kezelőtisztet a nagybecskereki pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétséghez ideiglenes minőségű pénzügyi számtiszté, Kretz Györgyöt a nagyváradi pénzügyigazgatósághoz állami végrehajtóvá kinevezte.

Arverések a fővárosban. Pfáhn Károly ingóságai Károly-körut 8. szám, június 27. Schwarcz Lajos ingóságai Család-utca 44. szám, június 20. Varjas Sándor ingóságai Zugló, Bosnyák-utca 4. június 18. Lóvi Lipót ingóságai Dob-utca 69. szám, június 20. Nagy János ingóságai Dob-utca 78. szám, június 20. Schöffler Ignác ingóságai Vörösmarty-utca 16. szám, június 20. Weisz Ilés ingóságai Dob-utca 80. szám, június 1. Böke Benő ingóságai Dob-utca 54. szám, június 20.

Pályázatok. A nagyszombati adóhivatalnál ellenőri állásra, Sopron vármegye törvényhatóságánál szabóbiói állásra, gyakornoki állásra, postamesteri állás Nagy-Kövesden Temes vármegyében, a vukovári, illetve rumai adóhivatalnál adóhivatali, illetve gyakornoki állásra, a deési adóhivatalnál gyakornoki állásra, a brassói főreáliskolánál tanári állásra, az éleési járásbírósnál aljegyzői állásra, a károlyvárosi adóhivatalnál adóhivatali állásra, a felső eöri járásbírósnál díjnoki állásra van pályázat kihirdetve.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

V. K. Nagyvárad. Ön táviratban azt kérdezi, vajjon igaz-e egy magyar estilapnak az a híre, hogy báró Dániel Ernő helyett Perczel Dezső lesz kereskedelmi miniszter, a belügyi tárczát pedig Márkus József főpolgármester veszi át? Mi is hallottunk ilyenfelét harangozni, de tudomásunk szerint az egész kombináció már dugába dőlt. Márkus József ugyanis, mikor megkínálták a belügyminiszteri tárczával, azzal válaszolt, hogy nagyon szívesen elvállalja, de csakis úgy, ha Sima Ferencz lesz államtitkára. Mivel pedig Sima Ferencz világért se akar államtitkára lenni, Márkus jelöltsége is vízbe esett.

E. M. Érmibálya. Első kérdésére válaszunk a következő: azon a napon délután zárva lehetett tartani a postahivatalt. Második kérdésére tudatjuk, hogy a kirándulásra vigyen magával forgópisztolyt, lámpát

és pénzt. Ezért azután mindent beszerezhet, amire szüksége lesz. Kevés csomaggal, sok pénzzel utaznak a praktikus angolok.

A. A. Turkeve. Legcélszerűbb, ha megfelelőbb a határozatot. Az alispáni hivatalnál adnak előzetes felvilágosítást.

Érdelklődő. A kért pályázat már hetekkel ezelőtt lejárt és így hiába minden vágyódása a koszou és a körmőczy aranyok után.

Achilles. Cseszora. A tiszteletbeli főszolgabírói cím épen olyan, mint a címzetes káplárság, nagyobb a tekintély, de a fizetés nem.

Eödrögh, Budapest. A beküldött tárczában itt-ott felesleges egy-egy ötlet, de még sem úti meg a mértéket.

W. J. Maros Illye. Ha már be van sorozva három évre, az ellen nincs apellata, három évig kell szolgálni s így meddő dolog lenne utólag letenni az önkéntességi vizsgát.

Carotis. „Mihez tartás végett” tudatjuk önnel, hogy beküldött dolgozata csendesen pihen a papirkosárban.

N. O. Nyögér. A fekete köszén, vagy igazi köszén, a geológiai alakulások első és második korából való képződés; ellenben a barna köszén igen fiatal, leginkább h a r m a d-korú képződés; az évszámot pontosan meghatározni lehetetlen, mert sok ezer évről van szó s a legnagyobb geológusok is tévednek néhány évszázadot.

NYILT-TÉR.

A legnagyobb gavallérok

is viselhetnek feltűnő olcsó árért kényesen kapható ruhákat, ha szükségleteiket nálunk szerzik. A mesteri szabást czégünk előkelő hírneve biztosítja, a munka kivitelét pedig az üzlet képe elárulja. Méret utáni megrendelésekre külön szövetraktárunk van kizárólag tiszta gyapju-s valóban gyönyörű mintájú kelmékből.

Karácsonyi és Társa

IV. ker., Múzeum-körut 39.

Nagy bolt helyiség

a József-körut legélénkebb helyén f. é. augusztus hó 1-ére

kiadó.

Czím a kiadóhivatalban.

Szt.-Lukácsfürdő

téli és nyári gyógyhely Budapestben.

(A) Nagy kónas iszapfürdő, melynek 220 négyzetméter nagyságú nyitott és zárt medenczeiben a forrásvíz naponta négy-szer megújul. Mindennemű gyógy-és ültő-fürdők. Lakás étel-és ellátáshozként 27 frt. Közepes ár. Prospektust küld ingyen az igazgatóság.

Kiadó lakások augusztus 1-ére

Üllői-ut 18. sz. a. ujonan épült házban:

Földszint	Ért. helyiség 700 frt.	portállal ellátott, 2 nyílás.
I. emelet	Üzleti helyiség vagy lakás 1400 frt.	3 udvari szoba, 1 nagy sz. négyzetméternyi és 1 kisebb munkaterem, elő-, fűrdő-, cselédszoba, konyha, kamra, 2 kőzet, pincze és padlással, az udvari traktusban külön fedett folyosóval, direkt bejárat a lépcsőházból.
II. emelet	Lakás 750 frt.	2 utcai szoba, 1 udvari szoba, elő-, fűrdő-, cselédszoba, konyha, kamra, kőzet, pincze és padlással.
	Lakás 750 frt.	3 utcai szoba, elő-, fűrdő-, cselédszoba, konyha, kamra, kőzet, pincze és padlással.
III. emelet	Lakás 700 frt.	2 utcai, 1 udvari szoba, elő-, fűrdő-, cselédszobával, konyha, kamra, kőzet, pincze és padlással.
	Lakás 700 frt.	3 utcai szoba, elő-, fűrdő-, cselédszobával, konyha, kamra, kőzet, pincze és padlással.
	Lakás 380 frt.	2 udvari szoba, előszobával, konyha, kamra, kőzet, pincze és padlással.
	Lakás 340 frt.	2 udvari szoba, előszoba, konyha, kamra, kőzet, pincze és padlással.

Utcai lakásokban gáz- és villamosvezeték, parkéta, kőparkéta stb. Udvari lakásokban gázvezeték, parkéta fedett folyosók, kertre nyíló kilátással.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Hamburg, június 18. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 307.—. Az irányzat nyugodt.

New-York, június 18. (C. T. B.)

	június 18. cents	június 17. cents
Baza júliusra	79 ⁷ / ₈	81 ¹ / ₄
„ szeptemberre	73 ³ / ₈	73 ¹ / ₄
„ decemberre	73 ³ / ₄	74
Tengeri júliusra	37 ³ / ₄	37 ³ / ₄

Chicago, június 18. (C. T. B.)

	június 18. cents	június 17. cents
Baza szeptemberre	67	68 ³ / ₈
Tengeri szeptemberre	33 ¹ / ₈	32 ³ / ₄

A tőzsde hete.

Bécsben végre megsokalták azokat a siralmas közgazdasági állapotokat, melyeket a különféle szociális irányzatoknak tett engedelmények az utolsó években teremtettek. A politikai nyomor a kormányt egyszer is másszor is arra kényszerítette, hogy az ujonkeletkezett és a társadalmi és gazdasági fölforgatásra törekvő pártoknak a parlamenti többség keretén belül való közreműködésük honoráriumául oly rendelkezéseket tegyen, melyek az e pártok által gyűjtött gazdasági és érdekesoportoknak lehetőleg kárára voltak. Ez az eljárás meg is termette gyümölcsét. A megtámadott és megfélemlített tőke visszavonult a küzdterről. Cserben hagyta az iparokat és a kereskedést, melyeknek természetes éltető eleme és lényében gyökerező könnyedségénél, mozgékonyaságánál fogva más felé, illetőleg más országokban keresett foglalkozást, ahol a tőkét tisztán azon indokból, hogy létezik, egyes osztályok ugyan elragalmazzák, de az állam — ez osztályok iránt való engedékenységből — meg nem harapja.

Igy történt aztán, hogy Ausztriában a gazdaság minden létező ágazata gyöngült és ereje természetes kifejtésében tehetetlenné vált; a pangás mind nagyobb mérveket öltött és mindinkább érezhetőbb lett; míg végre Ausztria európai jelentősége a közgazdaság terén egészen elveszett és az egykor nagy emporium, a híros „Kaiserstadt, alácsúszott egy alsóbb rendű német város gazdasági színvonalára.

Évekig nézték, mint nyújtózkodik, mint tágul, mint növekszik minden európai iparüző és kereskedelmi állam az új találmányok kihasználása, új termelő és közvetítő vállalatok alapítása és ujonmegnyitott világrészek gazdasági kiaknázása révén. Nézték, nézdegélték összefont karokkal; míg végre rájöttek, hogy a világ folyásától, az anyagi fejlődéstől egészen elmaradtak.

Az osztrákok politizáltak, szónokoltak és agitáltak: Európa többi államai pedig gazdagodtak. Különösen fölvirult Németország, mely sok tekintetben az Ausztriáéhoz hasonló viszonyokkal bír és Ausztriának sok téren versenytársa. Mig Berlin sohasem sejtett, sohasem álmódott virágzásnak indulni, Bécs elcsendesült, megállt és a jelentéktelenség legmélyebb örvényébe hanyatlott.

A mostani osztrák kormány, melyben az iparos Csehország oly nagy befolyással bír, úgy látszik, megsokalta a tétlenséget és az ennek nyomában járó közelszegényedést és a bajon segitendő, nagyobb szabású regeneráló tevékenységre készül.

Ma jelent meg az osztrák pénzügyminiszter tervezete arra nézve, hogy miképp vélné a közkereseti társulatok alapításának és állami ellenőrzésének ügyét rendezendőnek azon célból, hogy a törvény egyrészt a vállalkozási szellemet működésében meg ne akassza többé, másrészt pedig azoknak érdekeit, kik a vállalkozásban vagyonnal részt vesznek, az eshető károktól lehetőleg megoltalmazza. A tervezet azon széles körvonalakban, amint a nyilvánosság előtt fekszik, eléggé okosnak és czélszerűnek látszik. A részletek későbbi megállapításá-

tól fog függni, hogy a ezélt, melyért kieszték, el fogják-e vele érni?

Az osztrák pénzügyminiszter komoly és erélyes szándéka azonban kiderül még abból is, hogy a miniszter nem elégszik meg a jelenleg érvényben lévő szabványok végleges átalakításával, ami előreláthatólag még nagy időt fog igényelni, hanem az immár túrhetlenné vált nagy bajon — gyorsan, rögtön kíván segíteni az által, hogy rendeleti uton akarja megváltoztatni a mostani „egyesülési bizottság” szervezetét és működési módját oly szellemben, amilyenben a későbbi végleges törvényt szándékozik megteremteni.

A miniszter tehát azonnal, úgy szólván, máról holnapra, akarja felszabadítani a közkereseti társulatok alapításának ügyét azon gyilkoló nyomástól, melylyel az eddig tett rendelkezések és alkotott szabványok földhöz szegeztek. El akarja törni a békókat, szét akarja szakasztani a láncokat, szabadságot akar adni a megbénult működésnek.

Ez kétségtelenül nagy dolog. Kissé későn jön a jó szándék; de talán még segíthet a bajon.

Berlinben, hová ma reggel érkezett a tervezet hire, azonnal fölismerték a dolog horderejét. A miniszter kijelentése nagy feltűnést keltett. Kereskedői körökben és különösen a tőzsdén, hol a jövő alakulásának irányában roppant élénk az érzék, a bécsi hír irányító erővel birt és a figyelem azonnal az osztrák vezető értékek felé fordult.

A mai nap tehát forduló pontot képezhet az osztrák közgazdasági politikában — ha a jelen kormány megmarad a hatalom polczán addig, amíg jelzett üdvös reformját keresztül viheti.

Hogy azonban helyben maradjon, ahhoz még más is szükséges. Szükséges először az, hogy békét, vagy legalább békétűrést teremtsen egymásra agyarkodó nemzetiségi pártjai között. Szükséges azután az is, hogy a béke alapján megkösse a gazdasági egyezséget Magyarországgal és hogy helyreállítsa a monarchia máris ingadozó tekintélyét a külföld előtt.

Ez aztán a nagyobb munka, melyet nem lehet sem bevezetni sem megkönnyíteni a Reichsgesetzblattban közzeendő miniszteri rendlettel. Ehhez közökatat kell. Az pedig nincs meg Ausztriában. Eddigél még nyomára sem akadunk jó sógorainknál.

Ha ez az egység nem sikerül, akkor nem igen használ a részvénytársaságok alapításának megkönnyítése sem. Mert azoknak az új ipartársulatoknak, melyek az új rendezkedés révén teremhetnek, nem igen lesz hová vinni terményeiket.

Nélkülünk Ausztria nem boldogul, még ha százszor is szabadabbak „alapítói” könyökei.

Tudomásul vesszük tehát az osztrák pénzügyminiszter liberális tervezeteit, melyek hetünk utolsó percében tőzsdénk lanyha üzletét hirtelen megszilárdították; tudomásul vesszük az osztrák kormány ama nagyon dicséretes törekvését is, hogy magát és a gondjaira bizott állam népének anyagi érdekeit ki akarja szabadítani a politikai és társadalmi fölforgatók körmei közül: de mikor ezt megtettük, sietünk megnézni a légsúlymérőt. Emelkedik, hála az égnek! És ez a körülmény egyelőre örvendesebb ránk nézve minden osztrák rendszabály-javításnál. Mert minden fokocska, melyet a barométer mutatója a „szép idő” irányában elhódít, alábbszállítja rozsdánk terjedésének lehetőségét. És e terjedés megszűnése marad még mindig tőzsdénk első és legnagyobb reménye. Mert ha a mi gabonatermésünk jó, akkor még az osztrákok gyógyítandó iparjára is jó.

Mezőgazdaság.

Az állategészségügyi állapot. Habár az utóbbi időben a sertésvész Magyarországon terjedt, mindamellett az 1896. és 1897. év ugyanezen időszakában fennállott állapothoz képest jelentékeny javulás konstataható. 1896. május havában 1028, 1897. év ugyanezen havában 671, míg a folyó év hasonló időszakában 426 község volt sertésvészszal fertőzve. A folyó év június havában a május havához képest emelkedés mutatkozik, mely azonban

szintén lényegesen mögötte marad az 1897. és 1896-iki számnak. Kétségtelen azonban, hogy a folyó év június havában eddig kimutatott sertésvész miatt zárlat alatt álló községek között sok olyan van, melyekben a vész már megszűnt, de a hatósági állatorvosok elégtelen száma, illetve elfoglaltsága miatt a felülvizsgálat nem volt megtervezhető, minél fogva a fertőzött községek sorából törölni sem lehetett. A járvány terjedésében nagy szerepet játszik az esős, melegebb évszak, a közös legeltetés, a sertésvásárok, az elitolások és késői bejelentések, miket főként a tanyaigazdálkodás segít elő. A zárlati és a forgalmi intézkedések tekintetében a földmivelségi miniszter elment azon legszélső határig, ahol az állategészségügy és a gazdaközönység érdeke találkozik s amelyen túl menni érdekek sérelme nélkül nem lehet. A takonykór hazánkban jobban el van terjedve, mint akár Ausztriában, akár Németországban. A ragadós tüdőlob hazánkban kiirtottnak tekinthető. A szája s körömfájás Magyarországon ez idő szerint 10 községben uralkodik. A sertésorbánéz miatt hazánkban 46 község van zárlat alatt.

Szarvasmarhadíjazás. A pest-pilis-solt-kiskun vármegyei gazdasági egyesület e hónap 5-én és 12-én Pomázon, illetve Félegyházán ló- és szarvasmarha-díjazást rendezett, amelyen a kisgazdák között 80 darab arany államdíjat és 6 darab oklevelet osztottak ki buzdításul. Legközelebb Monoron és Püspök-Hatvanban rendez az egyesület díjazásokat. A célirányos szőlőtelepítés előmozdítása végett az egyesület 40 darab arany államdíjat tűzött ki, négy jól sikerült kisebb amerikai és homoki szőlőtelep jutalmazására.

Ipar és kereskedelem.

A részvénytársulati ügy reformja Amerikában. A részvénytársulatok megalakulása Ausztriában rendkívüli nehézségeknek van alávetve, amennyiben ott még az engedélyezési rendszer divik, amely szerint minden részvénytársaság megalakulásához a belügyminisztérium egy osztályát képező, u. n. „Vereinscommission” engedélyre van szükség. Ennek az állapotnak a felszeg voltát már régen belátták és különösen az a körülmény, hogy az osztrák tőke ezen nehézségek miatt az utóbbi években Magyarországon próbált tisztán osztrák társaságokat alapítani, arra indította az osztrák kormányt, hogy közelebb lépjen az említett visszás helyzet reformjához és egy módern szellemű részvénytársulati törvény megalkotásához. A jelenlegi pénzügyminiszter, dr. K a i z l, máris megragadta a kezdeményezést és addig is, amíg lehetséges lesz a részvénytársulati törvényt megalkotni, módosítani fogják a Vereinscommission működését szabályozó pátenst rendeleti uton. Ausztriában ez a hír ipari és kereskedelmi körökben nagy örömet keltett, mert végre ott is remény van arra, hogy az üzleti élet felszabadul sok felesleges nyügtől, amely most működését megbénítja.

Kedvezmények az üvegiparnak. Tekintettel a magyar üvegipar kedvezőtlen helyzetére, a kereskedelmi miniszter egyelőre a folyó év végéig az ezen gyárak anyagszükségletét képező szoda-, hamuszir és üvegcserep-szállítványokra, továbbá különböző kész gyártmányokra nézve a jelenleg már fennállóknál is nagyobb viteldíjmérsékléseket engedélyezett.

Magyar cukoripar részvénytársaság. E társaság báró H a r k á n y i János elnöklése alatt má tartotta közgyűlését. Az igazgatóság javaslatához képest elhatározták, hogy az alapszabályszerű leírások foganatosítása után fennmaradó 698.704 forint 48 kr. tiszta nyereségből az „A” sorozatu részvényekre 7 forint, a „B” előjogos részvényekre 9 forint osztrák fizetessék és 150.000 forint a tartalékalap javára fordítassék. A felügyelő bizottság eddigi tagjai újból egyhangulag megválasztották.

A petróleumárak emelkedése. Azt mondják ugyan az érdekeltek, hogy a petróleumkártyák még teljesen nem kész, de az esemény máris előre veti árnyékát az árak emelkedésében. A bécsi árutőzsdén tegnap óta a galicziai fajták 2—2.75 forintra drágultak és ezendevül 15 fajta helyett már csak 6 fajtát jegyeznek. Nálunk is drágább lett a petróleum, amióta híre ment a kartellnek.

A haztüzlet menete. Az e heti liszt- és korpaüzletéről tudósítónk a következőket jelenti: Ép úgy mint a buzaüzlet, dacára a rossz időjárásnak s a kedvezőtlenebb aratási kilátásoknak, a lefolyt héten

is lanyha maradt, a lisztüzletben is nagy bizonytalanság uralkodott. A kereslet a malmoknál általában javult, mert a második kéz, úgy látszik, már nagyrészt kifogyott korábbi vételeiből és különösen alsó fajtákban elég jónak mondható a fogyasztás. Egyes malmok azonban éppen ezen fajtákban folyton mérsékeltek árait, úgy, hogy a vevők napról napra olcsóbb ajánlatokat kaptak, mint ők maguk tenni-hajlandók lettek volna. Ily körülmények között a lisztüzlet természetesen egészséges alapokon nem fejlődhetik, de ha, mint várható, csakhamar ki fog tűnni, hogy a nagy mértékben redukált üzem mellett a malmok már nem is tudnak a keresletnek megfelelni, a viszonyok a mondott irányban is javulni fognak. Külföldre nincs üzlet. A korpaüzlet szilárd, mert készáru hiányzik.

Csöbnyitások. Lichtmann Zsigmond ellen a sátorlaja-ujhelyi királyi törvényszék részéről. Csöbnyitós Emődy Béla törvényszéki bíró; tömeggyűlések dr. Fried Lajos ügyvéd; bejelentési határidő 1898. június 23.; felszámolási határidő 1898. július 25. — Moskovicz Manó ellen az eperjesi királyi törvényszék részéről. Csöbnyitós dr. Körtvilyessy Dezső törvényszéki bíró; tömeggyűlések dr. Klefner Gyula ügyvéd; bejelentési határidő 1898. évi július 1.; felszámolási határidő 1898. évi július 7.

Köbányai sertésplacc, június 18. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli sulyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm sulyban) — krajczárig. Fintal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 57 $\frac{1}{2}$ —58 krajczárig. Közép (páronként 251—320 kgrig terjedő sulyban) 57 $\frac{1}{2}$ —58 kr. Könnyű (páronként 250 kgrig terjedő sulyban; 58—58 $\frac{1}{2}$ kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kgr. felüli sulyban 58—58 $\frac{1}{2}$ krajczárig, közép (páronként 240—260) kilogramm sulyban) 57 $\frac{1}{2}$ —58 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 56 $\frac{1}{2}$ —57 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. június 16. napján volt készlet 44.600 drb, június 17-én fellajtatott 872 drb, június 17-én elszállított 480 drb, június 18-ára maradt készletben 45.042 darab. A hizott sertés üzletirányzata csendes.

Budapesti konzum-sertésvásár, június 18. A ferencvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. június 17-én érkezett 747 drb. Készlet 329 darab, összes felhajtás 1076 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 883 drb, elszállítottan maradt 193 drb. Napi árak: 120—180 kilós 58—58 kr, 220—280 kilós 55—58 krajczár, 320—380 kilós 54—58 kr, öreg nehéz 54 kr, malacz 40—42 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi vesztegári marhavásár, június 18. Felhajtottak a mai vásárra 266 darab vágómarhát, ezek közt volt 239 darab hizómarha és 27 darab soványmarha. Annak dacára, hogy a felhajtás sokkal kisebb volt a mult szombatnál, mégis az árakban alig történt hétfő óta lényegesebb változás. — Jegyzések: hizókök, magyar faj, 26—34 forint, első minőségű hiányzott, német hizókök 28—36 forint, első minőségű 38 forint, galicziai hizókök hiányzott, alárendelt minőségű 22—26 forint. Bika és ökör 24—32 forint, 100 kilónként, élő sulyban.

Pénzügy.

Uj kamatozó pénztári utalványok. A magyar királyi pénzügyminisztérium intézkedett, hogy az 1870. évi XI. törvényezikk 4. szakaszának korlátain belől a négy százalékos, hat havi lejáratu, magyar királyi kamatozó pénztári utalványok mellett, a felmerülő igényekhez képest, három és fél (3 $\frac{1}{2}$) százalékos kamatozó és három (3) havi lejáratu ily utalványok is kibocsátassanak. A kétféle magyar királyi kamatozó pénztári jegy forgalma külön fog kimutatattani.

A bankkimutatás. Jóllehet a pénzpiacra a kamatviszonyok kissé feszesebbek, az osztrák-magyar bank kimutatásából e körülmény nem tűnik ki, mert június 10. második hetében a váltóleltárolás 5.66 millióval kisebb volt. A bank státuszának egyéb tételei csekély változást tüntetnek fel. Az adómentes bankjegytartalék 60.49 millió forintot teszen.

A házadó reformja. Az egyenesadók reformjának előkészítése céljából a pénzügyminisztérium részletes adó-statisztikát közöl, melyből most jelent meg a második, a házadóra vonatkozó kötet. A kötet bevezetése a reform-tervről magáról is nyilatkozik s közli az erre vonatkozó statisztikai adatokat, kivált abból a szempontból, hogy a tervezett reform mily befolyással lenne a ház-jövedelem összes terheire és mily arány van most a házberadó és a ház-összteladó között.

Közlekedés.

Vasutmegnyitás. A kassa-oderbergi vasut értesítése szerint a csorbatoifogaskerekű vasut és tátralomniczi vasut rendes forpalmának megnyitása a folyó nyári évadban folyó évi június 15-én történik.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, június 18.

Az amerikai szaklapok kimutatásai a várható termésről meglehetősen ellentmondók. Tegnap tettünk említést a „Cincinnati Price Current” nem igen kedvező híreiről, ma pedig azt jelentik, hogy a „St. Louis Modern Miller” szerint a déli államokban az aratás kivétel nélkül kitűnő auspiciumok mellett halad előre és hogy ugyane forrás szerint a mezőgazdasági állapotról mindenünnen beérkező jelzések megerősítik az utolsó kimutatást a rendkívüli gazdag terméshozam és felette kielégítő minőség tekintetében. Az aratási munkákat mind- eddig a csapadékos idő sehoggy sem zavarta.

Jelentik továbbá Buenos-Ayresből, hogy az elhajozások Argentínából csekélységgel emelkedtek és pedig elszállítottak quartersekben:

	e hóton		a múlt héten	
	buzát	tengerit	buzát	tengerit
Anglia felé	20.000	22.000	26.000	20.000
A kontinens felé	14.000	41.000	7.000	24.000
Összesen:	34.000	63.000	33.000	44.000

Különben az amerikai piacokon a kivétel al- landóan jó vételkedvet tanúsít és tegnap ismét 36 hajórakományt vásárolt, daczára ennek a prompt buza ára 6 centssel hanyatlott, a júlisi határidőre 4 centssel, az új buza terminusai pedig 1½-2½ centsnyi áresökkenést szenvedtek. Különösen Chicagóban irányult a lanyhaság felé a forgalom, mert attól tartanak, hogy Leiter raktárállománya még mindig nagyobb, semmint hitték; amerikai készletét tíz millió bushel buzára, európai készletét négy millió bushelre becsülik.

A mai európai piacok szintén lanyha irány- zatban folytak le, Berlin két márká, London két pence, Liverpool hét pence árhányatlást jelzett.

Emigyen meglehetősen praeparálva volt ná- lunk a hangulat az áruk olcsóbbodására. Azonki- vül a vetések állásáról beérkezett tudósítások is hozzájárultak ahhoz, hogy a hausse végkép lesze- reljen az egész vonalon. Csak elvélve, egyes vidé- kekről jelentették, hogy az esőzés kárt okozott a vetésekben, de e kedvezőtlen híreket teljesen para- lizálták ama jelentések, amelyek szerint a csapa- dék még hasznára is vált a vegetációnak. Így például a Tisza vidékéről arról értesítettek, hogy az eső elmosta a levélrozsdat. Országos átlagban változatlanul biztatók tehát a kilátások.

Ez különben meglátszott a beérkezett meg- bizásokon is, amelyek majdnem kivétel nélkül el- adásokra szóoltak.

A vidéki körök megint túlságosan alimentál- ják a gabonabörzét megbízásaikkal és ez annál- inkább elítélendő, mert tudvalevőleg a termelő impresszionista szokott lenni a szó szoros értel- mében.

Tegnapelőtt a csatakos idő behatása alatt vették a szeptemberi buzát, tegnap és ma, alig hogy kiderült, „fordultak” egyet a kliensek, vesz- teséggel lebonyolították az alig huszonnégy óra előtt vett kötések és ugynevezett véleményeladá- sokba bocsátottak. Ezzel az ideges kapkodással sehoggy sem lehet boldogulni a tőzsdén, ott első sorban higgadságra van szükség, mostanában pe- dig, ahol a felvonuló felhőktől és a derengő nap- sugártól függ a gazda sorsa, amikor minden perc- ben veszélyeztetve látja egy hosszú év keserves m u n k á j a n a k g y ü m ö l c s é t, mondjuk, ily körülmények között nem lehet a termelőnél hidegvérűséget feltételezni. Legjobb is — amit már ismételve mondottunk — ha e körök távolmarad- nak a börze sikamlós parkettjéről. Sajnos azon- ban, legtöbbje kigyót-bekát kiált ugyan a tőzsdére, de azért intím viszonyban van vele.

Denique ma majdnem csupa eladó volt a piacon, egy-egy megjelenő vevőt — az is jobbra csak contremiens, aki nyereségét biztosította — majd hogy szét nem marcangoltak. Le is ment a szeptemberi buza ára 30 krajczárral, 9 forint 16 krajczáron zárulva.

A szeptemberi rozs árvesztesége 25 krajczár és zárul este 6 forint 90 krajczáron, a szeptemberi zab 5 forint 68 krajczárt jegyez, tehát tíz kraj- czárral csökkent az ára.

Júniusi buzában alig volt forgalom, névleg délután 11 forint 25—28 krajczár az árfolyama.

A tengeri határidői szintén lanyhák, a júliusi 5 forint 01 krajczárt, a májusi (1899) 4 forint 52 krajczárt jegyez.

A készáruüzletben kevés forgalom volt. Buzá- ban ugyan alig mutatkozott kínálat, a malinók azonban az áruba bocsátott, nagyobbára idegen

tételekért csak tíz krajczárral alacsonyabb árakat fizettek.

Egyéb cikkekben csak elvélve volt némi üzlet.

Ma ismét ezer métermázsá buzát, kétezer métermázsá tengerit mondottak fel, sőt a lappangó zab engagement is lebonyolódott, a bejelentett ezer métermázsá révén.

A buzahozatal e héten már nagyon megcsap- pant, mindössze 27.697 métermázsát szállítottak fel a fővárosba.

I. Készáruüzlet.

Buza. Elkelt körülbelül 8000 métermázsá 10 krral olcsóbb áron, nagyobbára oláh áru.

Előfordult eladások buzában.

Minőség	Ár	Minőség	Ár	Minőség	Ár
250 uj	fehértanyai	75	—	Budapest	12.10
150	bácskai	75	—		11.45
4800	oláh	68	transito		7.90
1000		75	—		9.75
1500		75	—		9.70

Hivatalos jegyzések buzában.

F A J	Minőség	100 kilogr. kőszp. ára	100 kilogr. kőszp. ára
Tiszavidéki	uj	74	11.85
		76	12.15
		78	12.45
		80	—
Festvidéki	uj	74	11.90
		76	12.10
		78	12.40
		80	—
Fehértanyai	uj	74	11.85
		76	12.20
		78	12.50
		80	—

Rozs. Ezen cikkekben nem volt forgalom.

Hivatalos jegyzések rozsban.

Ó vagy uj	Ár	100 kilogramm kőszp. ára
uj	előforduló	70-73
uj	másodrendű	8.60
		8.50

Takarmányfélék. Zab változatlan, a kínálat gyér. Árpa üzletellen. Tengeri csekély forgalom mellett, az áruk olcsóbbodtak.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Minőség	Ár	Minőség	Ár
100 uj	zab	—	—
100	—	—	—
150	—	—	—
100	árpa	—	—
500	tengeri	—	—

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Áru	Ó vagy uj	Faj	Hektolite- renkénti súly	100 kg. kőszp.
Árpa	uj	takarmány	60-62	—
		égetni való	62-64	—
		söröződi	64-66	—
Zab	—	—	69-71	7.20
Tengeri	—	bánási	—	5.15
		máncsma	—	5.10

II. Határidőüzlet.

Előfordult határidőkötések.

Áru	Határidő	Déli tőzsde	Déli tőzsde	Déli tőzsde
buza	szept. 9.37	9.24-9.27-25	9.22	9.23
rozs	szept. 7.08	7.05-05-04-02	6.98	7.00
zab	szept. 5.69	5.70-71-70-69	5.67	5.67
tengeri	július 5.04	5.05-04-05-04	5.00	5.04
repeze	aug. 12.65	12.67	12.70	12.70

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	június 18-án	június 17-án	Leszámitó
buza	június	11.30	11.35	11.45
	szept.	9.23	9.24	9.43
rozs	június	6.97	6.99	7.13
	szept.	—	—	7.15
zab	június	5.67	5.69	5.73
	szept.	—	—	5.75
tengeri	június	5.00	5.02	5.08
	július	5.00	5.02	5.08
repeze	aug.	12.65	12.70	12.90

Raktárállomány:

	Közraktár	Raktárház	Silos
	m é t e r m á z s á		
Buza	86000	17620	—
Rozs	9000	—	100
Árpa	5600	—	—
Zab	10700	47	100
Tengeri	26600	1097	—
Liszt	25700	15	—

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE.

Budapest, június 18.

A lanyha irányzat, mely napok óta tartott a tőzsdén, hirtelen megszűnt ma reggel. Arra a hírre, hogy az osztrák kormány meg akarja változtatni a részvénytársaságok alapítására és ellenőrzésére vonatkozó súlyos szabványokat, melyeket az utolsó években alkottak, a bécsi és berlini tőzsdéről jelen- tékenyen jobb árfolyamok érkeztek; és erre nálunk is sürögősebben kezdtek keresni vezető papirjainkat. Nem mondhatnók, hogy e fokozottabb kereslet véleménynek lett volna kifolyása; inkább a fedezés okozta, mely azon félelemben, hogy az áruk emel- kedhetnének, hirtelen megindult minden tőzsdén, hol nemzetközi értékeinkben rendes az üzlet. Az utolsó lanyha napok folyamán a fedetlen eladás kissé nagyon is előre hátkorodott: a mai hír egyszerűen visszavonulásra kényszerítette. Helyi piacunk csöndesebb volt; minden figyelem a nemzetközi értékekre irányult, melyek közül leg- inkább az osztrák hitel emelkedett árbán, 2 forint- tal a délutáni zárlatig. A külföldi vásárlások befo- lyása alatt a valuta és külföldi váltó ára gyöngült.

Az előtőzsdén: Magyar hitel. 397.75—399.25, Jelzálogbank 251, Osztrák hitelrészvény 359.80—360.80, Osztrák-magyar államvasut 361.25—361.90, Közuti vaspálya 388—388.25 forinton köttetett.

Délutáni 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 360.76, Magyar hitelrészv. 399.—, Aranyjárdék 121.10, Koronajárdék 98.95, Leszá- mitoló-bank 261.50, Jelzálogbank 251.—, Rima- murányi 252.—, Osztrák-magyar államvasut 361.75.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Kereskedelmi bank 1424—1428, Közuti vasut 388—388.50, Magyar hitelrészvény 398.90—399.40, Magyar ipar- és keresk. bank 105, Magyar jelzálog- bank 250.75—251.35, Osztrák hitelrészvény 360.70—362.10, Osztrák-magyar államvasut 361.60—361.80, Erzsébetvárosi takarékpénztár 82, Viktoria malom 142—145, Schlick-gyár 224, Magyar villamossági 144—145.50.

Díjhiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2.50—3.— forint, 8 napra 5.50—6.50 forint, június utoljára 11—12 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	június 18.	június 17.
Magyar aranyjárdék	121.25	121.25
Magyar koronajárdék	98.80	98.80
Magyar hitelrészvény	399.—	397.—
Magyar ipar és keresk. bank	105.—	105.—
Magyar jelzálogbank	251.—	249.50
Magyar leszámitoló bank	261.25	260.50
Rimamurányi vasut	252.—	252.—
Osztrák hitelrészvény	361.90	358.40
Déli vasut	78.50	78.50
Osztr.-magyar államvasut	361.50	360.50
Közuti vaspálya	388.25	387.—
Villamos vasut	268.50	268.50

Az utőtőzsdén az irányzat szilárd volt; Osztrák hitelrészvény 361.80—361.40—362.20, mag- yar hitelrészvény 399—398.75, osztr. magy. állam- vasut 361.75—361.25 forinton köttetett.

Délután 4 órakor zárulnak:

	június 18.	június 17.
Osztrák hitelrészvény	361.90	359.30
Magyar hitelrészvény	398.75	397.25
Osztr.-magyar államvasut	361.30	361.—
Leszámitoló bank	261.50	260.75
Jelzálogbank	251.50	250.—
Rimamurányi vasut	252.—	251.75
Közuti vaspálya	388.—	387.—
Déli vasut	77.50	78.50
Villamos vasut	268.50	268.—

TERMÉNY- ÉS ÁRUTÖZSDEK.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, június 18. A vásári forgalom: **Husnál** a forgalom élénk, árak csökkentek. — **Baromfinál** élénk árak csökkentek. **Halban** csendes, árak csökkentek. **Tojásnál** élénk, árak csökkentek. **Tojásnál** élénk, árak csökkentek. **Tej és tejtermékek** élénk, árak csökkentek. **Zöldszőlő** élénk. **Gyümölcs** élénk. **Fűszere-**

reknel csendes. Időjárás: derült, meleg. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi czikkek hivatalos árjegyzése a következő: *Hus.* Marhahus hátulja I. 52—56 frt. II. 48—52 frt. Birkahus hátulja I. 44—46 frt. II. 36—44 frt. Borjúhús hátulja I. 52—56 frt. II. 40—52 frt. Sertésborsó (2—6) frt. vidéki 3—5 frt. (Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilonként). Sertészsír hordóval 62.5—62.5 frt (100 kilonként). — *Baromfi (élő).* Tyúk 1 pár 1.00—1.20 frt. Csirke 1 pár 0.50—1.10 frt. Lud bizott kilonként 6—7 frt. — *Különvétel.* Tojás 1 láda (1440 db) 30—31 frt. Sárgarépa 100 kötés 2.00—6.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 2.00—6.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 10 kiló 8—12 frt. Paprika I. 100 kiló 30—40 frt. II. 10—20 frt. Vaj I. rendű kilonként 0.70—0.80 frt. Tészta kilonként 0.90—1.10 frt. Burgonya-rózsza 100 kiló 3.00—4.20 frt. Burgonya sárga 100 kiló 3.50—4.20 frt. — *Halak.* Harcsa (élő) 0.80—1.— frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.80—1.00 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40—0.60 frt.

Szesz.

Budapest, június 18. Irányzat változatlan. A kontingens nyersszesz ára Budapest 20—20¹/₂ Finomított szesz nagyban 58¹/₂—58.25, Finomított szesz kicsinyben 58.50—58³/₄, Élesztő-szesz nagyban 58—58.25, Élesztő szesz kicsinyben 58.50—58³/₄, Nyersszesz adózva nagyban 57¹/₂—57¹/₄, Nyersszesz adózva kicsinyben 57³/₄—57.50, Nyersszesz adózatlan (exkt.) 17.—17.25, Denaturált szesz nagyban 22.50—22.75 Denaturált szesz kicsinyben 23.—23.50. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, június 18. *Kontingens nyersszesz* azonnali szállításra 21.—21.30 forinton kelt el. Zárlatjegyzés 21.10—21.30 forint.

Bécs, június 18. Kontingentált szesz kész árban 21.10 forinttól 21.30 forintig. Változatlan.

Prága, június 18. *Adózott triplé-szesz* nagyban azonnali szállításra 56.—56.25 forint. Adózatlan szesz azonnali szállításra 19.50—19.75 forint nagyban.

Trieszt, június 18. *Kiviteli szesz tartályok* szállítva 90% hektoliterenként nagyban 14 forint román, cseh és magyar áru júniusi szállításra.

Brünn, június 18. *Exkontingens szesz tartályok* változatlan áron jegyeztetett.

Czukor.

Prága, június 18. *Nyers czukor 88% czukortartalom, franco Aussig.* Azonnali szállításra 12.82 frt, október-decemberi szállításra 12.70 forint.

Hamburg, június 18. *Nyers czukor f. o. b.* Hamburg. Azonnali szállításra 9.67, júliusi szállításra 9.70, augusztusi szállításra 9.75. Irányzat gyengén tartva.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDEK.

Bécs, június 18. Az összes külföldi piacokról érkezett bányadt jelentések a helybeli üzletet is lanyha irányba terelték, főképp őszi árak csökkentek. A készáru-piacon, bár új áru nem hiányzik, vételkedv híján szintén bányadt a hangulat. Kötések: buza júniusra 12—11.95, búza őszre 9.19—9.05—9.14, tengeri július-augusztusra 5.24—5.25. Azonkívül rozs őszre 7.16—7.18, zab júniusra 7.40—7.45, zab őszre 6—6.02, tengeri júniusra 5.20—5.22, repce augusztus-szeptemberre 13.10—13.20 forinton.

Borosztó, június 18. Buza helyben 20.50 márka (= 12.06 frt) sárga, buza helyben 20.40 márka (= 12.— frt). Rózsa helyben 15.50 márka (= 9.11 frt). Zab helyben 16.50 márka (= 9.70 frt). Tengeri helyben 12.— márka (= 7.06 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 53.80 frt.

Hamburg, június 18. Buza holsteini 205—215 márka (= 12.06—12.65 frt). Rózsa meklenburgi 150—160 m. (= 8.82—9.41 frt). Rózsa orosz 99—100 márka (= 5.82—5.88 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Páris, június 18. (*Megnyitás.*) Buza folyó óra 25.55 frank (= 12.18 frt). Buza júliusra 24.90 frank (= 11.87 frt). Buza július-aug-ra 23.80 frank (= 11.35 frt). Buza 4 utolsó óra 21.20 frank (= 10.13 frt). Rózsa folyó óra 18.75 frank (= 8.94 frt). Rózsa júliusra 16.— frank (= 7.83 frt). Rózsa július-aug-ra 15.25 frank (= 7.27 frt). Rózsa 4 utolsó óra 13.75 frank (= 6.55 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, június 18. (*Zárlat.*) Buza folyó óra 26.10 frank (= 12.43 frt). Buza júliusra 25.65 frank (= 12.23 frt). Buza július-augusztusra 24.55 frank (= 11.71 frt). Buza 4 utolsó óra 21.85 frank (= 10.41 frt).

London, június 18. Gabona általán névleges, csak angol buza 1 sh.-gel alacsonyabb. Hozatal: buza 60.000, árpa 8000 és zab 20.000 quarter. Tengeri helyben 17 shilling 3 penny.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDEK.

Bécs, június 18. A mai tőzsde a kedvezőbb aratási kilátások hatása alatt, nemkülönbön arra a hírre, hogy a részvénytársulati törvénykezést módosítani fogják, szilárd hangulattal indult, amit elősegített még az is, hogy Berlinben erősen vásárolták a hitelrészvényt. Ezenkívül bányavállalati értékeket favorizáltak.

Az *előtőzsdén:* Osztr. hitelrészvény 359.75—361.—, Anglo-bank 158.—, Ländlerbank 228.25—229.50, Bankverein 268.25—269.—, Osztr.-magyar államvasut 361.62—362.—, Elbevolgyi vasut 263—263.25, Tramway 521—521.25, Alpesi bánya 163.80—162.50, Prágai vasipar 742—740, Fegyvergyár 311—312, Osztrák villamossági 307.50, Török sorsjegy 60.60—61.10.

Délelőtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 360.50, Anglo-bank 158.—, Unionbank 279.—, Ländlerbank 229.—, Osztrák-magyar államvasut 361.75, Déli vasut 77.50, Alpesi bánya 162.50, Májusi járadék 101.55, Török sorsjegy 60.70.

A *déli tőzsdén:* Osztrák hitelrészvény 361.—, Tramway 521.—, Anglo-bank 158.—, Bankverein 268.75, Unionbank 297.—, Ländlerbank 228.75, Osztrák-magyar államvasut 361.75, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut 77.50, Elbevolgyi vasut 263.—, Prágai vasipar 741.—, Alpesi bánya 162.70, Török sorsjegy 60.70, Német márka 58.86.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjáradék 121.25, Magyar koronajáradék 98.90, Tiszai kölcsönsorsjegy 140.—, Magyar földtermentelési kötv. 96.70, Magyar hitelrészvény 397.75, Magyar nyereségek kölcsön sorsjegy 158.—, Kassa-oderbergi vasut 190.75, Magyar kereskedelmi bank 1425.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.10, Magyar keleti vasuti állami kötvények 119.75, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 260.50, Rimamurányi vasrészvénytársaság 251.50, 4²/₂% papírjáradék 101.55, 4²/₂% ezüstjáradék 101.35, Osztrák aranyjáradék 121.40, Osztrák koronajáradék 101.35, 1860. sorsjegyek 141.50, 1864. sorsjegyek 193.—, Osztrák hitelsorsjegyek 201.25, Osztrák hitelrészvény 361.50, Angol-osztrák bank 158.—, Unionbank 296.50, Bécsi Bankverein 269.25, Osztrák Ländlerbank 228.75, Osztrák-magyar bank 912.—, Osztrák-magyar államvasut 361.37, Déli vasut 77.60, Elbevolgyi vasut 262.50, Dupagőzhajózási részvény 484.—, Alpesi bányarészvény 162.—, Dohányrészvény 134, 20 frankos 9.52¹/₂, Császári királyi vert arany 5.66, Londoni váltóár 120.—, Német bankváltó 58.82, Az irányzat nyugodt.

Bécs, június 18. (*Utőtőzsde.*) A déli tőzsde zárata után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 361.87, Magyar hitelrészvény 399.—, Anglo-bank 157.75, Bankver. 268.50, Union-bank 296.50, Ländler. 228.75, Osztrák-magyar államvasut 361.50, Déli vasut 77.25, Elbevolgyi vasut 263.—, Északnyugoti vasut 249.—, Török dohányrészvény 134.50, Rimamurányi vasut 252.—, Alpesi bánya 162.10, Májusi járadék 101.55, Magyar koronajáradék 98.90, Töröksorsjegy 60.60, Német márka azonnali szállításra 58.85.

Berlin, június 18. Májusi járadék 101.25, Ezüstjáradék 101.25, Osztr. aranyjáradék 103.10, Magyar aranyjáradék 102.75, Magyar koronajáradék 99.40, Osztrák hitelrészvény 226.60, Osztrák-magyar államvasut 153.75, Déli vasut 33.60, Osztrák bankjegy 169.80, Rövid lejáratú váltó Bécsre vagy Budapestre 169.70, Rövid lejáratú váltó Párisra 80.70, Rövid lejáratú váltó Londonra 20.87¹/₂, Orosz bankjegy 216.50, Olasz járadék 91.90, Laura-kohó 208.—, Harpeni 187.50, Olasz központi vasut 133.50, Török sorsjegy 114.50, Bustiehrádi vasut 304.25.

Az *utőtőzsdén:* Osztrák hitelrészvény 226.60, Osztrák-magyar államvasut 153.75, Déli vasut 33.60, Magyar aranyjáradék 102.75, Discontó-társaság 200.25, Szilárd. Bányáértékek szilárdak.

Frankfurt, június 18. (*Zárlat.*) 4²/₂% ezüstjáradék 85.75, 4% osztrák aranyjáradék 102.90, 4% magyar aranyjáradék 102.50, magyar koronajáradék 99.30, osztrák hitelrészvény 307.50, osztrák-magyar bank 774.—, osztrák-magyar államvasut 310.75, déli vasut 69.50, Elbevolgyi vasut 225.—, bécsi váltóár 169.71, londoni váltóár 20.873, párisi váltóár 80.75, bécsi bankverein 228.50, villamos részvény 139.40, alpesi bányarészvény 138.50, 3% magyar arany-kölcsön 88.80. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, június 18. (*Utőtőzsde.*) Osztrák hitelrészv. 306.87, Déli vasut 69.50, Osztrák-magyar államvasut 310.50.

Hamburg, június 18. (*Zárlat.*) 4²/₂% ezüstjáradék 88.10, osztrák hitelrészvény 307.—, osztrák-magyar államvasut 775.—, déli vasut 185.—, olasz járadék 92.—, 4% osztr. aranyj. 102.70, 4²/₂%-os magyar aranyjáradék 102.85. Az irányzat szilárd.

Páris, június 18. Uj 3% francia járadék 101.75, 3%-os francia járadék 102.55, 8¹/₂% francia járadék 106.40, Osztrák földhitelintézet 1300, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut 171, Ländlerbank 490.—, Osztrák aranyjáradék 102.50, Déli vasuti elsőbbség 388.55, Alpesi

bánya 347.—, Török dohányrészvény 292.50, Török sorsjegy 109.50, Olasz járad. 93.25, Spanyol kölcsön 33.50, Meridional 68.02, Otomanbank 558.50, Rio Tinto 606.50, Debeers 692.—, Eastland 119.—, Chartered 60.—, Randfontein 32.50, Nyugodt. London, június 18. (*Zárlat.*) Angol consolok 111³/₄%, déli vasut 7.—, spanyol járadék 31.50, olasz járadék 92.—, 4²/₂% magy. aranyjáradék 102.—, 4% rupia 62.63, Canada pacificvasut 87.63, leszámítolási kamatláb 1.5, ezüst 26.1¹/₂%. Az irányzat nyugodt. New-York, június 18. Ezüst 57.75.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1898. június 18-án reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 —	A hőmérséklet Celsiusus szerint	Cs. pontok %	Állomások	Légnyomás mm. 700 —	A hőmérséklet Celsiusus szerint	Cs. pontok %
Arvavárja	59.4	12.8	12.8	Pola	62.9	19.4	19.4
Selmeczbánya	57.2	11.2	11.2	Lesina	62.6	18.2	18.2
N.-Szombat	62.0	17.0	17.0	Sarajvo	61.2	14.4	14.4
Magyar-Ovár	58.8	13.5	13.5	Torino	64.2	18.0	18.0
O-Gyalla	58.0	12.1	12.1	Filironcz	63.1	16.8	16.8
Budapest	62.6	16.0	16.0	Roma	63.1	16.8	16.8
Sopron	59.7	11.2	11.2	Nápoly	63.8	18.3	18.3
Herény	66.8	12.7	12.7	Brizidist	63.0	18.0	18.0
Keszthely	68.2	12.7	12.7	Palermo	63.4	18.4	18.4
Zágráb	59.8	11.5	11.5	Malta	64.2	19.4	19.4
Fiume	57.7	15.1	15.1	Zürich	64.2	18.3	18.3
Cirkvenica	57.7	10.4	10.4	Blaritz	64.7	14.1	14.1
Pancsova	57.6	14.3	14.3	Nizza	61.6	15.1	15.1
Zsombolya	66.2	13.4	13.4	Páris	60.2	11.1	11.1
Arad	55.5	13.5	13.5	Kopetuhaga	55.5	9.2	9.2
Szofya	68.5	13.7	13.7	Hamburg	67.8	11.4	11.4
Szolnok	68.4	14.5	14.5	Berlin	69.8	11.8	11.8
Iger	55.7	15.4	15.4	Christiansund	48.1	7.8	7.8
Dobrocson	64.8	12.2	12.2	Stockholm	59.7	8.7	8.7
Késmárk	57.8	11.8	11.8	Szent-Pétervár	60.2	17.1	17.1
Ungvár	55.9	13.8	13.8	Moszkva	60.5	17.1	17.1
Szatmár	54.0	14.6	14.6	Varsó	51.5	12.6	12.6
Nagy-Várád	54.8	14.0	14.0	Kiev	57.6	12.9	12.9
Kolozsvár	53.5	15.0	15.0	Odessa	57.6	12.9	12.9
Nagy-Szeben	62.8	20.3	9	Bullia	61.0	18.9	18.9
Bécs	60.0	19.2	15	Szofia	54.7	12.3	12.3
Szilburg	63.6	9.8	13	Konstantinápoly	62.8	20.5	20.5
Klagenfurt	59.4	11.2	16				

A tegnapi depresszió nyomát a Fekete-tengeren június 15-én viharok mutatják. Ezeken egy új depressziósúlyszel a barometert nyugatról pedig az atlanti maximum hatol be az európai szárazföldre.

Az európai időjárás általában hűvös, a Kárpátok vidékén, Olaszországban, Európa északi szélén esős. Hazánkban az eső erősebbül vesztett, a nyugati és északi megyékben már megszűnt, az Általános mérsékelt és a nagy mértékben Erdélyre szűkült. Az idő egyelőre változóképes aránylag hűvös.

Változón felhős idő várható, helyenként még keves esővel, normális értéken aluli hőmérséklettel.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

UTMUTATÓ.

Szállodák.

Palkovics szállodája az Angol királynő-höz. Elsőrangú szálloda a város közepén, kilátással a Dunára. Étternek és fürdő a házban, villamvilágítás és lift. — Mérsékelt árak.

„Vadászkürt” elsőrangú szálloda.

A város központján, újonnan és kényelmesen berendezve. — Kávéház és étterem a szállodában. — Kétféle kiszolgálás, olcsó árak. — Világítás és kiszolgálás az árakban bennefoglalattik.

Idősb Kammer Ernő, tulajdonos.

Gundel János

István főherceg szállodája.

A város közepén, a lánczihidával szemben, kilátással a budai hegyekre és a királyi várpalotára. Ágosházi és villamos vasúti állomás közelében. Szigorú tisztaság, pontos szolgáltatás, kitching magyar és francia konyha, hamisítatlan legjobb italok.

Olcsó árak. Fürdők a házban.

Vendéglők.

Barabás József vendéglője József-kürt 85.

Kétféle konyhai kitching magyar konyha, hamisítatlan jó borok, frissen csapolás. Mérsékelt ár, pontos kiszolgálás.

Intézetek.

Felsőre, Pesti biztosító-intézet. Alapítka 4 millió korona. Nyereség- és díjtartalék, valamint évi díjbevetel 28 millió korona. Elvállal tűz-, jég-, szállítvány- és halálbiztosításokat. Központi irodái: V. Sas-utca 10. sz. házában.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Társaság. Szilárdított részvények: 10.000.000 korona. Központi irodája és váltóüzlete: Andrássy-utca 8. Fiók: Terézvárosi herceg-utca 11. Zálogkölcsön: Király-utca 18. Király-utca 57. Szilárdított 12. és Zálogkölcsön- és lípótálal szomban.

Élő rangú cségek.

Meller Ernő

Hitel szabadelmi ügyvivő szabadelmi irodája Budapest, VII., Erzsébet-kürt 56. sz. Félvilágítású és tanácsos irodáj.

Fürdők.

Félix-fürdő. Nagyvárad közelében közelében. Vasúti állomás. Kényelmes közlekedés. Fürdő orvos Dr. Kesztyűs Kálmán. Tűző-fürdő, csillag- és kád-fürdő moor-fürdő. Kitching zenekar, jó konyha és placc.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czélszkü az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindener könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegeken vagy postautalványon.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. **Dr. Balásovits György** nagytözsde,
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** fűszerkereskedése,
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Már**, dohánytözsde
- IV. „ Harisch-bazár **Dévai József**, dohánytözsde
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Kemetsch A. J.** dohánytözsde és újságáru.
- V. „ Nagykörönd-utca 20. sz. **Löwinger Gyula**, fűszerkereskedése,
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Weil Vilmos**, dohánytözsde
- V. „ Váci-körút 6. szám **Moreno Janka**, dohánytözsde
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wollák Zsigmond**, dohánytözsde
- VI. „ Teréz-körút 54. szám **Breuer nővérek**, dohánytözsde,
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Rohonyi Ilona**, dohánytözsde,
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Heiler Béla**, dohánytözsde.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Fraud J.** dohánytözsde.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohánytözsde.

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadtnak.

LEVELEZÉS.

U. S. Nagyon kérem, ne hagyjon czim nélkül, még megbolondulok. Legyen szive, vagy mutassa magát, szivesen látjuk. Mama. 1501-1

Sanyimnak. Leveleit megkaptuk, 19-én vagy 20-án, Hotel Orientbe vagyok, ott ebédelnék, jöjjön oda, okvetlen kellene beszélni. Szüleim nem haragusznak egy kicsit sem, csak szeretnének magával lenni és én hogy tudnék Muczusomra haragudni, ha elbeszelnék a dolgot, minden jó volna. Édesem, írja legalább címét, hogy irhassak levelet. Ezer csókkal és öleléssel a hü Tra-ra. 1505-1

Vörösblouzosnak levele van a kiadóhivatalban. 4858-1

Édes kis mamám. Folyton vele vagyok, nagyon busul, hogy nem lehet veled legalább egy kis óracsókára és nagyon szeret. 1519-1

Sanyimnak. Orientbe, Pesten szerdán leszünk, édesem, írj rögtön címét, hiszen nem haragszik senki. Ha szeret csak egy kicsit és közel van, ide jöhetne, minden jó volna. Ezer puszival Tra-ra Muczus. 1515-1

Ismeretség. Előkelő állású csinos külsejű vigkedélyű fővárosi hivatalnok vagyok, ismeretség hiányában az Országos Hirlap apróhirdetéseire fordulok és ennek közvetítésével oly szellemes helybeli vagy vidéki hölgyvel akarok ismeretségbe lépni, kinek szellemes sorai elűzik az élet sanyarúságait. Levelek „Antonius” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 4852-1

Komoly ajánlat. 40 éves rom. kath. vagyonos föld-birtokos garçon ember vagyok, hosszab külföldi utat szándékozom tenni és e célból független szép hölgyvel óhajtanék ismeretséget kötni, ki engem ezen hosszabb uton elkísér. Levelek „Garçon ember” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 4844-1

Női szépség biztosítatik a Raditz-féle **Mirtus-crème**, használatá által, mely finomítja a bőrt, kisimítja a ráncokat, alaposan eltávolítja a szeplőt, májfoltot, bőrhámlást stb., 1 tégely 1 forint, hozzá a **Pulcheradin-szappan** drága 40 kr., 3 drb 1 frt 10 kr. Barba kozek, arcz, orr ellen az egyetlen gyógyszer a Raditz-féle **Mirtus-fehérítő**, ártalmatlan, 1 üveg 2 frt. Legfinomabb napi és esti poudre a **Pulcheradin-poudre**, doboz 50 kr. Készíti és szétküldi: **Raditz Rob. Apostol-gyógyszertára, Budapest, József-körút 64.** az Országos Hirlappal szemben. 6813-1

HÁZASSÁG.

Jó keresettel bíró iparos vagyok, ismeretséget kötni keresztyén családból származó jól nevelt 20-22 éves hajadonnal. Leveleket a kiadóhivatalba kérek czimezni „F. B.” jelige alatt. 4782-2

Intelligens, tess, komoly gondolkozása 30 éves uriember, kinek egy jólmenő üzlete van, ismeretséget óhajt kötni nagyon szép és művelt leánnyal, kinek néhány ezer frt hozománya van. Leveleket „Házassaladó 30.” alatt kér a kiadóhivatalba. 4668-2

ÁLLAST KERES.

Raktárnoki, felügyelő vagy ehhez hasonló állást keres egy intelligens fiatal ember (kiszolgált örmester), azonnali vagy szeptember 1-ére való belépésre. Beszél magyarul és németül. Ajánlatok, a feltételek megjelölésével „Raktárnok” czimen a kiadóhivatalba kéretnek. 4896-3

Kárpitós-segéd keres foglalkozást helyben, fürdőhelyen, vagy magánházába. Szives ajánlatok „Ügyes kárpitós-segéd” czim alatt a kiadóhivatalba hűldezők. 4814-3

Egy csinos árva leány ajánkozik egy péküzletbe vagy cukrászdába. Levélbeli szives megkereséseket a kiadóhivatalba kér „Irma” jelige alatt. 1513-8

Intelligens urinő, ki 6 éven át egyedül vezetett egy nagyobb üzletet, elszámolásra ismét átvenni helyben vagy vidéki városban bármilyenmő üzletet. Referenciák, esetleg 200 frt óvadék az átadónak rendelkezésére áll. Leveleket „Lelkiismeretes munkálkodás” jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 4818-3

100 korona jutalmat adok annak, ki nekem egy gazdasági állást szerez. Levélbeli szives megkereséseket a kiadóhivatalba „Gazdatiszt” jelige alatt kéretnek. 4850-3

ÁLLAST KAPHAT.

Ügyes nőszabónők felvételnek. Czim a kiadóban. 4746-4

Elárusító kerestetik vidékre. Csakis olyanok pályázhatnak, kik e téren nagy jártassággal bírnak és a magyar, német nyelvet tökéletesen bírják. Írásbeli ajánlatok a fizetési igények megjelölésével „Nagy tehetség” jelige alatt a kiadóba czimzendők. 4822-4

Ügyes ruhavarrónőt keresek hához járva 10-12 napig, ki ügyesen szabni is tud. Czim a kiadóhivatalban. 4868-4

Szegélyösebb feltételek mellett szerződött az „Allianz” élet és járadék részvénytársaság népbiztosítási osztálya, Budapest és környékén helyi ügynököket. Szakismeretek nem szükségesek. Heti próba idő után állandó alkalmazás esetleg utaztatással együtt van egybekötve. Czim Váci-körút 21. sz. II. emelet d. e. 11-1 óráig. 6567-4

OKTATÁS.

Magyarul és németül tanít naponta 1-2 óráig francia társalgást ért intelligens egyén. Czim a kiadóban. 4104-5

Ujonan berendezett tanintézetemben szabást és varrást olcsón tanítok könnyen elsajátítható módszer szerint. Réthy Piroška IX., Liliom-utca 50. I. emelet 15. 1508-5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

Bérbeadatik győr-szombathelyi vonalon, kitűnő, circa 1900 hold. Előnyös fekvés. Ajánlat „Bérlet I.” alatt **Massa Ottóhoz, Bécs, I.** 1517-6

Birtokbérlet. Hont-megyében, vasuti állomás; helyben, vásár helyben, cukorgyár közelében, 180 hold; esetleg több, házilag kezelt több ezer termő nemes gyümölcsfával, gazdasági épületekkel haszonbérbe adatik. Értekezhetni Harnos Istvánnal, Vámos-Mikolán. 1507-6

ELADÁS.

Butorvevők becses figyelmébe ajánljuk Nemes és Lengyel bejárás kecskeméti-utca 6. I. em. levő nagy butoraktárát, ebédő-, háló-, szalon? és uri berendezésnek rendkívül olcsón beszerzhetők. 6775-8

Egy ebédő-diván helyszűke miatt minden Áron eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4798-8

Butor jó, szolid kivitelben, előnyös részletfizetésre **Náthán Ignác** kárpitós és asztalosbutor egyed. foraktárában VII., Erzsébet-körút 23. sz. Árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve. 6835-8

Négy kölyök-vizsla, (telivér) öthetes, eladó. Hol, megmondja, a kiadóhivatal. 1401-8

Mindennemű ócska ajtó és ablakok, méret után teljesen befalazásra elkészítve olcsón kaphatók **Eisler Imre és fia** építési, asztalosoknál, Budapest, Nádor-utca 61., a Lipót-körút sarkán. 6641-8

Könnyű fizetési feltételek! Diszes olcsó **vasbutorok, gyermekkoskók, gyermekágyak, ruganyos asztalosodrony-ágybátok** afrik és löször **matracok, paplan és szövet-függyök, ág és asztalterítők, kárpitósok, szabatorok, tükrök és függőlámpák** kaphatók **Pápai és Náthán** gyárosoknál, Budapest, VI., Andrássy-ut 2. (Fonciere-palota.) Vidékre és helyben részletfizetésre is szolgálunk minden árfelemlés nélkül. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. 6581-8

Bor, kizárólag saját termésű, asztali, peccsenye- és csemegebor, ó- és új, fehér és vörös, hordóban, vasutra feladva vagy helyben átvéve kapható: **Rak-sányi Károlynál, Balaton-Henyében.** 1415-8

Májusi hegyi juhurtót szállít 5 kilós bödönökben, kilóját 48 kron. **Demann Dezső** turószállító Nagy-Szlabos, Gömörmege. 1509-8

VÉTEL.

Jóhangu cimbalom kerestetik megvételre olcsó ár mellett. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít „Olcsó, de jó” jelige alatt. 4836-9

Női kerékpárt keresek megvételre. Írásbeli ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Könyv gép” czimen. 4834-9

KIADÓ SZOBÁK.

Egy elegánsan butorozott 2ablakos utcái szoba teljesen külön bejárattal a lépcsőházból, fürdőszoba használattal, egy ur részére július 1-ére kiadandó. Czim a kiadóhivatalban. 4826-10

Saktárs kerestetik egy csinosan butorozott külön bejáratu szobához, esetleg teljes ellátással is 30 frtért. Czim a kiadóban. 4716-10

Egy szép utcái szoba a Szentkirályi-utcában, esetleg zongorahasználattal, csakis intelligens nőnek, olcsón kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4726-10

25 frtért teljes ellátást külön bejáratu szobárai nyere 1 fiatal ur. Czim a kiadóhivatalban. 4690-10

A Podmaniczky- utcában egy nagyon szép 2 ablakos balkonos utcái szoba az első emeleten kiadó. Esetleg teljes ellátással. Czim a kiadóhivatalban. 4572-10

Városmajor-utca legszebb pontján, nagy kert közepén július és augusztus hónapokra egy csinosan butorozott külön bejáratu szoba kiadó. Czime megtudható a kiadóhivatalban. 4688-10

LAKÁS KERESTETIK.

Előkelő izr. családnál keres különbejáratu szobát teljes ellátással egy fiatal ember. Ajánlatot a kiadóhivatal továbbít „Építész” jelige alatt. 4832-12

Két-három szobás lakás kerestetik Visegrádon, a nyári hónapokra. Ajánlatokat a kiadóhivatal közvetít „Sürgösen” czim alatt. 4660-11

Sakást keresek Rákos Palotán, közel a villanyos vonathoz, 1 esetleg 2 szobát, konyhát és kertet. Mielőbbi leveleket a kiadóba kérek „Olcsó” lakás jelige alatt. 4774-11

Két három szobás lakás kerestetik a Ferencz-köruton az I-ső vagy II. emeleten. Ajánlatok az évibér felemelítésével „Lakás I” czim alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4828-11

2 különbejáratu butorozott szoba egymás mellett kerestetik július 1-ére a város- ligetben. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „X. I.” jelige alatt. 4866-12

HITEL — PÉNZ.

4-5000-OS törlesztéses kölcsönt és konvertálásokat I. helyre jelzálogkölcsönöket II. és III. helyre, pénzkölcsönt váltóra, nyugdíjra, örökségre, katonai házassági óvadéokra, ugyszintén közhivatalnokoknak és katonatiszteknek 12 évi törlesztésre kieszakódi gyorsan előleg nélkül **Hittel- és iratlaa forgalmi iroda** Klein H. Budapest. Kerepesi-ut 69. Válaszbélyeg kéretik. 1481-14

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Fűszer- (szatócs) üzletnek alkalmas helyett keresek, lakással vagy a nélkül. Czimem a kiadóhivatal megmondja. 4484-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706-17

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egytől helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3862-17

KÜLÖNFÉLE.

Mely jobb- módú és jószívű család lenne szives egy 6 évet elhunyt fiúcskát örökbe fogadni. Levelek „Arva fia” czimen a kiadóhivatalba kéretnek. 1489-18

Fedett kuglizót zártkörű társaságok egyes napokra bérbe vehetnek. Czim a kiadóban. 4744-18

Jgen ügyes nőruhavarrónő, szerény díjazás mellett készít legelegánsabb ruhákat. Czim a kiadóhivatalban. 4778-18

A legjobb magyar élelclap az „**Utókösz**”. Most sorra közli pompás karikatúrákban a nevezetesebb és ir oktatművészeket. **Podrászno** ajánkozik hölgyeket fésűlni. Czim a kiadóhivatalban. 1511-18

ÜZLETI HETI SZEMLE.

A külföldi piacok üzletmenete továbbra is szűk korlátok között maradt a fogyasztás és a spekuláció tartózkodó. Az áralakulás iránt hiányzik a bizalom és tekintettel a bő kínálatra, az irányzat lanyha.

Nálunk buza iránt némileg jobb kereslet volt konstatalható, árjavulás azonban alig következett be. A többi czikke árjai korlátoit forgalom mellett nem változtak.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza csak mérsékelten volt forgalomban, bár e héten jobb érdeklődés volt tapasztalható, 60.000 mm. összeforgalom mellett az elért 10 kros árjavulás nehezen volt fentartható. A heti hozatal 27.000 mm. tesz ki. Az eladott buza nagyobbresze e héten is oláh és bulgár áruból állott.

Rozsa a fogyasztás részéről el van hanyagolva, a forgalom minimális, minőség szerint 8.50—8.75 frt között kelt el helyben. Uj rozsbán még nem fejlődött forgalom, névlegesen júliusi szállításra 7.60—7.75 frton jegyzünk budapesti paritásra szokványáruért.

Árpa (takarmány és hántolási czélokra) alig kerül eladásra és kereslet nem mutatkozik. Minőség szerint 6—7 frt között jegyzünk helyben.

Zab elég bőven érkezett anélkül, hogy érdeklődésre talált volna. Szín és tisztaság szerint 7.30—7.75 forint érhető el.

Tengeri állomásokon csak korlátoit üzlet van és az árak alig változtak. Mezőberényben 5.10—05 forint, Mezőtúron 5.15—20 forint között fizettek:

Olajmagvak: Káposztarepezeben nem volt forgalom, káposztarepeze augusztusi szállításra szilárd, zárul 12.80—12.85 forinton, vadrepeze 6.—6.25 forint, lenmag 10.50 forint. Uj bánáti repeze 50 krajczárral emelkedett és 11.50—70 forinton zárul budapesti paritásra.

Hüvelyesek: Bab e héten ismét teljesen üzletelen maradt és kereslet nem mutatkozott. Jegyzéseink névlegesen: Gyöngyösn 7.—forint, Szegszárd 6.75 forint, Baján 6.80 forint, ó barna hab Kalocsán 5.50 forint, új 6.—forint. Köles nem került piacra. Oláh áru transito helyben 4.75 forintot jegyez.

Zsiradék. A mutatkozó szükséglet folytán a zsiradék-kereskedők végre kisebb vásárlásokat eszközöltek, minek következtében az árak kissé javultak. A forgalom, különösen szalonában emelkedett és pedig leginkább perzselt paraszt szalonában, amely cikket nagyobb földbirtokosok vásároltak aratási czélokra.

Bécs. A kis fölhajtás következtében a múlt heti sertésárak szilárdan tartották magukat, ellenben zsir és szalonna árában a nagy kínálat következtében csekély árhanatlás mutatkozott és jegyznek: városi disznósírt 56 forinttal, ²/₁₀₀ fehér

tábla szalonnát 56 forinttal. Budapest. Jegyznek: la pesti disznósírt 56.50 pénz és 61.50 áru, ²/₁₀₀ fehér tábla szalonnát 60.50 pénz és 58.50 áru, ⁴/₁₀₀ fehér tábla szalonnát 57.50 pénz és 57.50 áru, ⁴/₁₀₀ füstölt tábla szalonnát 62 pénz és 63 forint áru 100 kilogrammonként.

Vetőmagvak. A gazdasági magvak forgalmában jelenleg, mint évente ilyenkor a jellemző nyári nyugalom uralkodik, csupán a kölesfélék különösen muharmag és paprikaköles képezték még némi forgalom tárgyát. Pohánka és mustármagnak is volt még kelendősege. T a r l ó r é p a m a g á r a szilárd.

Repceolaj. Az üzlet változatlanul szilárd. Készáru jegyzése nagybani vételnél 35 forint, kicsinybani vételnél 36 forint. Határidőüzletben az ára ugyanaz. Nagyobb vételek ugyan nem fordultak elő, mivel úgy gyárosok, mint nagykereskedők nagyon tartózkodók.

Repcepegőcsában az üzlet csendes. Egyes előforduló tételekért szívesen fizetik a követelt árt és pedig 5,80—6.—forintot a budapesti vasúthoz szállítva.

Füszér- és déli gyümölcs. Budapest, június 18. **Datolya:** Kalafát 26—32 forint, alexandriai 20—24 forint, koszoru 15 forint, szabadon 22—26 forint. **Füge:** koszoru 18.—18.50 forint, Calamata 20.50 forint, kosáráru 14—15 frt, szabadon 13.—15.—frt, Puglia 9—12 frt. **Szmirna** 34—38 frt, Maratonisi 14.—13.50 forint. **Mogyoró.** Szicíliai 23.50 forint, nápolyi hosszú 34.—, isztriai 35.— frt, Lavante hámozott 34.50—35.50, Levante 16—17 forint. **Szent Jánoskenyér.** Puglia új 9.50—10.50 frt, **Mandula:** Avola courris 89—96 forint, Molletta 80.— frt, Catania 84 forint, Palma girgent 86 forint, Bari 75—78 forint, édes Pugliai 90—92 forint, dalmát új 78.50—80 frt, armelin 45 frt. **Pignol** 62 frt per láda. **Mazsolaszőlő:** Vouira 36—38 forint, Yerli 36—39 frt, Caraburno 45.—56.— frt, Élemez 22, frt, vörös Samos 18 forint, fekete Thyra 16 frt, fekete Samos 22 forint. **Szardella** 68—70 forint, **Ajókka** 35—56 frt. **Bors.** Singapore fekete 50—56, forint Penang fekete 46.— forint, detto fehér 76 frt. **Gyömbér:** bengali 28.50 forint. **Szegfűszeg** 40 frt. **Fahéj** 56.— forint, fahéj törmelék 28, babérlevél 10.— forint, per 100 kilogramm cif. Trieszt.

Cukor és kávé. Budapest, június 18. **Cukor:** Nagyban, ab Budapest vasút, fogyasztási adó nélkül. Finomítvány prima 37.—37.25 forint, koczka 38.—38.25 frt, Pile 56.—36.25 frt, Kristály-cukor 35 forint, Candis fehér 46 forint, Candis sárga 41.—forint, Szőlőcukor 25 forint. **Kávé.** Árak: Santos good average 41—42 forint, Santos superior 46—49 forint, Portorico 100—120 forint, Jáva sárga 90—124 forint, Menado 140—170 forint, Carracas 68—80 forint, Laguayra 88—98 forint, Jamaica 90—110 frt, Salvatore 75—85 frt, Lahat 100 frt, Mocca Hodeida 108—114 forint, Preanger 118 forint, Középamerikai 104 forint, Rio 50—58 forint, W. J. B. 100—140 forint, detto gyöngy 128—145 forint, Vikto-

ria 50—56 forint, Viktoria-gyöngy 68 forint, Santos-gyöngy 72 forint, Bogota 72—75 forint, Lavé-gyöngy 86—92 forint, Guatemala 100—112 forint. Nagyban, ab Trieszt.

Konzervek. Mai hamburgi jelentések szerint az árak a következők: **Ananász,** szingaporei érkezett 100 láda, a hozatal nagyon csökkent. 100 darab 1 1/4 kilogrammos doboz 60 márka; detto 100 darab 1 kilós doboz 50.50 márka; detto Guadeloupe 100 darab 1 kilós doboz 98 márka; detto Bahama, láda a 24 doboz 162—165 márka; detto Saint-Miguel érkezett 100 láda, aukcióra került 80 láda, 5 márka emelkedéssel, per 100 kg. 272 márka. **Tengeri rák:** 96 dobozos láda a 1/4 kgr. 60 márka, detto 48 dobozos láda a 1/2 kgr. 52 márka, Lazacz 48 dobozos láda a 1/2 kgr. 30 márka; detto magas dobozban 26 márka. **Mustár maille** 12 doboz a 1 kgr. 9.50 márka; detto 1/2 kilós doboz 6.50 márka; detto diaphane 12 doboz a 1 kgr. 6.75 márka; detto 12 doboz a fél kgr. 4.50 márka. **Szarvasgomba:** Perigord, legjobb minőség, 10 darab 1/2 doboz 65 márka, detto üvegben 60 márka; száritott per kgr. 14 márka. **Sajtok:** Viktoria 20—30 kilós darabokban per kgr. 2.40 márka; **Chester** 7—30 kilós darabokban per kgr. 2.30 márka; **Stilton** 4—6 kilós darabokban per kgr. 3.80 márka; **Roquefort** 2 1/2 kilós darabban 2.30 márka. **Neufchatel** 37 daraboskosárban 4.75 márka. **Pidam** 2 kilós gömbben 1.50 márka; **hollandi tejszín** per 10 kgr. 20 márka. **Svájci** per 10 kgr. 18 márka; **Parmesan** per 10 kgr. 18 márka. **Sardines à l'huile** 2800 ládával érkezett; árak változatlanok.

Szesz. A szeszüzletben e héten az üzletmenet igen gyér és korlátoit volt és a forgalom nem kielégítő. Finomított szeszben a kínálat nagyon élénk és minthogy a nagyobb vevők még régi készletekkel bírnak, úgy üzlet alig létesült. Kicsinyben több tétel 58.50 forinton lett eladva. **Vidéki finomított gyára** k finomított szeszt 58 forinton kínáltak. Élesztőszesz fél forinttal olcsóbb és 58 forinton kelt. **Mezőgazdasági szeszgyárak** részéről kontingens nyersszeszben kínálat nem volt. **Galicziából** kínálat nem volt. **A kontingens nyersszesz** ára Budapesten 20—20.25. **A kivitel** e héten néhány tétel finomított szeszt vásárolt, mely Üszküb felé lett szállítva. **Vidéki szeszgyárak** közül: **Kenyérmező,** **Temesvár,** **Losoncz,** **Arad** negyed forinttal olcsóbban, a többiek változatlanul jegyeznek.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 58.1/2—58.50 forint, élesztőszesz 58—58.50 forint, nyersszesz adózva 57.1/2—57.50 forint, adózatlan 17—17.25 forint, denaturált szesz 22.75—23.—frt. **Az árak** 10.000 literfokonként, hordó nélkül, bérmentve Budapestre szállítva, készpénzletetés mellett értendők. **Bécs:** Kontingens nyersszesz ára Bécsben 21.10—21.30 forint azonnali szállításra. **Prága:** Adózott burgonya-szesz nagyban 56.50 forinton, adózatlan szesz 20.25—20.50 forinton jegyeztetett. **Losoncz.** Élesztőszesz egy negyed forinttal olcsóbban 58.75—59.—forinton jegyeztetett. **Kenyérmező:** Fi-

Pál czár halála.

— Ujabb adatok. —

Nagyon sokat irtak már Pál czár haláláról, akihez kegyetlenebbek voltak gyilkosai, mint a többi, erőszakosan kivégzett czárhoz. Mert míg a többieket törrel, méreggel, dinamittal és pisztollyal ölték meg, Pált kegyetlenül, paraszt módra — agyonverték.

Érdekes adatokkal járulnak hozzá ehhez a tragikus történethez egy udvarhölgy följegyzései, aki abban az időben az orosz császári udvar szolgálatában állott. Ennek a hölgynek — **Lieven** hercegnőnek az írásai egy másik hölgy tulajdonába jutottak, aki, mint Pál két leányának udvarhölgye és bizalmasa, szintén tudott egyetmást a gyilkosságot követő események felől. A följegyzések eddig sehol sem kerültek nyilvánosságra.

Lieven Karlovna Sarolta bárónő, aki később grófi, végül pedig hercegi rangra emeltetett, már II. Katalin idejében lépett az orosz császári udvar szolgálatába, ahol a nagyherceg-trónörökös nevelésével volt megbízva. A rendkívül szellemes és nemes karakterű hölgy legjobb és legbizalmasabb barátja lett Pál nagyherceg feleségének, a későbbi Mária Feodorovna czárnának és gyermekeinek is. Mikor a szerencsétlen czár az ellene elkövetett, de megbiusult mérgezési merénylet miatt ingerült és bizalmatlan lett még feleségével szemben is, Lieven grófnő volt az egyetlen, aki az ud-

varnál továbbra is meg tudott maradni. Ő a sokat szenvedő czárné életét nagy szeretetével, ragaszkodásával és derült kedélyével türhetővé tette, sőt nem egy jó napot is szerzett felséges urnőjének.

A gyermekek is nagy szeretettel csüggtek a grófnőn. (Abban az időben még grófnő volt.) **I. Miklós** czár nagymamának szölitotta, és holtáig sem felejtkezett el róla, annyira ragaszkodott hozzá, annyira szerette.

És most hallgassuk az ő elbeszélését.

Épen a legédesebb hajnali álmot aludtam azon a végzetes napon, írja a grófnő, midőn ajtómon heves kopogást hallok és gróf **Pahlen** kiáltását:

— Nyisd ki az ajtót!

Megrémülten ugrottam ki az ágyból. Azt hittem, hogy Szibériába akarnak vinni, mert akkor-tájt mindennapos dolog volt, hogy ilyen körülmények közt tűntek el egyes udvari emberek. **Pongyolát** kaptam magamra hirtelen és kinyitottam az ajtót. A gróf nem lépett be, csak rám kiáltott:

— Menj a czárnéhoz, és mondd meg neki, hogy Sándor czár* azt üzeni: az éjjel megütötte Pál czárt a guta!

Mélyen megrendülve indultam meg a czárné lakosztálya felé. A váratlanul jött csapás egészen megléniította eszemet s mikor kiértem a testőrök-

* Pál halálával rögtön Sándor lett a czár. Ezt akarta hangsúlyozni a gróf.

kel, tisztekkel és udvari urakkal teli udvarra, nem tudtam, hogy merre kell mennem és tanácstalanul állottam meg. A tisztek egyike észrevette zavaramat és odalépett hozzám:

— Mondd anyuska, hova akarsz menni? Elvezetlek ön, ha akarod.

— A czárnéhoz mennék.

A tiszt odavezetett a czárné előszobájához, ahol egész sereg a földön alvó gárdista között kellett ellepegetnem. A hálószobába nem akartak beengedni a komornák. A czárné azonban meghallotta a hangomat, maga jött ki az ajtóhoz és behívott.

— **Karlovna Sarolta,** kérdezte, mi ujság? Mit csinálnak gyermekeim?

Aztán sorra kérdezősködött valamennyi felől. Én gépiesen feleltem, aztán szóról-szóra elmondtam neki, amit Pahlen üzent. A czárnét irtózatosan le sújtotta a gyászos hír.

— **Megölték!** kiáltotta és a karjaim között hanyatlott.

Követelte, hogy vezessék az urához, de megtagadták a kérését. Aztán egy papírlapra ezeket szavakat írta: „Sándor czárhoz az az első kérés az anyjának, hogy az urát megláthassa.” Ezt levelet elküldte Sándornak s néhány órával később már teljesült a kívánsága. Én kísértem őt. A szorencsellen Pál arca egészen el volt fődve a kalapjával, hogy egy nagy ütés nyomát elfődje. Erősen megrongálódott keze természetellenes helyzetben

nomított szesz 58.50 forintig, denaturált szesz 22 forintig. T e m e s v á r : szeszarák egy negyed forinttal olcsóbban jegyeztettek. Trieszt: Kivitel szesz tartályokban szállítva 14.— forint, 90% hektoliterje.

Gépolajok és kenőcsök. Budapest, június 18. Olívaolaj valódi pugliai 44 frt, gyári olívaolaj 40 forint, Bakuolaj valódi orosz 22 forint, Ragosinolaj 28 forint, transmissioolaj 28 forint, turbinaolaj 33 forint, vulkánolaj 22 forint. K e n ő o l a j o k : Cilinderolaj valódi amerikai 38.— forint, egyéb cilinderolaj 22—36 forint, consistentens géphenőcs 30—35 forint, bányakocsikenőcs 16—18 forint, sudrony- és kenderkőteikenőcs 24—26 forint, valvolinolaj elsőrendű 50—55 forint, fogaskerékenőcs 20—24 frt, szij- vagy szerszámkenőcs 35—40 frt. G y a n t a á r u k : Serfőzdeszurok 15—17 frt, terpentínolaj fehér orosz 27 frt, amerikai 38 frt, osztrak 36 frt, gyanta 7—11 frt, gyantaolaj 18—20 frt. K a t r a n y t e r m é k e k : Carbolineum 12—13 frt, kőszénkátrány 4—4.25 forint, fenyőkátrány 10—12 frt, Vaseline bórkenőcs 20—25 frt, szerszám- és fogverkenőcs 30—35 frt. H a l z s i r : svéd 36 frt, grönlandi 35 frt, oroszianzsir 12—13 frt. L e n o l a j : 26 frt, valódi hollandi 30 frt. L e n o l a j k e n e z e : leülepedett 22—30 frt, Vaselinkenőcs 35—40 frt. F a g g y u : 38—40 frt. T e j s z i n s z a p p a n 22 frt. K o c s i k e n ő c s : fekete vagy sárga 5.50—5.25 frt, fehér finom 6.50—7.— frt, montalkonet 7.50 frt, kék finom 7 frt, uszó 7.50—9.— frt, fehér 7.50 frt, fiakkerkenőcs 9.75—10 frt, finom beiga paraffin 7.30 frt. S c h e l l a e k : narancs 116 frt, fél-narancs 88 frt, rubin 85 frt. S z a l m i á k : fehér angol 56 frt, jegecz 28 frt. N a f t a l i n : hordóiban 14.50 frt. G l i c e r i n : 48—90 frt. B e n z i n : fehér 28 frt mind per 100 kilogramm ab Budapest, vasut. K o l o f ó n i u m : helföldi 6.75—7.25 forint, amerikai elsőrendű 6.50—11 frt. S z u r o k : bognárszurok 7.25—8 frt, fenyőszurok hójor 12.25—12.75 frt, detto fehér 5.50—6.75 frt, vargaszurok 10.50—12 frt, mind per 100 kilogramm ab Bécs. G u m m i : arabiai 75—77 frt, detto kevert 39—42 frt, kereskedelmi 45—48 frt, Litti 34 frt per 10 kgr. ab Trieszt. T á b l a o l a j o k : Hangulat folyton lanya. Albániai tisztított 33—36.25 forint, olasz, finom és szuperfinom 57—68 forint, levantei 33—36 forint per 100 kilogramm vám és hordó nélkül ab Trieszt.

Kötött, szövött, rövid- és díszmüaru. P a m u t L i v e r p o o l p e r p r o m t 3³/₄, október-december 3²/₄. Az új terméskől jó hírek érkeznek s ha nem volnának a szállítási díjak a háboru miatt oly magasak és ingadozóak, igen olcsó árakkal számolnánk. Egyiptomban a Nilus vidékén, bár nagyon félték az alacsony vizállástól, de a jól szervezett öntözőcsatornák fényesen beváltak és a plantagok fejlődése igen kielégítő. Az eladók már kötésszerű üzleteknél is engedékenyek. Az olcsó árak fél és egész gyártmányokra is előnyösen hatnak, sőt e héten az ősi árak kötésénél mutatkozó olcsóbb tendencia volt irányadó. G y a p o t változatlanul olcsó. Az általános üzlet mesterkélten alapon lassan

felelt, úgy, amint védelmében a nyaka köré fonta, ahol ütötték. Nem is lehetett felületes szemléléssel kivenni, hogy a kéz nincs-e különválasztva a testtől? Leírhatatlan volt a csárné fájdalomának kitörése, mikor szeretett férjének eltorzított holttestét meglátta. Megtörve borult az asztalra és sokáig zokogott, mélyen, keservesen . . .

Sándor, az új csár, még azon a reggelen vonult be a téli palotába és ez a bevonulás is igen érdekes volt. Mikor kiadta a parancsot, hogy fogjanak be, nem voltak ott a kocsisok és az istálló szolgák közül egy sem. Isten tudja, hol csatangoltak azok az általános nagy zavarban! Mivel azonban a csár menni akart, azok az összeesküvők, a kik Pált az éjszaka agyonütötték, beállítottak kocsinak az új csárhoz. Uvarov maga fogta be és maga hajtotta is a lovakat. A másik kettő, P a h l e n és S z u b o v, a csár mögött foglaltak helyet a kocsin.

Igy vonult be Sándor a téli palotába és testőrségi kaszárnyába a testőrök feleskérésére . . .

Pál csár fiatalabb gyermekeinek nem szóltak semmit apjuk halálának módjáról. Midőn azonban az özvegy elhajatott velük a tisztelgő testőrök sora előtt, rájuk szólt:

— Ne köszöntsetek apátok gyilkosait!

A kis gyermekek nem tudták, hogy mit jelent ez, csak Mária nagyhercegnő, aki később a weimari nagyherceg felesége lett, kiáltott fel fájdalmasan és alig tudták lecsillapítani.

Eddig tart Lieven hercegnő leírása.

fejlődik. Eladásoknál csak a jó kilátások mérvadó. mert pillanatnyira még a szükséglet a legszükségesebb használati cikkekben összpontosul. P a m u t e z é r n á k b a n és p a m u t s z a l a g o k és d i s z e k b e n van némi kereslet. M u n k á s i n g e k és n y á r i h a r i s n y á k, f e j k e n d ő k fogynak élenkben. Csipkéket és himzett díszeket elég jól keresnek. M o s ó s e l y e m himzési czélokra már eléggé elterjedt. O l c s ó s z a l a g o k a t a gyárosok még mindig rosszul szállítanak. Ujabbban gyakrabban látjuk már a kulai magyar gyár szalagjait, reméljük, hogy idővel ez a gyár a hazai nagy szükséglet lényeges hányvadát fogja szállítani. Hazai iparvállalatainknak ugyanis oly kevéssé vehetjük hasznát. A legtöbb gyár a kezdet nehézségeivel küzd és kénytelen tökéletlen gyártmányait olcsó áron a külföldön elhelyezni, pedig ha jó árut tudnának gyártani, mennyi szükségletet tudnának kielégíteni. Hiába, minden hazafiai erelmünk mellett sem adhatunk el rossz árut a fogyasztók megkárosítására. A befőzési idényre sok hóllyagpápir és kötőfonál fogy. M e g y f a s z á r a k u j r a olcsóbbak lettek 50 százalékkal. S z a r u á r u még mindig igen drága. G u m m i á r u k n á l drága nyersáru miatt ujabbban öt százalék áremelkedést kérnek. H i t e l j e t l e b o n y o l i t á s a igen rossz. Junius 1—15-ig 32 kereskedelmi csőd nyilatott s a budapesti hitelzői védegyet 29 új fizetéseptelenségi esetet tárgyalt. Ilyen sok még sohasem volt.

Vas. A vaspiacon a forgalom általánosan kielégítő volt, amennyiben a vidéki kereskedők, bizván a közelgő aratás kedvező kimenetelében, nagyobb megrendeléseket eszközölnek. Nagyobb megrendelések történtek különösen a hengerelt vasgerendák- és rudvasakra, bár a többi vasneműek árai is kedvezően szállárdak. A nyersvas-üzlet tekintetében lényeges változás nem állott be, kötések ez irányban szállárd árak mellett meglehetősen számban kötöttek. Budapesti helyiárak 100 kilogrammonként két százalék pénztárgedménnyel: magyar nyersvas: 4—4.5—4.65 forint, Bessemer nyersvas: 4.65—4.75 forint, witkowitzi nyersvas: 4.50—4.60 forint, fél nyersvas: 4.20—4.30 forint, magyar rudvas: 10.30—10.80 forint, steier rudvas: 11.10—11.50 forint, hengerelt vasgerenda: 11.50—12.50 forint, vaslemez: 12.60—12.90 forint, tartánylemez: 12.60—12.90 forint, magyar kazánlemez: 20.20—20.60 forint. Ó c s k a v a s a k : nehezebb vasdarabok: 3.30—3.40 forint, könnyebb vasdarabok: 2.90—3.00 forint., I-rendű öntött vastörmelék 3.60—3.80 forint, elégetett öntött vastörmelék: 1.50—1.60 forint. 100 kilogramm-kint készpénzfizetés ellenében.

MINDENFÉLE.

A védelem művészete. A párisi könyvpiacra érdekes munka jelent meg a napokban. A címe ez: Mindennemű megtámadások ellen való védelem művészete. Az előző alapos oktatást szolgáltat, mikép kell boxolni és birkózni és hogyan kell a törrel bánni, ha váratlanul támadják meg az embert. Eddig bizony elegendő volt, hogy a vívásban és risztolylovásban érjünk el jártasságot, hogy ha kell, becsületünket védelmezhesük. De a haladó korral eltűnik a kard és pisztoly és helyébe lép a tör meg a bicska. Tény, hogy a könyvecske nem szabály szerinti párbajok számára készült, hanem arra az esetre, ha éjjel az utcán megtámadnak bennünket. A mű mindenesetre érdekes, de tényleg nem szükséges. Nincs messze már az az idő, midőn az apa fiáról beszélve így kiált fel büszkén:

— Nem mulasztottam el semmi szükségeset fiam nevelésében, mert már a bicskát is művészi-leg kezel.

Rejane asszony válópöre. A nagy művésznő hamarosan elintézte válópörét, az első békítési kísérlet alkalmával férjével, Porellet kibékült. Ezt különben már napokkal ezelőtt megjósolta a „Figaró“ egy munkatársa, akihez most Rejane a következő levelet intézte:

„Hétfőn este, kis gyermekem betegsége miatt nem tudtam önnek, tisztelt barátom, oly gyorsan és oly szívélyesen köszönetet mondani, amint akartam. Különben is inkább teszem ezt most, a ma délutáni találkozás után, amelyet ön békésnek jósolt meg és valóban ilyen is volt. Két kérdés választott el bennünket. Az első ellentét, az anyagi érdek, nem állhatott sokáig fenn közöttünk, két művész között, akik oly soká szegények voltunk. A másik ellentét az volt, hogy én azt hittem, jogom van egy mesterséget üzni — én azt

gondoltam, hogy művész lett belőle — anélkül, hogy Porel vagy a maire törvényes beoegyezését kiköszölném. Most, hogy megértettük egymást — és ezt az ön barátságának is köszönhetjük — a nevetők nekünk adnak majd igazat. Az egész történetben elég könyv folyt, hogy most jogunk legyen egy keveset nevetni. Fogadjon még egyszer szívélyes köszönetemet, Rejane.

XII. Alfonz egy kiadatlan levele. Nagy felűnést keltettek nemrégiben Castelar Emilnek a spanyol regenskirálynőről szóló cikkei. Most du Route asszony, a „Nouvelle Revue Internationale“ legutóbbi számában védeimébe veszi Castelart és azt mondja, hogy gyakran a legjobb szándékot is félremagyarázzák. Saját életéből hoz fel erre példát. Mikor XII. Alfonz házassági ünnepélyére meghívót kapott, a „Neue Freie Presse“ megbizta őt tudósítás küldésével, nagy csodálkozására azonban a bécsi laptól azt a táviratot kapta, hogy tudósításai miatt a lapot kétszer egymásután eldobozták. Du Route asszonyt bosszantotta ez a dolog és magától a királytól kért felvilágosítást. XII. Alfons a következő levéllel válaszolt:

„Kedves kis mamám!

Önnek ezerszer is igaza van. Elolvastam egyenkint az ön cikkeit és — őszintén bevallom — rendkívül dühös voltam önmagamra, mert beláttam, hogy ostoba fráter vagyok. Kegyed valóban a legkedvesebb nő. De engem felbőszítettek, azt mondták, hogy ön megtámadott és nevetségessé tett, és ezért persze haragudtam. Bocsánat, bocsánat, bocsánat! Ez nem fog többé megtörténni, de akkoriban annyira el voltam halmozva munkával, hogy az ön tudósításait csak felolvasták nekem, de kibővitve és teljesen elferdítve, én meg ráhagytam magamat szedni. Oh, azok a csunya emberek! Csak nőm tudott megnyugtatni, aki azt mondta, hogy kegyed vele szemben elnéző és szeretetreméltó volt. Nőm határozottan okos és szellemes. Látogasson meg bennünket holnap és mondja meg, hogy nem haragszik többé, én pedig elmesélem ellenségei nevét, akik krónikáit elferdítették. Ön majd cikkeiben egy-egy találó megjegyzéssel megboszulhatja magát. Oh, az udvaroncok! Emlékszik ön Miguel de los Santos versére: Morphy mindig mondta nekem, hogy csalatkoznak bennök az emberek. Jöjjön holnap két órákor, különben semmit sem tud meg. Ma csak annyit árulhatok el, hogy a királyné és anyja önt nagyon kedvesnek találják. Azt mondják, hogy arca hasonlít a szelleméhez.

Higyjen ön bűnbánó

Alfonzának.”

Hírszolgálat a háboruban. Miképen kapnak az amerikai újságok híreket a spanyol-amerikai háborúról, érdekesen megvilágítják a következő adatok:

A háborueseményeket a „newspaper boats“, vagyis a hirlaphajók viszik a legközelebbi táviratóállomáshoz. Amerikai részről tizenöt ilyen hajó van; ezek folyton követik az operáló flottát, megfigyelik az eseményeket, fölkeresik a kisebb kikötőket is, hogy a hadihajók levelezését közvetítsék, kémlelési czélokból egészen az ellenséges útegekig közelednek, szakadatlanul futkosnak Key-Westből Havanna, Santiago és Guantanamo elé, s így az ezenközben szerzett híreket regattal küldik partra, a honnan gyorsfutárral továbbítják a kábel-állomásra. E tizenöt újsághajó kizárólag nagy újságok tulajdona. Így a „World“-nak 2, a „Sun“-nak 2, a new-yorki hirlap-szindikátusnak 4, a „New-York Herald“-nak 2 és a new-yorki „Journal“-nak 5 darabja van. Ez utóbbi boats a legjelentékenyebb pontokon vannak elosztva. Sampson tengernagy, mint igazi yankee, aki mit sem tart a nyílt tengeren való nyilvánosságtól, a hirlapírók igazi bálványja. Ez minden kényelemben részesíti a sajtó buzgó munkásait, sőt még azt is elrendelte, hogy az újsághajókat szénával is ingyen lássák el. A hirlapírók a tengernagy nagy előzékenységét azzal hálálják meg, hogy a tisztikart el látják újságokkal és folyóiratokkal, a levelezéseket közvetítik, bort, jeget és friss gyümölcsöket kínálnak.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(60)

Írta: CROKER M. B.

Honor türelmetlen mozdulatot tett, mintha azt akarná kérdezni, mi köze van a nagybácsi jóságához. Jervis pedig gyorsan folytatta: Én világot akartam látni, mert megutáltam már az angol életet, báljaival, vadászaival, regattáival és színházaival; de nagybátyám csak nehezen egyezett bele, hogy tizenkét hónapig Indiában tartózkodjam. Egy komornyikkal, tengeri esomaggal, milliomos hírével és Waringgal küldöttek utra. Waring nem rokonom, ő csak nagybátyám feleségének a fivére és az asszony vitte keresztül, hogy ő velem utazzék.

— Anélkül, hogy sejtette volna, milyen drágán fogja ezt ön megfizetni? mondotta gúnyosan Honor.

— Nem, ezt igazán nem lehetett előre látni, folytatta Mark erőltetett nevetéssel. Amikor Indiába érkeztem, legalább is Rothschildnak tartottak engem, folyton zaklattak és nemsokára beláttam, hogy, csak akkor élhetek békében, ha megszabadulok a szolgától és minden fölösleges podgyásztól. Waring már előbb is volt Indiában, beszélt hindosztánul, ismerte az ország szokásait és elvégezte a bankkal való ügyeimet. Ő kezelte a pénztárt, én meg hallgattam, ez volt minden!

Honor ismét felkapott egy darab fahéjat és azt nagy megvetéssel elhajította.

— Ez a berendezés egy ideig pompásan bevált, ameddig utaztunk és vadásztunk; mi-helyt ide jöttünk és ismerettségét kötöttünk, észrevettem, hogy nagyon messzire mentünk. Beszéltem a dologról Waringgal és azt indítványoztam, világosítsuk fel az embereket. Ő tréfának vette az indítványt és azt kérdezte, nem akarjuk-e az egész esetet az újságokban közzétenni. Én azt mondtam neki, hogy én meg volnék elégedve azzal, ha a legmélyebb titoktartás mellett két-három embernek elmondaná a valót, de ő se tréfából, se komolyan nem akart hallani a dologról és végül olyan izgatott lett, hogy kénytelen voltam mindent a régiben hagyni.

— Kénytelen volt? kérdezte Honor hidegen és hitetlenül.

— Igen, kénytelen voltam, volt a felelet. Waring kifejtette, hogy szerepeinket még csak rövid ideig kell játszanunk, hogy én nevésségessé tenném őt és hogy ő az irántam való előzékenységből ment bele ebbe a játékba, tehát nekem is ilyen előzékenynek kell lennem. Elég az hozzá, hogy eláruljam önnek a titkot, ő pénzzavarban volt és attól félt, hogy hitelezői, ha megtudják, hogy nem gazdag ember, megtámadják őt, mint a farkasok. Azt mondtotta, hogy két-három hónap múlva rendezheti ügyeit és ezt a két három hónapi időt kérte. Így tehát engedtem, de csak az alatt a föltétel alatt, hogy egyetlenegy személynek megmondhatom az igazat.

— És ki volt az a kitüntetett személy? kérdezte Honor.

— Ön, Gordon kisasszony!

— Tulságos tisztesség! felelte mélyen meghajolva Honor.

— Kérem, ne gúnyolódjék! mondotta Mark halkán, de határozottan. Egyszer, amikor beszélni akartam önnel, megakadályozott a párduez, másszor az a kiálthatatlan gyermek, amely különben akkor igazat mondott. Szerettem önt, Honor.

Nem reszketett a hangja, mikor ezt a három szót mondotta, de ugyanacsak reszketett a kéz,

mely puha toll-legyezővel felfegyverkezve, ott pihent a fakoriáton. A legyező, mely az ilyen reszketéshez nem volt hozzá szokva, ki hullott a kézből és mint egy fehér, holt madár hullott a lilomok közé. De senkisémm törődött vele, mert a másodpercnek és a hangulat nagyon értékes volt.

— Igen, szeretem önt, jobban szeretem, mint az életemet, de nem mertem önnek bevallani. Ön annyira ellensége volt a pénznek és a gazdagságnak! De ma mégis elmondtam volna mindent, erre becsületszavamat adom. S ime, rossz csillagom idevezeti ezt a kis gonosztevőt, aki megelőz! Ha tehát haragszik reám, akkor beismerem, van kis joga hozzá, de azt mégsem szabad mondania, hogy nem akar többé rólam tudni.

Ezeket mondotta Mark és mert Honor tovább is makaesul hallgatott, határozott hangon hozzátette:

— Most lemegyek a legyezőjéért és akkor felelni fog nekem.

Honor hamar visszanyerte nyugodtságát. Most Márk szempontjából kezdte a dolgot vizsgálni és haragja csak Waring ellen irányult. Márk csak eszköze volt ennek a könnyelmű, lelkiismeretlen ficzónak és engedte, hogy kihasználja őt. Most ismét észébe jutott a fiatal ember néhány meggondolatlan s azután hirtelen elnyelt szava, néha-néha parancsoló magatartása, esztelen nagylelkűsége és most megtalálta mindennek megfijését!

Eközben Mark lefutott, felemelte a fehér legyezőt, lerázta róla a harmatesöppeket és visszaadta a legyezőt Honornak, miközben merően a szemébe nézett.

— Honor, kérdezte halk hangon, el akarja felejteni a történeteket és megbocsát nekem?

Honor habozott; ajkai reszkettek, mintha a sirás és nevetés között ingadoznának.

— Reményilem, egy kissé szeret, mondotta Mark kérő hangon.

Most könnyen, alig észrevehetően mosolyogni kezdett Honor.

— Ön az első női lény, aki hatást tett reám, folytatta a fiatal ember. Már azon az éjjelen, amikor a vasuti töltésen egymással mentünk, éreztem, hogy a sors nekem szánta önt és annak az öreg asszonynak a vasuti ör házikójában prófétai szeme volt. Beszélhetek még ma este a nényével?

— Mit akar neki mondani?

— Hogy reményilem, unokaöccse lehetek.

— Nem, nem, nem! kiáltotta Honor. Nem, időt kell nekem engednie, először határoznom kell!

— Honor, mondta Mark, miközben közelebb lépett hozzá és meglögte reszkető kezét, nem teheti ezt meg mindjárt? Akar e feleségem lenni?

A kéz, mely a leány kezét megfogta, olyan erős volt, hogy végig tudta volna őt vezetni az egész élelen és meg tudta volna őt védelmezni.

— Akar, Honor?

Végre szólni kezdett, de csak azért, hogy látszólag mellékes megjegyzést tegyen.

— Mit fognak az emberek mondani, ha meghallják, hogyan rászedett bennünket? Mit fognak rólam mondani, azt tudom. Azt, hogy én régen tudtam az igazat és ügyes játékot játszottam! Oh, már hallom, hogyan beszélnek és gúnyolódnak!

Ekkor hirtelen kivonta kezét a Mark kezéből és bizalmatlanul tekintett reá.

— Ön többet törődik azzal, mit mondanak az emberek, mint velem, Honor! mondotta Jervis szemrehányóan.

— Nem, nem, az nem áll! felelte Honor és annyira elpirult, hogy a holdfénynél is észre lehetett venni. Nem, Mark, egy emberrel sem törődöm annyit, mint önnel!

És amikor maga is megijedt e vallo-másra, gyorsan hozzátette:

— De a társaság most ismét bemegy a házba és itt jön a párom a legközelebbi tánczra, hogy keressen.

— Hadd keresse! volt a lelkiismeretlen felelet. Menjünk be a tennishelyre és üljünk le a padra.

— De odaigérttem neki a tánczot!

— Mit törődik vele! Most nekem ígérkezett el; mi, ön és én, társak vagyunk az egész életre. Most mindenki besiet, folytatta a terembe bemenő párokra mutatva. Most egyedül a mienk a hely, jöjjön.

Erre Honor levette a lépcsőkön a padhoz.

— Azt hiszem, többször kérdezte tőlem, mi tart engem Siraniban, kezdte el, amikor odaértek a padhoz. Eredetileg az, hogy atyámmal, aki harmincz év óta Indiában él, itt találkozni akartam. Ő a lovasságnál szolgált és amikor kilépett a szolgálatból, itt telepedett meg. Nagybátyám gyermekévé fogadott és igazi apámat gyermekkorom óta nem láttam. Titokzatos visszavonulásában él itt a hegyek között és már másodszer özvegy. Hétről-hétre, napról-napra vártam, hogy elküld érettem és ez volt ittmaradásomnak egyik oka; hogy nem az egyedüli, azt ön is tudja. Hiszen az apám iránt való szeretetet az utóbbi időben, csaknem teljesen elnyomta az ön iránt érzett szeretet.

— Én, ha az ön helyén lennék, felkeresném őt és nem várnék meghívást, mondotta Honor. Maga nagyon is óvatos. De nini, vége van már ennek a koringónek is, nagyon rövid volt és most igazán be kell mennem.

— Milyen kellemetlen, ha az ember lelkiismeretes és nagyon is kötelességtudó, mondotta Mark. Egészen elfelejtettem, hogy az én tánczosnőim is várnak reám! tette hozzá és kelletlenül felemelkedett helyéről.

— Hiszen holnap az egész nap rendelkezésünkre áll, felelte boldog mosolylyal Honor.

— Igaz és ha Isten akarja, még sok ezer nap; de ez a pillanat, melyet te, Honor, olyan aggodalmaskodva megrövidíteni akarsz, nem fog többé ismétlődni, ez a pillanat a zöld indiai kertben! Ha majd később a hideg, szorgalmas Angolországban, mint Philemon és Baucis a kandalló tüzéhez ülünk, erre az órára, mely szent és áldott, vissza fogok emlékezni! Ezzel átölelte a fiatal leányt és megcsókolta ajkát.

A hír, hogy tulajdonképen Jervis Mark az igazi milliomos, szájról-szájra járt és mint futótűz elterjedt a társaságban. Brande mama abban hagyta az ásitást, lázas izgatottsággal legyezte magát és határozottan kijelentette, hogy semmit sem tud a dologról. Langrishe asszony szótlanul és látható zavarban ült, Sladen ezredes elmondotta minden gúnyolódását és tréfáját, Paska Lalla szemöldöke pedig csaknem teljesen eltűnt a homlokfürtök alatt. Ez estén nem beszéltek másról, a levegő is ezzel volt tele, amikor Jervis Mark és Honor visszajött a háltérembe. Belépésüknek csaknem drámai volt a hatása. Milyen előkelő, milyen finom az arczéle, milyen szépen tartja a fejét, milyen jól illenek a ruhái, melyet bizonyára London egyik legelőkelőbb szabója készített! Mindezt meglátták most az emberek, akik ezelőtt alig méltatták őt egy pillantásra.

(Folytatása következik.)

ADRIA

kerékpárok a legjobb hazai gépek.

Képviselő az ország minden nagyobb városában.

Városi raktár
és
zárt kerékpáriskola:

Royal-szálló.

Irók, művészek és más társadalmi előkelőségekből álló szász budapesti RENDEZŐ-BIZOTTSÁG
Elnök: **Dessewffy Arisztid**, képviselőházi titkár.

Szeged város-Csongrád vármegyei 11 tagú rendező-bizottság
Elnök: **Pálfy Viktor**, városi tanácsnok.

Székesfehérvár-fejérmegyei 16 tagú rendező-bizottság
Elnök: **Vértessy József**, „Vörösmarthy-kör” igazgatója.
Elnök: **Kenessey Gyula**, „Tóvárosi-kör” igazgatója.

Dabreczen-Hajdumegyei 24 tagú rendező-bizottság
Elnökök: **Szabó Kálmán**, **Dr. Wolafka N.**, keresk. iparkam. eln. cz. püspök.
Jegyző: **Grünwald József**, keresk. iparkam. s. titkár.

Az „Erdélyi Kárpátgyűlés” párisi kirándulását rendező-bizottság.
Tiszteleti elnöke: **Dr. Feilitzsch A.**, elnök: **Dr. Szádeczky L.**, cs. és kir. kam. erdőig. egyetemi tanár az „E.K.E.” elnöke. az „E.K.E.” alelnöke.
Titkárok: **Dr. Gámán József**, **Radóti Dezso**, keresk. és iparkam. s. titkár. az „E.K.E.” főtitkár. az Erdély szerk.

Pozsony sz. kir. város és Pozsonymegyei 36 tagú rendező-bizottság.
Elnökök: **Taller Pál**, kir. tan., polgármester h. **Klempa Bertalan**, kir. tanácsos, alispán.

Sopron sz. kir. város és Sopronmegyei 13 tagú rendező-bizottság
Elnökök: **Gebhardt József**, **Dr. Baan Endre**, polgármester, alispán.
Jegyző: **Kirchknopf Frigyes**, keresk. és iparkam. titkár.

Szolnok város J.-N.-K.-Szolnokmegyei rendező-bizottság.
Elnök: **Kludik Gyula**, polgármester.

Hódmező-Vásárhelyi 19 tagú rendező-bizottság.
Elnökök: **Juhász Mihály**, **Imre József**, polgármester, főorv., a kaszinó eln.
Jegyző: **Dr. Wilhelm Arnold**, ügyvéd.

Balassa-Bjarmat Nógrádmegyei 22 tagú rendező-bizottság.
Elnök: **Török Zoltán**, Nógrádmegyei alispánja.
Elnök: **Baldás József**, az ügyvédi kamara elnöke.
Jegyzők: **Horráth Danó**, **Dr. Kossacszi Ar.**, arvaszaki elnök th. várm. főügyész.

Országos szervező bizottság
Igazgatója: **Nemes Marcell**.

Az Országos Nemzeti Szövetség
párisi magyar ünnepélyre indítandó külön vonatot rendező bizottság.
Elnökök: **Dr. Herczegh Mihály**, a tud. egyet. rektora az orsz. nemz. szövetség elnöke.
Dr. Henyey Vilmos, p. és t. tanácsos.

Ezen kulturális mozgalom programjának, pontos kivitelének és a befolyt összegek kezelésének ellenőrzésére alakult

ORSZÁGOS FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG

ELNÖK:

Barthos Andor dr., kereskedelmi miniszteri titkár.
Gerenday Gy. dr., m. k. kincst. jog. tan., az Athlétikai Club alelnöke.
Igmándy Mihály, író, a Fonciere bizt. int. oszt. fön.
K. Jónás Ödön, orsz. képviselő, megegyetemi tanár.

THOROCZKAY VIKTOR báró, a főrendiház titkára.
Kovács Gyula dr., kir. tan., egyetemi m. tan., a ker. muzeum aligazg.
Molnár Viktor, vallás és közokt. min. o. tanácsos.
Sacellary Mihály, belügyminiszteri osztálytanácsos.

Schubert Emil dr., ügyvéd v. tsz.-bíró.
Sturm Albert, a „Budapesti Tud.” főszerkeszt.
Urányi Imre, országgy. képviselő, földbírtokos.
Várady Antal dr., az orsz. szinész-akadémia igazgatója, az „Ország Világ” főszerkesztője.

A társas utazás minden előnye az egyedül utazás minden szabadságával.

Legfokozottabb izlést kielégítő program és kényelem.

Kiki ön maga választhatja meg társaságát s utazásának időpontját.

„BUDAPEST-PÁRIS”

Magyarok Társas Kirándulása

az 1900. évi Párisi Világkiállításra a kiállítás egész tartama alatt hetenkint különvonatokon.

Igazgatóság: **Budapest, Erzsébet-körút 48. szám.**

A felügyelő-bizottság elnöke: **Báró Thoroczkay Viktor**, a főrendiház titkára.

1899-ben b. lépésk. k. Főosztály díj **270 frt.**
A kiállítási évben **260 frt.**

Igazgató: **Somogyi Nándor.**

Befizethető előzetes tetszés szerinti összegekben kizárólag a

BELVÁROSI TAKARÉKPÉNZTÁRNÁL

Részvénytőke 2.500.000 frt.

Budapest, Koronaherczeg-utca 3. szám.

Általános szabályok. Résztvételi feltételek. A program vázlata.

Art. — Az 1899. évben jelentkezőknek 260 frt. — Az 1899. évben 270 frt. — A kiállítási évben (csak a visszaléptek helyett), 280 frt.
Befizetés: a) jelentkezés alkalmával 25 frt., a kiegészítő összeg pedig a jelzetti végpontban. b) Havi 8 frt., vagy negyedévi 24 frt., esetleg félévi 48 frtos összegekben a magyar kir. postatakarékpénztár útján díjmentesen. **Hátrélag** a „Belvárosi Takarékpénztár”-hoz 1900. évi január hó végig teljesen befizetendő.
Jelentkezés: A jelentkezési lapok beküldhetők az igazgatósághoz, Erzsébet-körút 48. 1. emelet, a Belvárosi Takarékpénztárhoz (Koronaherczeg-utca 3. szám) és a rendező bizottságunk tagjaihoz.
Az utazás díjéért és társaságát mindenki maga választhatja meg 1900. januárban, midőn minden résztvevővel közöljük a Párisban rendezendő ünnepségek és kongresszusok sorrendjét s az összes résztvevők névsorát.
Párisban már időzötték részére: A program pontjai **senkire sem kötelezők s ki-ki szabadon rendelkezhet ideje fölétt, s minden programpontra oly módon nyújtatik, hogy a résztvevő társaságától megvárva saját izlését szintén járhat szűkebb körökön belül.**
Párisban továbbidőzés: Kik a hat hétig érvényben levő jegyvel Párisban tovább maradnak és azt 3 nappal előbb jelezzék, azoknak kedvezményes lakás és étkezés biztosítottatik.
London, Brüssel, Lourdesbe stb. kirándulni szándékozóknak kellemes társaságot, kedvezményes jegyrel, teljes programmal, műveltségi előadásokkal gondoskodunk.
Vám: Intézkedünk, hogy a vámkezelés részéről nehézség ne támasztassék.
Biztosítás: Az utazók 15 napra baleset ellen 5000 koronára biztosítottak a hazai Fonciere Pesti biztosító-intézetnél.
Orvos: **Kitűnő magyar orvosok** utaznak, minden vonattal, minden eshetőségben a vallási költségen teljesítettek orvosi szolgálatot.
Az orsz. felügyelő-bizottság a program minden pontját — az eddig egyedül által rendezett társas kirándulások hiányának ismeretében — a párisi 1900-as kiváltságos viszonyok figyelembevételével állapította meg s a részletek pontos kivitelére, az egyes társaságok rendező-bizottságait utján kifejezett útjainak s izlésének tisztelettel sával — gondosan felügyel s oda gravitál, hogy míg egyrészt minden kiránduló a legteljesebb uti élvezetnek legyen része s a teljes program által minden mellékkiadásától mentes legyen, addig a magyarság kirándulásai nemessen kitérjenek a Párisba özönlő idegenek milliói közül.
Akadálymentesítés a részvételen: Ha valaki a részvételen akadályozva van, 1900. januárban visszaléptet — a részvételi díj tizedének a költségekre való vonásával — a befizetett összeget a takarékpénztárnál felveheti. Ezen időpont után visszatérőnek helye nincs, de a jegy másra átruházható.
Ajándéktárgyakon kívül minden mellékkiadás ki van zárva. Teljes elsőrendű utazás, ellátás, szórakozás.
Utazás: külön győzönszaton, csak nappal utazva, egy főfőben 6-6 személy I. és II. osztályú csupekban ön maga által megválasztott társaságban (a nem velünk utazó, a túlszűfolt rendes vonatokon utazik)

Éjszakát nem uton: A két éjt az odautazás alatt Münchenben szállodában pihenve töltjük, a közbeeső napon München nagyteremű nevezetességeit tekintve meg, hol szintén teljes eljutásban részesül az utas.
Étkezés uton: Előre megrendelt ebéd és vacsora a vasúti öttermekben, esetleg a vonattal menő étkezőkocsiban kellő kényelemmel.

Párisban 8 napi tartózkodás alatt.
Érkezés Párisba: A Párisi-bizottság részéről fogadtatásban részesülnek a kirándulók és a rendelt kocsikok jutnak a hotelbe.
Lakás: Kényelmes szobákban, egyenkint és összetartozók ketteivel a **mozgalomunk részére létesített előkelő berendezésű szállodában.**
Reggeli: A szállodában kávé tejjel, v. thea sonkával.
Délelőtt: A város középületei és muzeumi megtekintése. Nagyobb utakon kocsikok.
Vezetés: A társaság Párisban ismerősökből álló kis csoportokra oszlik s a rendező és fogadó bizottságok tagjai s a hivatalos műveltségi és szaktekintélyek által kalauzoltatnak. A ki nem akar a társasággal maradni, egyedül szórakoztatik.
Ebéd: **Fenntartott külön éttermekben, névjegygyel lefoglalt területek változó francia menu ó fogásból, itallal,** a programhoz tartozó közelében. A társaságtól megvárlók külön étkezhetnek a város több pontjain megjelölt előkelő éttermekben. Minden étkezésnél feltétlenül a kiállítás készített más ünnep.
Délelőtt: A kiállítás megtekintése a szakszerű vezetők kalauzolásával általánosságban és részletekben. Efelől törvénnyel külön bejelentéssel látványosságok jegyrel s díjtalanul.
Esterházy: 6 ó órákor, mint az ebédnél, 6 fogásból itallal, a kiállítás területén különféle pontokon.
Esték: Színházak, mulatók megtekintése, vagy a kiállítás területén levő ünnepségekben való részvétel. Az opera, comédie française, orpheum, cirkus, mulatók fenntartott jegyvel már induláskor adtnak ki (ezeket a külön utazó a legnagyobb anyagi és idő áldozat árán is nehezen szerzheti meg).
Vasár- és ünnepnapok: a kiválóbb templomok meglátogatása istentisztelet idején.
Ünnepélyek: Disztinguáltok, fejedelmek érkezésénél, lövésverseny stb. katonai díszmenet és az akadémia, képviselőház ülésein fenntartott helyek.
Kongresszusok: A különféle tudományos kongresszusokról az illető társadalmi körök értesítetnek és azokon, hírván résztvevő biztosítottak.
Környék: A kirándulás Saint-Cloud, Trianon és Versaillesba kocsin, a párisi tartózkodás közbeeső napján kellemes változatosságul a főváros zaja által kifárasztott utasnak.
Via zantázás: **Hat héten belül Svájcban és Tirolon át természet szerinti megvárlhatók, kiki egyedül utazhat.** Egy napi ellátásul szelvény szolgálatunk ki Basel, Zürich, Innsbruck vagy Bécs részére.
Podgyász: Ugy az odautazásnál, mint vissza 25 kilóg díjmentes.
Párisi Kalauzt és térképet minden utas díjtalanul kap.

Párisi Kirándulók és térképet minden utas díjtalanul kap.

Párisi Kirándulók és térképet minden utas díjtalanul kap.

Párisi Kirándulók és térképet minden utas díjtalanul kap.

Párisi Kirándulók és térképet minden utas díjtalanul kap.

Párisi Kirándulók és térképet minden utas díjtalanul kap.

Párisi Kirándulók és térképet minden utas díjtalanul kap.

Párisi Kirándulók és térképet minden utas díjtalanul kap.

Párisi Kirándulók és térképet minden utas díjtalanul kap.

Párisi Kirándulók és térképet minden utas díjtalanul kap.

Párisi Kirándulók és térképet minden utas díjtalanul kap.

Párisi Kirándulók és térképet minden utas díjtalanul kap.

Párisi Kirándulók és térképet minden utas díjtalanul kap.

Párisi Kirándulók és térképet minden utas díjtalanul kap.

Irók, művészek és más társadalmi előkelőségekből álló szász párisi FOGADÓ-BIZOTTSÁG.
Elnökei: **BERTHA SÁNDOR** és **Borostyáni Nándor**

Arad sz. kir. város-Aradmegyei 30 tagú rendező-bizottság.
Elnök: **báró Bohus István**, főrendiházi tag.

Esztergom város-Esztergommegyei 12 tagú rendező-bizottság.
Elnök: **Késmárki Frey Ferencz**, országgy. képviselő.
Jegyző: **Munkácsi Kálmán**, az „Esztergom és Vidéke” szerkesztője.

Győr sz. kir. város és Győrmegyei 24 tagú rendező-bizottság.
Elnökök: **Zechmeister Károly**, **Goda Béla**, kir. tan. polgárm. alispán.

Szécsény Gyula, keresk. iparkam. titkár, szerkesztő.
Temesvársz. kir. város és Temesmegyei 35 tagú rendező-bizottság.
Elnökök: **Telbics Károly**, kir. tan. polgárm.

lovay Veszi Ede, **Kahdabó Gergely**, ker. és iparkam. eln. h. alispán.
Jegyző: **Múgya János**, keresk. és iparkam. titk.

Eger Hevesmegyei 20 tagú rendező-bizottság.
Elnök: **Jankovits Dezso**, polgármester.
A kirándulás vezetése felkérve: **Dr. Philipp Ödön**, kir. trvsz. bíró mint a „M. K. E.” egrl bíró-oszt. ügyvivő-elnöke.

Nagy-Várad-Biharmegyei 12 tagú rendező-bizottság.
Elnök: **Alelnök: Dr. Bulgyos J.**, **Glatz Antal**, polgármester. a l. m. á. b. t. főügynök.
Jegyző: **Dr. Sarkadi Lajos**, a keresk. és iparkam. titkára.

Magyar-Ovár-Mosonmegyei rendező-bizottság.
Elnök: **Veörös Sándor**, kir. tanácsos, akad. igazgató.

Szombathely-Vas megyei 22 tagú rendező-bizottság.
Elnök: **Károlyi Antal**, alispán.
Alelnök: **Éhes Gyula**, polgármester.

Az „Eperjesi Széchenyi kör” párisi kirándulásának 11 tagú rendező-bizottsága.
Elnök: **Szinnyei Mersé István**, főispán, a „Eperjesi Széchenyi kör” elnöke.
Titkár: **Dr. Horváth Ödön**, egy. tan. jogkari dokán, az E. Sz. K. titkára.

A magyar szent korona országai Beke-Egyesület párisi kirándulása
Tárr István, tsz. tag.
Dr. Vándor Á., **Josipovich Géza**, alelnök. ügyv. alelnök.
Kemény Ferencz, titkár.

Az országgyűlési képviselők
külön vonati programját rendező 18 tagú bizottság.
Elnök: **Osávosy Gyula**, országgy. képvis., házmagy.
Jegyző: **Nyegre László**, orsz. képvis.

Ezen levelező-lapot körünk beosztás elváltatásai miatt val elvárták beküldeni.

A „Budapest-Páris” Magyarok társas kirándulása az 1900. évi párisi világkiállítás igazgatóságának.

Budapest, Erzsébet-körút 48. Igazgató: **Somogyi Nándor.**

Elnök: **br. Thoroczkay Viktor.**

A közzétett prosp. kiut, melynek pontos kivitelére a bizottság felügyel, tudomásul veszem s bejelenem, hogy a kirándulásban részt veszek, ha ebben akadályozva nem leszek.
Kérlek parolmentes befizetési lapokat, mert a részvételi díjat 1900. január végéig, midőn jeladni fogom, hogy mely hónapban utazni szeretnék, olyképp íratom be a Belvárosi Takarékpénztárhoz, hogy a) 25 frtot most, a végösszeget egyszerre a fenti időpontban, b) havonta 8 frt, negyedévente 24 frt vagy félévente 48 frtot a fenti időpontig a teljes összegre kiegészítve fizetek be.
Ha 1900. januárban az utazásról visszalépek, a Belvárosi Takarékpénztár az összeget a részvételi díj egy tizedének a költségekre való leszámításával visszafizeti, ezalatt pedig jegyemet másra átruházhatom.

Hely: **Budapest, Erzsébet-körút 48.** Név:

Jókai Mór

összes művei nemzeti kiadása

100 KÖTET

Diszes kötésben 250 forint

90 kötet már megjelent

Ez év folyamán a nagy munka teljesen elkészül

Beszerezhető csekély havi részletfizetésre is, áremelés nélkül

Az eddig megjelent 9 sorozat, illetve 90 kötet összesen 1787, nyomtatott ívet tesz ki a következő tartalommal:

<ol style="list-style-type: none"> 1. Erdély aranykora. 2/3. Törökvilág Magyarországon I/II. 4/5. Egy magyar nábob I/II. 6. Kárpáthy Zoltán. 7. A jantársók végnapjai. — Fehér rózsá. 8. Hétköznapok. 9. A régi jó táblabírák. 10. Csataképek a magyar szabadságharcból. 11/13. Dekameron I/III. 14. Árnképek. 15. Szegény gazdagok. 16. Népvilág. 17. Politikai divatok. 18. Szomorú napok. 19. Véres könyv. 20. Délvirágok. — Ozeánia. 21. Hangok a vihar után. 22. Vadon vicágai. 23. Erdélyi képek. 24. Új földesur. 25. Milyenek a nők. — Milyenek a férfiak. 26/27. Egy az Isten. I/II. 28. Mire megvénülünk. 29/30. A köszívű ember fia I/II. 31. Az elátkozott család. 32/33. Névtelen vár. I/II. 34. Feltört világ. — Észak honától. — 	<ol style="list-style-type: none"> A debreczeni lunatikus 35. Székesud alatt. — Az éfethől eliesve. 36. A magyar előidőköl. Egy asszonyi hajsza. 37. Novellák. 38/40. Színművek. I/III. 41. Szerelem bolondjai. 42. Fekete gyémántok. 43/44. Eppour si muove. És mégis mozog a föld. I/II. 45—46. Az arany ember. I/II. 47/48. Enyém, tied, övé. I/II. 49. Virradóra. 50. Föld feleit és víz alatt. 51. Rab Ráby. 52/53. A jövő század regénye. I/II. 54/55. Az élet komédiásai. I/II. 56. A Damokoszok. 57. Szép Mihály. 58. Targallyak. 59. Egész az északi pólusig. Ki a szívet a homlokán hordja. 60. Bálványos vár. 61. Megtörtént regék. 62/63. A kik kétszer halnak meg. I/II. 64. Görögütz. 	<ol style="list-style-type: none"> 65. Egy hiszedett kalandor. 66. Szabadság a hó alatt. 67/68. Szeretve mind a vérpadig I/II. 69. Még egy csokrot. 70. Egy játékos, a ki nyer. 71/72. A löcsei fehér asszony I/II. 73. A három márványfej. 74/75. A kiskirályok. I/II. 76. A tengerszemű hölgy. 77/78. A lélekidomár I/II. 79. A gazdag szegények. 80. Rákóczy fia. 81/82. Fráter György I/II. 83. Páter Péter. — Asszonyt kísér. 84. A cigánybáró. — Minden poklokon keresztül. 85. Nincsen ördög. — A Magiay-család. — A ki holtá után áll boszút. 86. A fekete vér. — Lenczi fráter. 87. A két Trenk, Trenk Frigyes. 88. Sárga rózsá. — A Krao. — A három királyok csillaga. 89. Magneta. — Tégy jót. 90. De kár megvénülni
--	--	--

A munkát megrendelni kívánó tisztelt olvasóink kivéskedjenek az alábbi rendelőlapot levágni és kitöltve lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest előfizetési felhívását docsát ki a

JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEI NEMZETI KIADÁSA

című műre, mely 100 kötetben, 2000 íven, erős papíron, szép nyomással, nyolczadrét alakban, kötetenként átlag 20 ívvel rendkívül diszes vászonkötésben jelenik meg.

Előfizetési feltételek: Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadásából eddig 90 kötet jelent meg.

— Az egész mű ára diszes vászonkötésben 250 forint. —

2 forintos havi részletfizetés mellett szállítunk az első 10 kötet	7 forintos havi részletfizetés mellett szállítunk az első 10 kötet	
3 : : : : : 20	8 : : : : : 30	70
4 : : : : : 30	9 : : : : : 40	80
5 : : : : : 40	10 : : : : : 50	100

A további kötetek a teljesített részletfizetések arányához képest, illetve 10—10 részlet befizetése után egy újabb 10 kötetből álló sorozat.

A részletek a szállítástól kezdődően minden hó 1-én a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság postárájánál Budapest, I. kerület, Rózsa-utca 36. számig megérkeznek, míg a mű teljes vételára kiegyenlítésre nincs. A részletek be nem tartása esetén a folyóiratban közzétett részletek postai visszatartalmak, a lejárt és be nem fizetett részleteket a Társaságunk jogában áll a periódikusság horvászámítású helyett postai megfizetéssel beszélni. A részletek be nem tartása esetén a részletekhez kedvezmény megfizetésük és az egész mű vételára esedékes lesz. A grátumnyelnek a befizetett részletek által meg nem fedezett része a részvénytársaság tulajdona marad.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul vevő és ezek alapján megrendelem a fentnevezett munkát 250 forintos vételárért, a teljes mű átadásának kötelezettsége mellett, havi 10 forintos részletben a rendelés keltétől kezdődően, Budapest, I. kerület, Rózsa-utca 36. számig, a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságánál és kérem az első 10 kötet megküldését.

Lakhely és kelet: _____ Tessék olvasni!

Név és állás: _____ határon alján!

Szabadalmakat

eszközöl a világ összes államaiban

Kalmár J.

mérnök és hiteles szabadalmi ügyvivő, ezélett

Pompéry
(Benedek L. és Tsa)
Budapest,
VII., Kerepesi-ut 44.

Fü-Öltönyök
Loden-öltönyök 312 frt. Teves-öltönyök 212 frt. Gallérok 142 frt. Matróz-öltönyök dupla gallérral 152 frt.
Robberger Jakabcs. és kiránd. variszállítóval Budapest, IV. Váci-utca 28. sz.

Czerny Tanningene-je
a legjobb festőszer hajnak és szakállak.
Általánosan maradó, egyszerűen alkalmazható, színt szöke, barna és fekete színben. Ára 2 frt 50 ar.

Czerny keleti rózsateje
gyengéd üde ifjúságra
finom, tisztá arczhört kölesből, mely más ször ártal nem érhető. **1/2 Százszázpan** hozza 30 kr.

Törvényesen védett, leltárikeresben megvizsgálás és valódi minőségben kapitok.

ANTON J. CZERNY, BÉCS
XVIII., Carl Ludwigstrasse 6. (saját ház). Pénztár: I., Wallfischgasse 5. Székküldés azonnal, utóvetett, 5 frton felüli megrendelések csomagolási költség nélkül és ezenfelül postadíjmentesen küldetnek. Leírások és irasznátali utasítások az összes Czerny-féle készítményekről kívánatra legyen és bérmentve. Hátka Budapest: Fark József győgyez. Király-utca 12. és Egger A. Fla, Váci-utca 17. Csak akkor valódi, ha Anton J. Czerny névvel van ellátva, más visszautasítandó.

Aki finom, sima arczbőrr szerit tenni óhajt, az

ZILZER JOHANNA

kínő arczenőjét használja, mely minden bőrbajt, szepit, májfoltokat, szem-élőket stb. eltávolít és az arcnak teljesen egészséges rózsás színt ad. Ára: Nagy tegely 1 frt 20, kis tegely 60 kr., szappan hozzá 30 kr. Székküldés: a világ minden részébe utóvetéssel. Kapitok: Budapest, Mátyás-ter 13. em. 2. Török József, a Mador-gyógy-szertárban Váci-körút 17. és Ferenc Nándor ut.

Szabadalmazva. Szabadalmazva.

Hölgy-óvszer

a legújabb és legegyszerűbb készítméssel és külföldi orvosi szaktekintélyek által ajánlva.

Ára 5 forint.

Szétküldés az összeg beküldése, vagy utóvetél mellett egész diskreton. Minden készítmény pontos használati utasítás van mellékelve. Prospektust kívánatra bérmentve küld a feltaláló.

MEYER HENRIK

Kispesten Budapest mellett, Rózsa-utca 36. szám.

Nekünk bemutatott számtalan megbízható hiteles köszönetírat folytan ezen negyedszázad óta fenálló rendelő-intézet a legelőgobben ajánlható.

TITKOS BETEGSÉGEKET,

hugycsészőlyéseket és sokakat, az énfertőztetés utóvetél, az élyengült férférok, magánlések, a bujakór utóvetőkorménye, nőknél fehérfolyás, bérmentve üdültek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanosság egyik főokozója az érbetegségeket gyógyít a győgyemő szerint, biztos alkossal, gyorsan és alaposan

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szemész- és szülész tudor, v. cs. kir. oszt.-törvos Budapest, belváros, IV. ker., Kigyó-utca 1. szám. II. emelet. Bejárat a lépcsőnél.

Rendel naponta délután 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel választottuk és gyógy-szerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető:

NEPSZERÜ UTMATÓ.

(már a 12-ik kiadásban megjelent) a nemü betegségek és ezéltészerü gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt be-küldés mellett bérmentve, vagy 30 kr. utóvetél mellett.

A könyv tartalma: I. Az élyengült férférok. II. A nemü élet kezdés. III. Az énfertőztetés és az éjjali magtalanosság. IV. Hugycsészőlyés (krippari) és hugycsészőlyés. V. A bujakór (siphilis) A Auverfolyás. VII. Élyengült férférok VIII. Női magtalanosság. IX. Az élyengült férférok megbetegedésének főtenyezője: a prostitúció.